

2022

ЗВІТ

Рахункової палати

Звіт Рахункової палати за 2022 рік є узагальненням контрольної та експертної діяльності, що здійснювалась у звітному році та здебільшого охоплювала заходами державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) період 2019–2022 років.

Це стосується всіх результативних показників щодо обсягів перевірених бюджетних коштів, встановлених порушень і недоліків, що наводяться в тексті Звіту.

Інформація про результати проведених контрольних заходів надається у стислій формі. Повні звіти за результатами аудитів та рішення Рахункової палати, відповідно до вимог законодавства, оприлюднено на офіційному вебсайті установи

 <http://rp.gov.ua>

Контроль від імені Верховної Ради України за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використання здійснює Рахункова палата

Стаття 98 Конституції України

Шановні народні депутати України! Шановні українці!

З 24 лютого 2022 року життя Рахункової палати, як і всього українського суспільства, кардинально змінилось.

У перші тижні повномасштабного вторгнення росії в Україну головною метою була безпека наших працівників. Ми розпочали евакуацію співробітників Рахункової палати та їхніх родин, що перебували в найгарячіших точках бойових дій. Працівники теруправління, що базувались у Харкові, були вимушені залишити свої робочі місця та домівки. Певний час доля тих, хто мешкав у Бучі, Ірпені та Бородянці, залишалась невідомою, з ними не було зв'язку. На щастя, жоден працівник Рахункової палати не

постраждав фізично під час найскладніших місяців – лютого та березня. Ми змогли вберегти наших людей, налагодити комунікацію з усіма і навіть виконувати свої професійні обов'язки у непростий воєнний час. Я вдячний усім колегам, які між сиренами і обстрілами продовжували працювати і робити свій внесок в наближення нашої Перемоги.

Окрема подяка колегам, які змінили офісні костюми на військову форму, і боронять нашу державу в лавах ЗСУ та тероборони. 14 наших працівників стали на захист України. Вони – наша гордість!

Війна неможлива без втрат, на жаль. Родина Рахункової палати не стала винятком. На початку 2023 року ми отримали страшну звістку: аудитор Юрій Сторожев загинув внаслідок ворожого обстрілу неподалік міста Кремінна на Луганщині. Він був гранатометником та з перших днів війни перебував у ЗСУ. Вічна слава Герою!

Ми ніколи не зможемо повернути найцінніше – людські життя. Але ми повинні змусити росію і росіян сповна відповісти за всі скоєні злочини. Добитися справедливої кари і відплати за усю спричинену шкоду. І в цьому процесі дуже важлива комунікація. Саме тому в перші дні війни ми розпочали боротьбу на інформаційному фронті.

Міжнародна діяльність Рахункової палати передусім була спрямована в дипломатичну площину. Ми домоглися припинення головування країни-вбивці росії в Міжнародній організації вищих органів аудиту INTOSAI. Ініціатива розвитку INTOSAI (IDI) призупинила двосторонню співпрацю з BOA рф. Аналогічне рішення ухвалила і керівна рада Європейської організації вищих органів аудиту EUROSAI, призупинивши співпрацю з вищим органами аудиту росії і білорусі та будь-якими державними установами цих країн.

Ще один з наших здобутків 2022 року на міжнародному фронті – Рахункова палата отримала статус спостерігача у Контактному комітеті вищих органів аудиту Європейського Союзу. Це вкрай

важливо для України, оскільки дозволить нам ефективніше розуміти систему та роботу структурних фондів ЄС та мати якісний взаємозв'язок двох фінансових систем – України та Євросоюзу. І для більш глибокого розуміння суті діяльності інституцій Європейського Союзу перші п'ять працівників Рахункової палати із середини 2022 року, одразу після отримання Україною статусу кандидата в члени ЄС, вже проходять стажування у Європейській палаті аудиторів за програмою, що діє тільки для працівників BOA – країн-членів ЄС чи кандидатів до ЄС.

Я вдячний усім нашим міжнародним партнерам за ухвалені рішення, професійну співпрацю і допомогу в боротьбі України проти агресії рф. Для мене цінна підтримка кожного BOA: хто прихистив наших колег, хто голосував за виключення росії та підтримував у боротьбі за свободу і справедливість. Нам важливо і надалі бачити принципову і жорстку позицію аудиторських офісів по всьому світу щодо агресора росії.

Відбудова України потребуватиме величезних ресурсів. Процес підрахунку та оцінки збитків і втрат – це кропітка робота, яка максимально оперативно, економно, ефективно та якісно забезпечить відбудову нашої країни. Рахункова палата братиме участь у складному та тривалому процесі аудиту оцінки втрат, завданих Україні внаслідок російської агресії.

Результати, які ми хочемо отримати від нашої роботи в цьому напрямку:

- щоби кожній цифрі, порахованій нашими державними органами, довіряли і в Україні, і в усьому світі;
- щоби захистити інтереси України у міжнародних судах та отримати справедливі репарації від РФ;
- щоби кожна пропозиція, підтверджена Рахунковою палатою, щодо відшкодування, захисту та відновлення справедливості для українців знайшла відповідну фінансову підтримку з боку партнерів;
- і, не менш важливо, щоби після нашої такої тяжкої та важливої Перемоги, в післявоєнній Україні не залишилося місця для неефективного використання коштів платників податків та корупції.

Тому ми почали активно працювати над залученням колег з вищих органів аудиту різних країн до роботи з обміну та напрацювання найкращої практики аудиту оцінювання завданих збитків і втрат внаслідок воєнних конфліктів. І такий аудит має охоплювати всі сфери: інфраструктуру, екологію, енергетику, сільське господарство тощо.

Війна дуже дорого коштує, в усіх значеннях. Щомісяця видатки на оборонні, соціальні і гуманітарні потреби збільшуються. До Державного бюджету України залучаються колосальні гроші – як гранти, так і позики

від іноземних держав, міжнародних фінансових установ і організацій. І тут наша діяльність вкрай важлива. Адже прозорість та ефективність використання коштів партнерів – запорука довіри до України та подальшої світової фінансової підтримки. У 2022 році Рахункова палата провела фінансовий аудит позики від Світового банку. І у 2023 році ми продовжимо роботу в цьому напрямі. Ми маємо переконатися, що кожен долар і євро міжнародної допомоги будуть використані ефективно і за призначенням, що забезпечить довіру наших партнерів та їх громадян.

Тож нові реалії вимагають від Рахункової палати ще більшої відповідальності, зосередженості та дієвості.

Попри всі складнощі, Рахункова палата і надалі дбатиме, аби кожна копійка платників податків працювала на добробут наших громадян і наближала нашу Перемогу!

Зробимо все, щоб фінансовий фронт був таким же міцним, як незламність наших захисників!

Слава Україні!

Героям Слава!

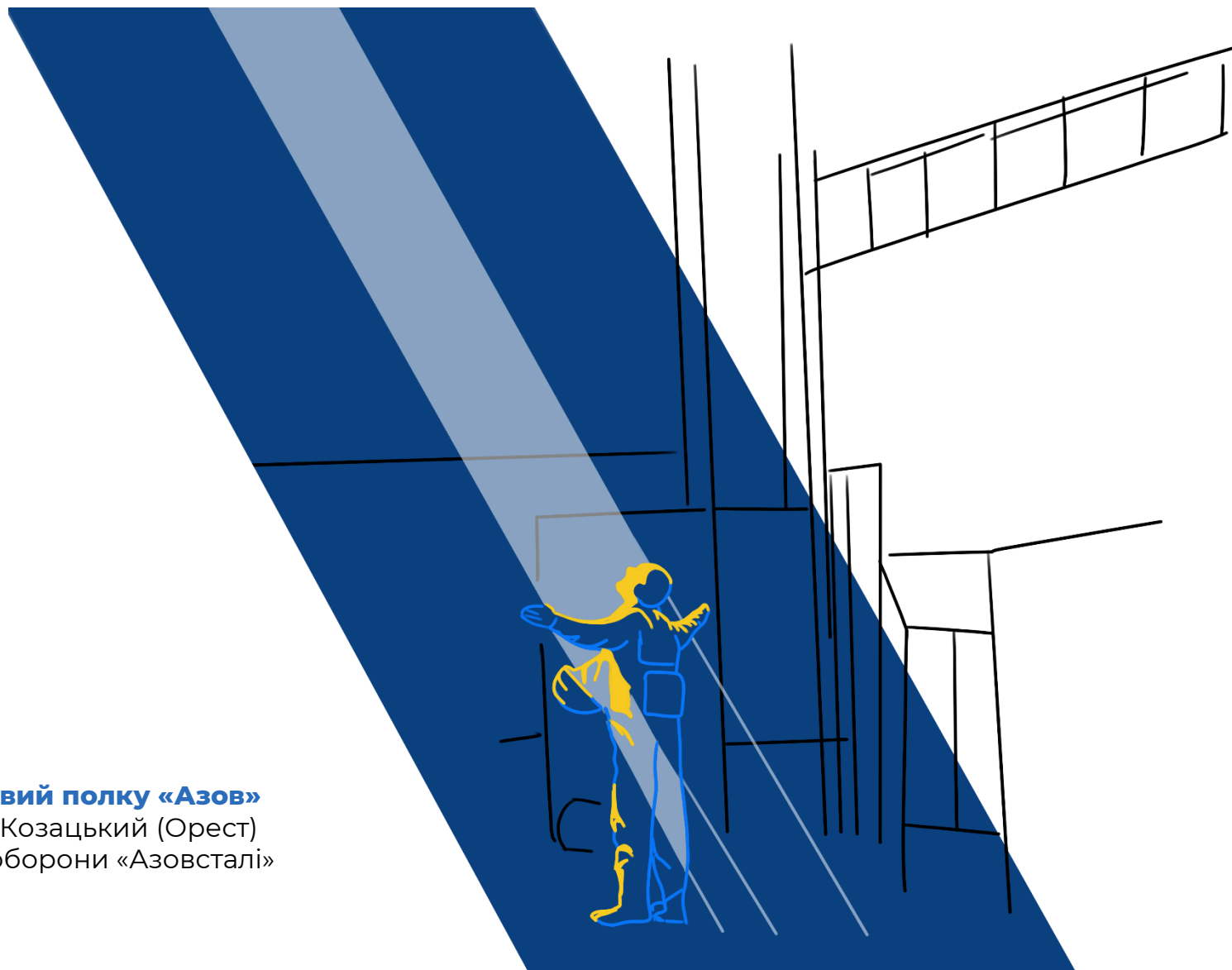
Голова Рахункової палати

Валерій ПАЦКАН

ЗМІСТ

1. РАХУНКОВА ПАЛАТА: ЗМІНИ, ЗАВДАННЯ ТА ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ	9
1.1. УЗАГАЛЬНЕНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ У 2022 РОЦІ	9
2. ЗАХОДИ ДЕРЖАВНОГО ЗОВНІШНЬОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ (АУДИТУ), ЗДІЙСНЕНІ ЧЛЕНАМИ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ:	16
2.1. Голова Рахункової палати Валерій ПАЦКАН	16
2.2. Заступник Голови Рахункової палати Андрій МАЙСНЕР	25
2.3. Член Рахункової палати Віктор БОГУН	37
2.4. Член Рахункової палати Андрій ДІДИК	47
2.5. Член Рахункової палати Ірина ІВАНОВА	57
2.6. Член Рахункової палати Василь НЕВІДОМИЙ	63
2.7. Член Рахункової палати Цезар ОГОНЬ	75
2.8. Член Рахункової палати Ігор ЯРЕМЧУК	89
3. РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ ГРУП АУДИТОРІВ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ У 2022 РОЦІ З ПИТАНЬ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ ФОНДІВ ЄС	100
4. ВПЛИВ ВИКОНАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ДЕРЖАВИ	103
5. ВЗАЄМОДІЯ З ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ УКРАЇНИ	108

6. ВЗАЄМОДІЯ З КАБІНЕТОМ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ТА СТАН ВИКОНАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ	118
7. ВЗАЄМОДІЯ З ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ	122
8. ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ НА 2019–2024 РОКИ	127
9. ГЛАСНІСТЬ.....	129
10. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	132
10.1. СПІВПРАЦЯ З МІЖНАРОДНОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ ВИЩИХ ОРГАНІВ АУДИТУ (INTOSAI)	132
10.2. СПІВПРАЦЯ З ЄВРОПЕЙСЬКОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ ВИЩИХ ОРГАНІВ АУДИТУ (EUROSAI).....	134
10.3. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ РОБОЧОЇ ГРУПИ EUROSAI З АУДИТУ КОШТІВ, ВИДІЛЕНИХ НА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ЛІКВІДАЦІЮ НАСЛІДКІВ КАТАСТРОФ	136
10.4. РОЗВИТОК ДВОСТОРОННЬОГО СПІВРОБІТНИЦТВА З ВИЩИМИ ОРГАНАМИ АУДИТУ ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ.....	138
10.5. ПОГЛИБЛЕННЯ СПІВПРАЦІ З МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ, УЧАСТЬ У ПРОЄКТАХ І ПРОГРАМАХ МІЖНАРОДНОЇ ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ	142
11. ДІЯЛЬНІСТЬ АПАРАТУ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ.....	145
11.1. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	145
11.2. ФІНАНСОВЕ І МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	148
11.3. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА СИСТЕМА ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ.....	156
11.4. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЗДІЙСНЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ТА ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В РАХУНКОВІЙ ПАЛАТІ	158
11.5. ДІЯЛЬНІСТЬ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ	161

Військовий полку «Азов»
Дмитро Козацький (Орест)
під час оборони «Азовсталі»

1. РАХУНКОВА ПАЛАТА: ЗМІНИ, ЗАВДАННЯ ТА ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ

1.1. Узагальнені результати діяльності Рахункової палати у 2022 році

Рахункова палата здійснює контроль від імені Верховної Ради України за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням відповідно до Конституції України та Закону України «Про Рахункову палату».

Принципи законності, незалежності, об'єктивності, безсторонності, гласності та неупередженості покладені в основу діяльності Рахункової палати як незалежного органу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту).

Закон України від 02.07.2015 № 576-III «Про Рахункову палату» передбачає, що повноваження, покладені на Рахункову палату Конституцією України, здійснюються через провадження заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) шляхом проведення фінансового аудиту, аудиту ефективності, експертизи, аналізу та інших контрольних заходів.

Відповідно до Стратегії розвитку Рахункової палати на 2019–2024 роки наша інституція сприяє впровадженню належного державного управління в Україні як основи сталого розвитку країни та забезпечення гідного життя громадян шляхом проведення незалежного зовнішнього аудиту публічних коштів та державного майна і надання за його результатами практичних рекомендацій для прийняття ефективних управлінських рішень.

Процес аналізу і контролю за управлінням публічними фінансами починається з прогнозування доходів державного бюджету, планування доходів і видатків, контролю за адмініструванням дохідної частини державного бюджету та використанням публічних фінансів і завершується перевіркою фінансової та бюджетної звітності при проведенні фінансових аудитів.

У 2022 році

обсяг перевірених коштів Державного бюджету України | **351,3 млрд грн**

перевірено | **355 об'єктів**

затверджено | **39 звітів**

Загалом аудитори Рахункової палати виявили порушень і недоліків під час управління публічними фінансами на загальну суму **58,6 млрд грн**,
із них:

1 млрд грн – порушення, допущені при плануванні публічних фінансів

45,9 млрд грн – порушення та недоліки при адмініструванні дохідної частини державного бюджету

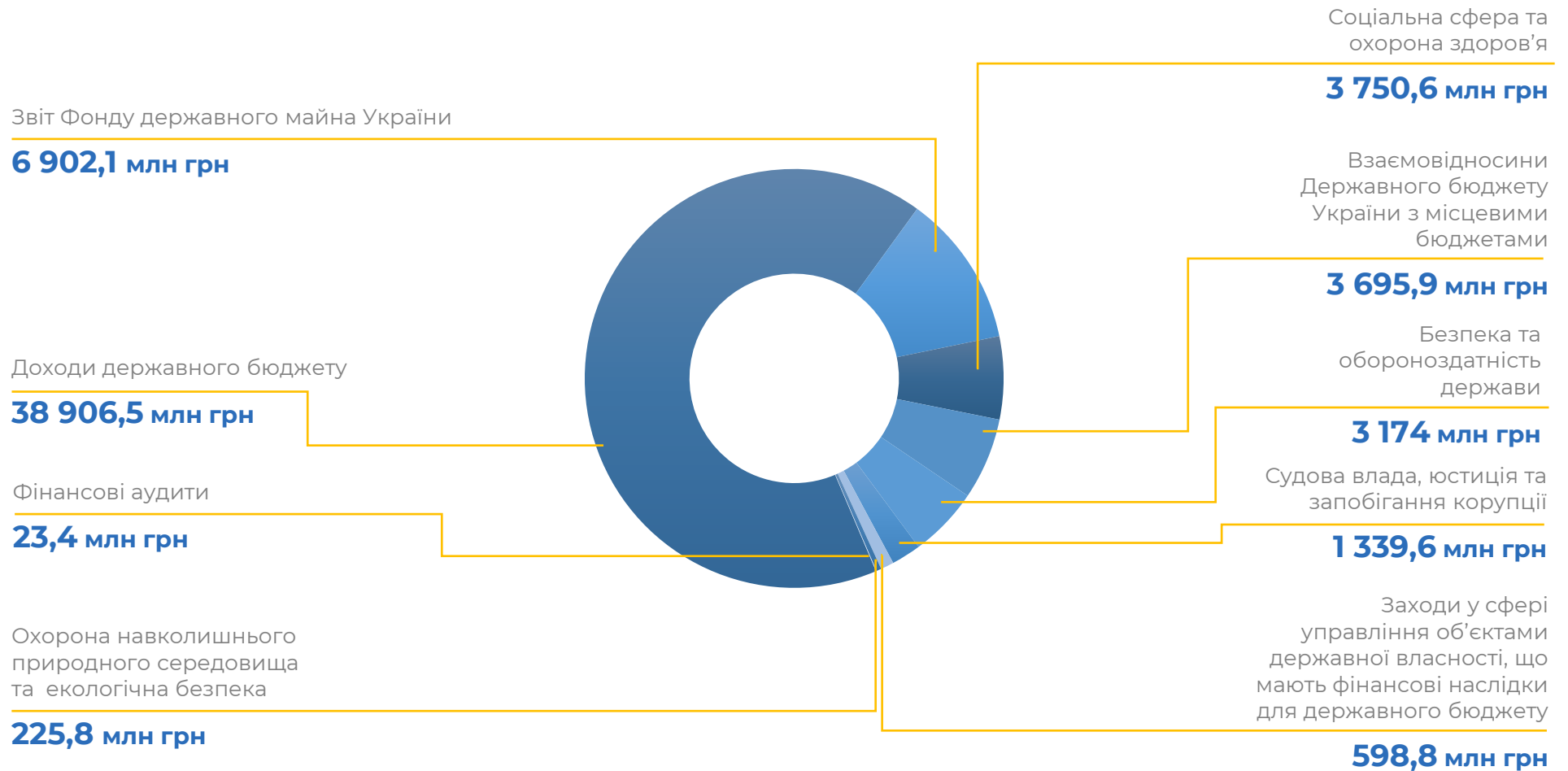
11,7 млрд грн – порушення законодавства, а також неефективне управління публічними фінансами і майном та їх неефективне використання

порушення бюджетного законодавства | **4,5 млрд грн**

неефективне управління бюджетними коштами і майном, їх неефективне використання | **7,2 млрд грн**

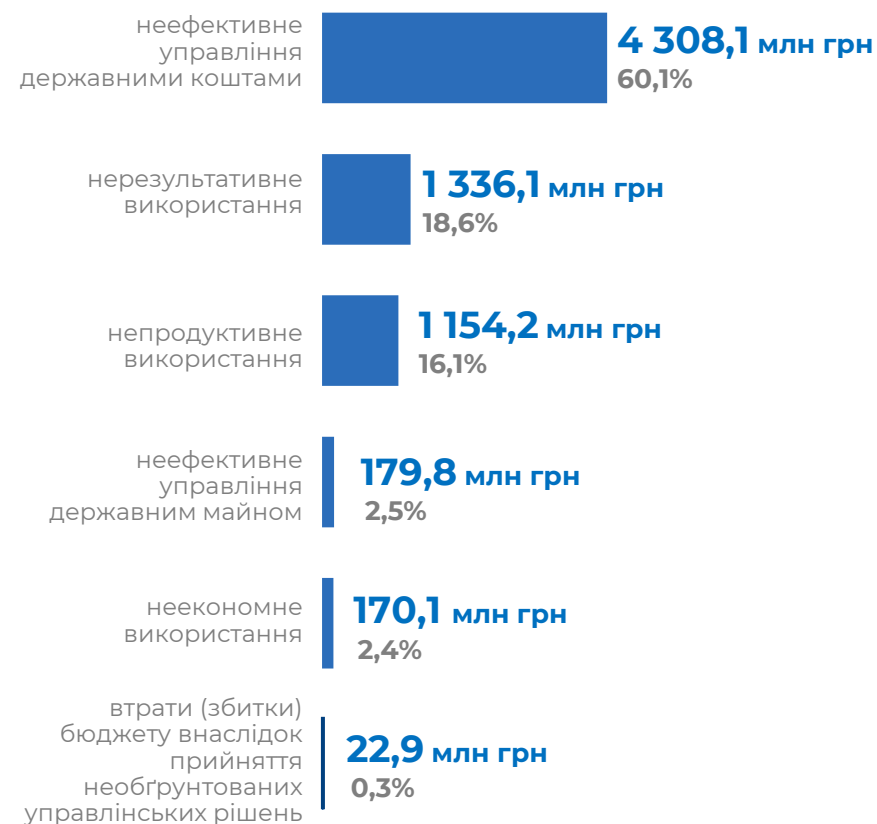
**Структура виявлених у 2022 році порушень та недоліків за напрямками
(загальна сума 58 млрд 616,7 млн грн)**

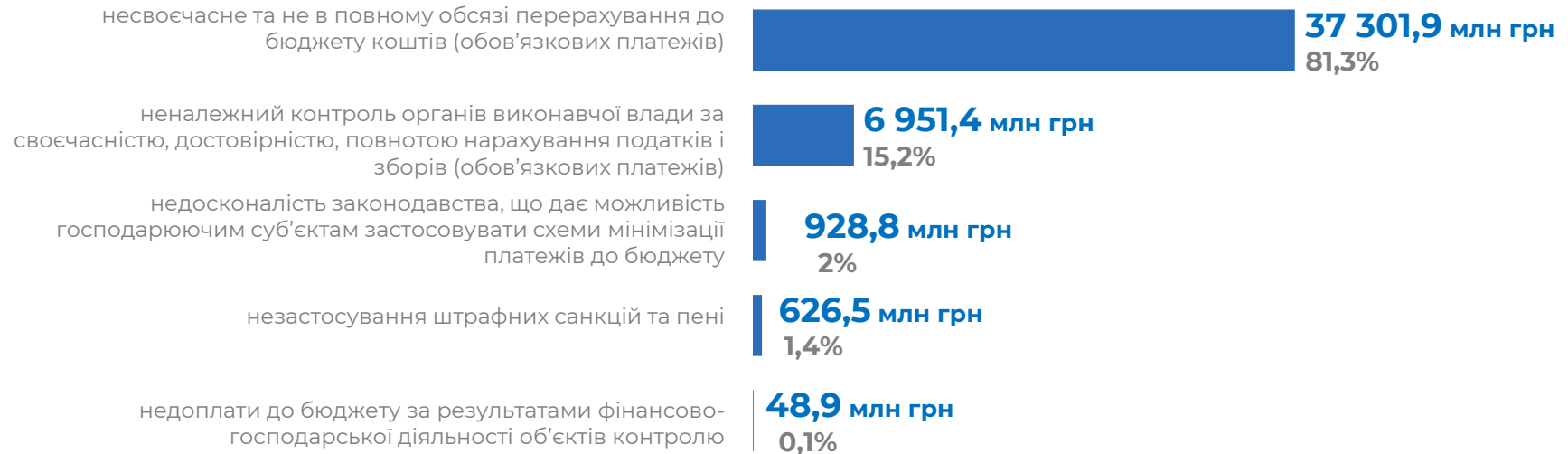
Структура порушень бюджетного та іншого законодавства за видами порушень (загальна сума 4 млрд 565,2 млн грн)

Структура неефективного управління публічними фінансами і майном, їх неефективне використання за видами порушень (загальна сума 7 млрд 171,1 млн грн)

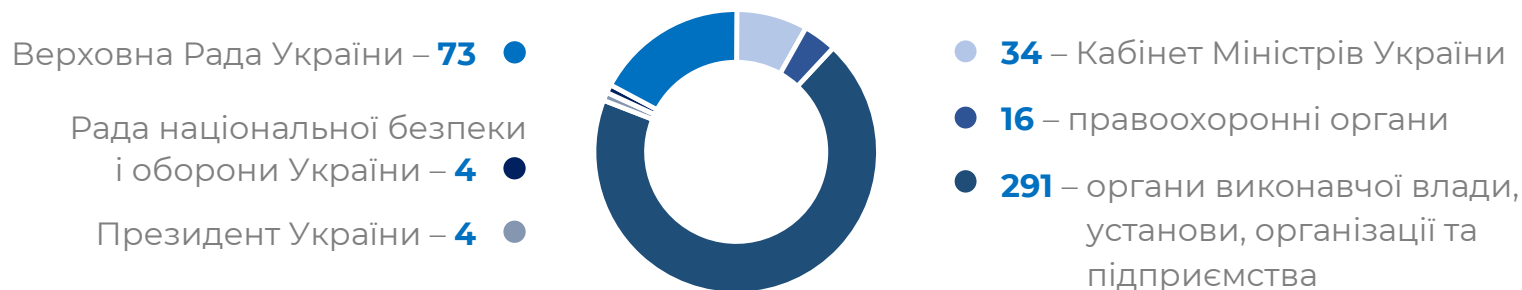
Структура порушень та недоліків при адмініструванні дохідної частини державного бюджету за видами порушень (загальна сума 45 млрд 857,5 млн грн)

За результатами заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) Рахункова палата **ПІДГОТУВАЛА** та **НАДІСЛАЛА** Верховній Раді України, органам виконавчої влади, установам, організаціям, підприємствам **422** документи (звіти, рішення,

інформації, акти та листи) для відповідного реагування, усунення виявлених порушень і недоліків, а також для відшкодування витрат і збитків, заподіяних Державному бюджету України.

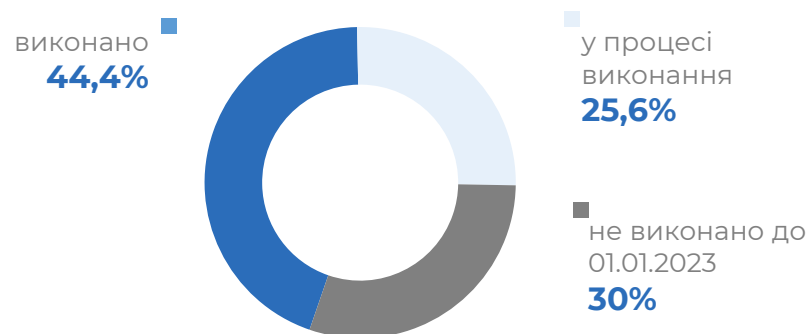
Одержувачі документів за результатами контрольної діяльності у 2022 році для відповідного реагування

Рахункова палата постійно проводить моніторинг та аналіз виконання об'єктами контролю рекомендацій і пропозицій, затверджених рішеннями інституції за підсумками аудитів. До кінця 2022 року **повністю виконані або перебувають у процесі виконання 70 %** рекомендацій, наданих Рахунковою палатою у

2021 і 2022 роках за результатами заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту). Значна частина рекомендацій Рахункової палати має системний характер і стосується внесення змін до законодавчих та інших нормативно-правових актів, що потребує часу.

Виконання рекомендацій Рахункової палати, наданих у 2021–2022 роках

Пропозиції Рахункової палати за результатами заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) враховано:

Верховною Радою України

**у 2 законах та
2 законопроектах**

Кабінетом Міністрів України

**у 8 постановвах і
2 розпорядженнях**

У 2022 році Рахункова палата за результатами **7 заходів** державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) надіслала правоохоронним органам **15 повідомлень** щодо виявлених ознак кримінальних правопорушень:

Офіс Генерального
прокурора – **7**

Бюро економічної
безпеки України – **3**

Національне
антикорупційне
бюро України – **2**

Національна
поліція України – **2**

Державне бюро
розслідувань – **1**

За результатами **5 контрольних заходів** правоохоронні органи **розпочали 12 досудових розслідувань у кримінальних провадженнях**. За результатами **2 контрольних заходів** скеровано **3 повідомлення** Рахункової палати для приєднання до кримінального провадження.

2. ЗАХОДИ ДЕРЖАВНОГО ЗОВНІШНЬОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ (АУДИТУ), ЗДІЙСНЕНІ ЧЛЕНАМИ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ:

2.1. Голова Рахункової палати Валерій ПАЦКАН

У 2022 році проведено 5 заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту):

- Висновок про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2022 рік у першому кварталі
- Висновок про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2022 рік у першому півріччі
- Висновок про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2022 рік у січні-вересні
- Висновок за результатами експертизи проєкту Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік»
- Фінансовий аудит проєкту «Додаткова позика для Другої позики на політику розвитку у сфері економічного відновлення», що підтримується позикою Міжнародного банку реконструкції та розвитку

АНАЛІЗ ТА ЕКСПЕРТИЗА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

Відповідно до статті 98 Конституції України та статті 7 Закону України «Про Рахункову палату», у звітному періоді проведено аналіз виконання державного бюджету у 2022 році та експертизу проєкту Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» і підготовлено відповідні висновки.

У **Висновках про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2022 рік у першому кварталі** Рахункова палата зазначала:

💡 Висновок. Видатків загального фонду державного бюджету проведено менше плану на січень-березень на 167,7 млрд грн, або 32 %. За рахунок неprovedених у січні-березні видатків у Кабінету Міністрів України є можливості для скорочення бюджетних призначень за окремими бюджетними програмами деяких головних розпорядників і подальшого їх спрямування на підтримання безпеки й обороноздатності держави.

📄 Рекомендація Кабінету Міністрів України: переглянути видатки за бюджетними програмами головних розпорядників коштів для спрямування їх на потреби національної безпеки й оборони держави.

⚙️ Реагування: рекомендація Рахункової палати не врахована. Кабінетом Міністрів України в квітні-червні 2022 року не ухвалювалися рішення про скорочення видатків за бюджетними програмами головних

розпорядників коштів державного бюджету для спрямування їх на потреби національної безпеки й оборони держави. При цьому станом на 01.07.2022 видатки загального фонду державного бюджету на національну безпеку і оборону збільшено на 247,8 млрд грн за рахунок збільшення на цю суму зовнішніх запозичень (Закон України від 31.05.2022 № 2280-IX «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік»).

🔄 Наслідки: видатки на потреби національної безпеки й оборони держави збільшено за рахунок надходжень від зовнішніх запозичень.

💡 Висновок. Надходження для фінансування державного бюджету з усіх джерел у першому кварталі 2022 року на 52,6 % менші плану на цей період.

📄 Рекомендація Кабінету Міністрів України: вжити заходів для залучення запланованих на 2022 рік надходжень для фінансування державного бюджету, зокрема державних запозичень для покриття дефіциту державного бюджету і погашення державного боргу.

- ⚙ Реагування:** створено передумови для залучення коштів для фінансування державного бюджету, зокрема прийнято ряд нормативно-правових актів для придбання облігацій внутрішньої державної позики «Військові облігації» Моторним (транспортним) страховим бюро України, громадянами України, Національним агентством з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.
- 📈 Наслідки:** зріс рівень виконання плану надходжень для фінансування державного бюджету до 71 % плану на рік, зокрема державних запозичень – до 65,3 %.
- 💡 Висновок.** Безповоротна фінансова допомога – гранти (дарунки) від Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ, що на перший квартал 2022 року не планувались, у цей період становили 0,8 % усіх ресурсів загального фонду державного бюджету.
- 📋 Рекомендація Кабінету Міністрів України:** вжити всіх можливих заходів для залучення до державного бюджету безповоротної фінансової допомоги (грантів) для забезпечення потреб, спричинених широкомасштабним вторгненням.
- ⚙ Реагування:** поглиблення співпраці з міжнародними фінансовими організаціями й урядами іноземних держав і унормування питання зарахування до доходів загального фонду державного бюджету надходжень за програмами бюджетної підтримки Європейського Союзу та грантів на бюджетну

підтримку від іноземних держав, іноземних фінансових установ і міжнародних фінансових організацій (Закон України від 03.11.2022 № 2709-IX «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо актуалізації та удосконалення деяких положень») сприяли отриманню грантів (дарунків) від іноземних держав, іноземних фінансових установ і міжнародних фінансових організацій.

- 📈 Наслідки:** загалом у 2022 році до державного бюджету надійшло грантів на суму 480,7 млрд грн, або 17,4 % усіх ресурсів загального фонду, зокрема у липні-грудні отримано грантів на 401,3 млрд грн, або 83,5 % обсягу за рік загалом.

У **Висновках про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2022 рік у першому півріччі** Рахункова палата зазначала:

💡 Висновок. Окремі зміни до податкового і митного законодавства, внесені впродовж звітнього періоду з метою відновлення та стимулювання діяльності суб'єктів господарювання в умовах війни, спричинили недонадходження 72 млрд грн доходів державного бюджету.

Зокрема, запровадження нульової ставки акцизного податку і зменшення ставки ПДВ на пальне з 20 до 7 %, відповідно до Закону України від 15.03.2022 № 2120-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України

та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану», з 17.03.2022 призвело, за оцінкою Рахункової палати, до недонадходження 8,5 млрд грн акцизного податку і 8,3 млрд грн ПДВ із ввезених на митну територію України товарів.

■ **Рекомендація Кабінету Міністрів України:** розглянути питання щодо можливості внесення змін до законодавства в частині збільшення оподаткування товарів при ввезенні на митну територію України для часткової компенсації недонадходження доходів державного бюджету, спричинених повномасштабною російсько-українською війною.

⚙️ **Реагування:** нульову ставку акцизного податку на бензини моторні, важкі дистиляти і скраплений газ з 30.09.2022 скасовано, натомість запроваджено пільгові ставки, дію пільгових ставок акцизного податку і ПДВ обмежено терміном до 01.07.2023 (Закон України від 21.09.2022 № 2618-IX «Про внесення змін до розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо ставок акцизного податку на період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану»).

📈 **Наслідки:** 1) збільшення доходів державного бюджету, зокрема у жовтні-грудні 2022 року, тобто після скасування нульової ставки, надходження до державного бюджету акцизного податку на пальне становили 9,7 млрд грн порівняно з 0,2 млрд грн у квітні-вересні;

2) у додатку 1 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» за рахунок відновлення з 01.07.2023 дії повних ставок збільшено обсяги ПДВ із ввезених на митну територію України товарів – на 27 млрд грн, акцизного податку із виробленого та ввезеного на митну територію України пального – на 7 млрд гривень.

💡 **Висновок.** У звіті про використання коштів з резервного фонду Державного бюджету України, наданому Державною казначейською службою України, не відображено всіх проведених видатків за рахунок коштів цього фонду, що унеможлиблює оцінку витрачених коштів резервного фонду загалом за наведеними у звітах показниками.

■ **Рекомендація Кабінету Міністрів України:** розглянути питання щодо відображення у звіті про використання коштів з резервного фонду Державного бюджету України показників за усіма бюджетними програмами, видатки і кредитування за якими здійснюються за рахунок резервного фонду державного бюджету.

⚙️ **Реагування:** Кабінет Міністрів України своїм рішенням зобов'язав головних розпорядників коштів щомісяця подавати Міністерству економіки України, Міністерству фінансів України і Державній казначейській службі України звіт про використання коштів з резервного фонду державного бюджету за бюджетними програмами, за якими встановлено

бюджетні призначення (постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2022 № 1010).

🔗 **Наслідки:** з жовтня 2022 року у звітах про використання коштів з резервного фонду Державного бюджету України, що складаються і надаються Державною казначейською службою України, відображаються всі дані щодо проведених видатків за рахунок коштів цього фонду.

У **Висновках про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2022 рік у січні-вересні** Рахункова палата зазначала:

💡 **Висновок.** Звіт про використання коштів з резервного фонду Державного бюджету України, що складається і надається Державною казначейською службою України, не відображає інформації про виділені відповідно до рішень Кабінету Міністрів України кошти із спеціального фонду державного бюджету.

📋 **Рекомендація Кабінету Міністрів України:** вжити заходів щодо відображення у звіті про використання коштів з резервного фонду Державного бюджету України показників про виділені відповідно до рішень Кабінету Міністрів України кошти із спеціального фонду державного бюджету.

⚙️ **Реагування:** у Звіті про використання коштів з резервного фонду Державного бюджету України за

січень-жовтень 2022 року, що складається та надається Державною казначейською службою України, відображено дані щодо виділених відповідно до рішень Кабінету Міністрів України коштів із спеціального фонду державного бюджету.

🔗 **Наслідки:** Державна казначейська служба України відображає у звітах про використання коштів з резервного фонду Державного бюджету України дані про проведені видатки спеціального фонду з жовтня 2022 року.

💡 **Висновок.** За оцінкою Рахункової палати, у 2022 році очікуваний обсяг витрат на погашення державного боргу на 59,5 млрд грн, або 15,1 %, більший плану на рік. Наслідком цього відповідно до абзацу другого частини шостої статті 16 Бюджетного кодексу України є ініціювання Кабінетом Міністрів України внесення змін до закону про державний бюджет.

⚙️ **Рекомендація Кабінету Міністрів України:** дати доручення Міністерству фінансів України поінформувати Кабінет Міністрів України і Рахункову палату відповідно до абзацу другого частини шостої статті 16 Бюджетного кодексу України про очікуване перевищення витрат на обслуговування та погашення державного боргу.

⚙️ **Реагування:** Міністерство фінансів України не інформувало Рахункову палату про очікуване перевищення цих витрат, натомість внесло зміни до розпису Державного бюджету України на 2022 рік,

збільшивши план погашення зобов'язань на 58,1 млрд грн, при цьому за внутрішнім боргом план збільшений на 82,1 млрд грн, а за зовнішнім – зменшений на 24 млрд гривень.

🔗 **Наслідки:** витрати на погашення державного боргу у 2022 році здійснені в межах плану (99,4 %), зокрема внутрішнього – 99,7 %, зовнішнього – 96,4 %.

За **результатами проведеної експертизи поданого до Верховної Ради України проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік»** Рахункова палата зазначала:

💡 **Висновок.** За оцінкою Рахункової палати, враховуючи основні прогностичні макропоказники економічного та соціального розвитку України на 2023 рік і подані разом із законопроектом прогностичні розрахунки й обґрунтування, суттєвими є ризики ненадходження окремих доходів у передбачених у законопроекті обсягах. Зокрема, надходження рентної плати за користування надрами для видобування природного

газу у законопроекті визначено в сумі, що на 97,7 %, більше, ніж затверджено в додатку № 1 до закону про державний бюджет на 2022 рік. При цьому не враховано передбачених у Законі України від 20.09.2022 № 2606-IX «Про внесення змін до підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування рентною платою за користування надрами для видобування природного газу» змін в оподаткуванні, що можуть призвести до зменшення надходжень рентної плати до бюджету. Враховуючи зазначене, суттєвим є ризик недосягнення прогностичного зростання обсягу цього платежу у 2023 році на 97,7 %.

⚙️ **Реагування:** при доопрацюванні законопроекту у додатку 1 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік», порівняно із законопроектом, рентна плата за користування надрами для видобування природного газу зменшена на 23,5 млрд гривень.

🔗 **Наслідки:** зменшено ризик невиконання запланованих на 2023 рік надходжень рентної плати за користування надрами для видобування природного газу та доходів державного бюджету загалом.

Фінансовий аудит проєкту «Додаткова позика для Другої позики на політику розвитку у сфері економічного відновлення», що підтримується позикою Міжнародного банку реконструкції та розвитку

(рішення Рахункової палати від 20 грудня 2022 року № 26-2)

ВИСНОВОК

ВИЯВЛЕНО

Щодо фінансової
звітності

наданий позитивний висновок

Щодо дотримання вимог
законодавства при здійсненні
операцій з коштами позики

порушення не виявлені

Порушення
не виявлені

- 🔍 **кошти позики зараховані до загального фонду державного бюджету** протягом березня-червня 2022 року відповідно до угоди з дотримання законодавства й умов угоди при здійсненні операцій з цими коштами;
- 🔍 **фінансова звітність**, складена Міністерством фінансів України для Міжнародного банку реконструкції та розвитку за коштами позики, **відображає достовірність даних в усіх суттєвих аспектах** надходження коштів проєкту відповідно до вимог положень угоди та Загальних умов фінансування Міжнародного банку реконструкції та розвитку.

Об'єкт контролю:
Міністерство фінансів України

Період аудиту:
березень-червень 2022 року

Перевірені кошти:
437 млн євро, що
еквівалентно 14,3 млрд грн

✓ Ключові знахідки	✓ Рекомендації	✓ Реагування
<p>Фінансова звітність, складена Міністерством фінансів України для Міжнародного банку реконструкції та розвитку за коштами позики, відображає суми, які зараховані до державного бюджету в грошовій формі.</p> <p>У фінансовій звітності не зазначено сплаченої 08.03.2022 за кошти позики початкової одноразової комісії, яка в бухгалтерському обліку відображена як «негрошові операції».</p> <p>Крім того, Міністерство фінансів України не забезпечено створення ефективної системи оперативного обліку зовнішнього боргу за позикою й внутрішнього контролю.</p>	<p>Мінфіну:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ розглянути можливість узгодження форми фінансової звітності за системними проектами при укладанні угод з Міжнародним банком реконструкції та розвитку; ✓ посилити контроль за своєчасною сплатою платежів з обслуговування позик, отриманих від міжнародних фінансових організацій, та їх обліком; ✓ налагодити канали зв'язку для своєчасного отримання платіжних інструкцій від кредиторів; ✓ прискорити затвердження порядків функціонування Інформаційно-аналітичної системи «Управління державним боргом», обмін даними між Міністерством фінансів України і Державною казначейською службою України з використанням Інформаційно-аналітичної системи «Управління державним боргом». 	<p>За результатами аудиту Мінфіном відкориговано фінансову звітність, складену для Міжнародного банку реконструкції та розвитку за коштами позики, доповнивши її інформацією щодо сплаченої початкової одноразової комісії за кошти позики.</p> <p>Уточнену фінансову звітність, складену Міністерством фінансів України для Міжнародного банку реконструкції та розвитку за коштами позики, надіслано Міжнародному банку реконструкції та розвитку 10.11.2022.</p> <p>У результаті зріс рівень довіри міжнародних партнерів до України.</p>

ДЕТИ

Драмтеатр у Маріуполі

після авіаудару
російської армії

2.2. Заступник Голови Рахункової палати Андрій МАЙСНЕР

У 2022 році проведено 5 заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), під час яких перевірено 90 об'єктів.

За результатами цих заходів встановлено порушень і недоліків на загальну суму майже **3,7 млрд гривень**.

- Аудит ефективності використання коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на створення навчально-практичних центрів сучасної професійної (професійно-технічної) освіти
- Аналіз використання коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проєктів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери
- Фінансовий аудит Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
- Аналіз спрямування залишків коштів за субвенціями з державного бюджету місцевим бюджетам, збережених на рахунках місцевих бюджетів станом на 1 січня 2022 року, в умовах воєнного стану
- Аналіз використання коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію заходів, спрямованих на підвищення доступності ширококосмугового доступу до Інтернету в сільській місцевості

Аудит ефективності використання коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на створення навчально-практичних центрів сучасної професійної (професійно-технічної) освіти

(рішення Рахункової палати від 24 квітня 2022 року № 10-1)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

Спрямовані у 2020–2021 роках

250 млн грн

розпорошені між

103 закладами професійної (професійно-технічної) освіти

Відсутні затверджені конкретні вимірники (індикатори), яким має відповідати заклад професійної (професійно-технічної) освіти

- Ідентифіковано негативні тенденції впливу робітничих кадрів за кордон.
- Не визначено переліку професій, які належать до пріоритетних галузей економіки країни, регіонів.

як наслідок:

не досягнуто сукупного ефекту від використання державних коштів, а лише частково створено підґрунття для актуалізації та розвитку системи професійної (професійно-технічної) освіти в Україні та покращено матеріальна-технічну базу закладів.

створено ризики недосягнення цілей реформи професійної (професійно-технічної) освіти, отже видатки державного бюджету в частині коштів субвенції не досягають поставленої мети.

Об'єкти контролю:

Міністерство освіти і науки України та 12 закладів професійної (професійно-технічної) освіти

ВИЯВЛЕНО

4 млн грн

використано з порушенням чинного законодавства

3,2 млн грн

завдано матеріальної шкоди (збитків) громадам

5,4 млн грн

порушення під час публічних закупівель

2,5 млн грн

нерезультативне використання коштів

0,5 млн грн

нецільове використання коштів

6,3 млн грн

порушення, пов'язані з неналежним веденням бухгалтерського обліку

Період аудиту:
2020–2021 роки

Перевірені кошти:
33,5 млн грн

✓ Ключові знахідки

Встановлено, що відбір закладів, за якими мають бути відібрані і створені навчально-практичні центри, мав суб'єктивний характер та базувався на інформації, наданій керівниками таких закладів. При цьому комісія МОН не затвердила якісних та кількісних вимірників (індикаторів) для об'єктивної оцінки заявок закладів, як наслідок, виявлено ризики неспроможності результативного використання коштів та подальшого розвитку навчально-практичних центрів.

Низький відсоток капітальних вкладень місцевих бюджетів у розвиток матеріально-технічної бази закладів професійної (професійно-технічної) освіти (на рівні нижче 4 % від потреби) та розпорошення субвенції між різними закладами стримують розвиток і оновлення матеріально-технічної бази таких закладів та концентрацію ресурсу на досягненні комплексних цілей. Нерелевантна політика щодо здійснення капітальних вкладень у розвиток закладів професійної (професійно-технічної) освіти системно створює ризик неякісної підготовки фахівців, що не відповідає тенденціям на ринку виробничих технологій і априорі шкодить їх конкурентоспроможності.

Отже, мають місце негативні тенденції до впливу робітничих кадрів за кордон, у результаті чого інвестування державою коштів у підготовку фахівців для потреб власної економіки, з урахуванням затрат на навчання на всіх освітніх рівнях, є фактично інвестиційним внеском в економіку інших країн, що призводить до втрати Україною конкурентоспроможної частини власної робочої сили та знижує ефективність вкладених ресурсів держави та громад.

✓ Рекомендації**Кабміну:**

- ✓ доручити Мінфіну, Мінекономіки, МОН, Державній службі зайнятості, обласним державним адміністраціям, Київській міській державній адміністрації визначити поточну та перспективну (на 5 років) потребу в робітничих кадрах з огляду на необхідність відновлення зруйнованих Росією об'єктів інфраструктури;
- ✓ зіставити визначену потребу з реальною наявністю на ринку праці відповідних кадрів;
- ✓ визначити в порядку, встановленому законодавством, перелік закладів професійної (професійно-технічної) освіти, що спроможні готувати робітничі кадри за професіями, в яких є потреба;
- ✓ розглянути необхідність розроблення та затвердження програми розвитку професійної освіти, яка б базувалась на вивченні реальних регіональних потреб ринку праці.

МОН затвердити чіткі кількісні та якісні вимірники (індикатори) за кожним з обраних критеріїв, яким має відповідати заклад, а також довести зазначені вимірники до обласних державних адміністрацій, Київської міської державної адміністрації та закладів професійної (професійно-технічної) освіти для врахування.

✓ Реагування

МОН розробило анкету для моніторингу діяльності навчально-практичних центрів, створених на базі закладів професійної (професійно-технічної) освіти за кошти державного, місцевого бюджетів, роботодавців та/або інших джерел, не заборонених законодавством, яка також містить ключові показники діяльності навчально-практичних центрів. Результати моніторингу опрацьовуються та будуть враховані при ухваленні управлінських рішень як МОН, так і обласними, Київською міською державними адміністраціями. Правоохоронні органи відкрили одне кримінальне провадження.

Аудит використання коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проєктів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери

(рішення Рахункової палати від 26 липня 2022 року № 15-1)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

Неповне виконання бюджетної програми за видатками (на 86,4 %) зумовлене:

- › недосконалістю нормативно-правового механізму надання субвенції,
- › виділенням асигнувань з державного бюджету наприкінці бюджетного періоду,
- › неефективним управлінням, незаконним і неефективним використанням коштів на місцях.

Станом на 01.01.2022 залишок невикористаних коштів субвенції понад 1 млрд грн.

Планові цілі бюджетної програми у 2021 році не досягнуті:

із визначених до фінансування 238 інфраструктурних проєктів кошти використовувалися на 207 проєктах, з них 52 запланували реалізувати до кінця року. Однак завершено закупівлю обладнання та виконання будівельних робіт на 43 проєктах.

Об'єкти контролю:

Міністерство фінансів України; Міністерство інфраструктури України та 10 об'єктів у Дніпропетровській, Закарпатській, Київській, Кіровоградській, Львівській, Одеській та Полтавській областях

Період аудиту:

2021 рік,
I півріччя 2022 року

Перевірені кошти:

671,2 млн грн
(проаналізовано
8,1 млрд грн)

ВИЯВЛЕНО

151,1 млн грн

використано з порушенням вимог законодавства

95,2 млн грн

нерезультативне використання бюджетних коштів

1,5 млн грн

неекономне використання бюджетних коштів

537,2 млн грн

неефективне управління коштами

259,2 млн грн

порушення законодавства з публічних закупівель

1,3 млн грн

порушення, пов'язані з неналежним веденням бухгалтерського обліку

✓ Ключові знахідки

У регіональному розрізі кошти субвенції за проектами розподілені за відсутності будь-яких критеріїв визначення обсягів фінансування.

Застосований необґрунтований підхід до відбору окремих проектів.

Окремі затверджені проекти або взагалі не мали розробленої проектно-кошторисної документації, або вона потребувала коригування.

Механізми надання субвенції містять недоліки, що створили ризики неефективного управління її коштами. Зокрема, не визначені критерії, за якими відбувається відбір пропозицій для включення їх до проекту акта Кабінету Міністрів України щодо розподілу субвенції, через що неможливо встановити, якими підставами слід керуватися у разі отримання пропозицій, кожна з яких відповідає умовам надання субвенції. Також відсутні положення про спрямування субвенції за неконкретизованими напрямками, що не дає змоги однозначно ідентифікувати об'єкти фінансування. На час надання субвенції апріорі неможливо виконати умову про спроможність подальшого утримання основних фондів у майбутньому за рахунок місцевих бюджетів.

Частково недоліки механізму надання субвенції зумовлені тим, що статтею 97 Бюджетного кодексу Українине врегульоване питання необхідності визначення законодавством вимог до порядку та умов надання субвенцій в частині окреслення засад використання їх коштів за кожним із напрямів.

✓ Рекомендації

Кабміну доручити Мінфіну підготувати та внести в установленому порядку на розгляд проект закону про внесення змін до статей 22 і 97 Бюджетного кодексу в частині визначення змісту повноважень головного розпорядника за загальнодержавними видатками та кредитуванням та щодо встановлення у порядку та умовах надання субвенцій вимог до використання коштів за кожним із напрямів їх спрямування; при підготовці порядку та умов надання міжбюджетного трансферту, який кваліфікується як «інші субвенції», чітко розмежовувати видатки капітального і поточного характеру;

Мінфіну внести Кабміну пропозиції щодо обмеження негативної практики збереження невикористаних коштів міжбюджетних трансфертів на рахунках місцевих бюджетів для здійснення відповідних витрат у наступному році, зокрема шляхом визначення законами стислого терміну використання коштів таких залишків та щодо визначення у порядку та умовах надання капітальних трансфертів заборони на спрямування їх коштів на придбання обладнання, що використовується комунальними неприбутковими підприємствами для надання населенню послуг виключно на платній основі.

✓ Реагування

Прем'єр-міністр України надав доручення Мінфіну, МОЗ, начальникам обласних та Київської міської військових адміністрацій (за списком) опрацювати матеріали Рахункової палати, за результатами поінформувати Рахункову палату і Кабмін; з питань, що потребують рішення Уряду, подати пропозиції в установленому порядку.

За повідомленням Мінфіну, питання внесення змін до статей 22 і 97 Бюджетного кодексу України в частині визначення змісту повноважень головного розпорядника за загальнодержавними видатками та кредитуванням і щодо встановлення у порядку та умовах надання субвенцій вимог до використання коштів за кожним із напрямів їх спрямування буде опрацьовано під час підготовки змін до цього Кодексу.

Усунуті негативні наслідки допущених порушень і недоліків на суму 80,7 млн грн, зокрема, відшкодована матеріальна шкода – 2,7 млн грн, змонтоване та введене в експлуатацію обладнання – 0,99 млн грн, відкориговані дані бухгалтерського обліку на суму 1,3 млн грн тощо. Залишки невикористаних коштів субвенції перерозподілені та спрямовані на заходи з територіальної оборони – 74,6 млн гривень.

Правоохоронні органи відкрили 2 кримінальні провадження.

Фінансовий аудит Секретаріату Верховної Ради України з прав людини

(рішення Рахункової палати від 16 серпня 2022 року № 16-1)

ВИСНОВОК

Щодо фінансової
та бюджетної звітності

наданий модифікований
(умовно-позитивний)
висновок

Щодо дотримання вимог
законодавства при здійсненні
витрат

наданий модифікований
(умовно-позитивний)
висновок

- **Кошти державного бюджету використані Секретаріатом у 2021 році за цільовим призначенням** відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік», фінансово-господарські операції проведені здебільшого відповідно до вимог нормативно-правових актів, що регламентують порядок використання бюджетних коштів.
- **Встановлені факти порушення Секретаріатом вимог чинного законодавства під час здійснення видатків** за рахунок коштів державного бюджету, що передусім зумовлено незабезпеченням ефективного і всеохоплюючого внутрішнього контролю.

ВИЯВЛЕНО

1,7 млн грн

використання з порушенням
вимог бюджетного
законодавства

3,5 млн грн

викривлення показників
фінансової звітності

391,3 тис. грн

порушення вимог
законодавства з
бухгалтерського обліку

Об'єкти контролю:

Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України
з прав людини

Період аудиту:

2021 рік

Перевірені кошти:

209,9 млн грн

✓ Ключові знахідки

Секретаріат не дотримувався Основних засад здійснення внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.12.2018 № 1062 та не запровадив цілісної системи внутрішнього контролю.

Встановлені факти порушення вимог чинного законодавства, зокрема:

- не забезпечено своєчасної переоцінки вартості основних засобів,
- у фінансовій звітності не відображено та занижено вартість нематеріальних активів,
- не дотримано порядку відображення у реєстрах бухгалтерського обліку операцій з основними засобами та визнання малоцінних необоротних матеріальних активів,
- не застосовано визначеного методу оцінки запасів, допущено помилки під час нарахування та виплати заробітної плати працівникам Секретаріату та розрахунків з підзвітними особами.

✓ Рекомендації

Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини:

- ✓ покращити стан внутрішнього контролю та підвищити персональну відповідальність працівників бухгалтерської служби за дотриманням чинного порядку ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової та бюджетної звітності;
- ✓ здійснити переоцінку вартості основних засобів, удосконалити положення про облікову політику в частині методу оцінки запасів при їх вибутті;
- ✓ неухильно дотримуватися вимог законодавства при нарахуванні єдиного соціального внеску та вжити заходів щодо повернення до держбюджету зайво перерахованих коштів;
- ✓ неухильно дотримуватися вимог Закону України «Про державну службу» під час нарахування заробітної плати працівникам Секретаріату;
- ✓ посилити виконавську дисципліну під час здійснення господарських операцій за рахунок коштів державного бюджету, не допускати ігнорування норм законодавства щодо дотримання договірних умов та порядку відображення витрат майбутніх періодів, здійснення операцій в іноземній валюті.

✓ Реагування

Із 15 наданих рекомендацій виконані 8, зокрема:

- утворений сектор внутрішнього аудиту та контролю;
- з метою підвищення ефективності внутрішнього контролю внесені зміни до положення про бухгалтерську службу та посадових інструкцій її працівників;
- здійснені коригуючі записи у реєстрах бухгалтерського обліку.

До державного бюджету повернені зайво нараховані працівникам Секретаріату кошти заробітної плати (65,6 тис. грн) та відшкодування витрат на службові відрядження (1,7 тис. грн). Вебпортал Уповноваженого введений в експлуатацію, його вартість (3,5 млн грн) як нематеріального активу відображена в реєстрах бухгалтерського обліку.

Решта 7 рекомендацій у стадії виконання, оскільки потребують внесення змін до законодавства і розпорядчих актів Секретаріату, а також виділення додаткових фінансових ресурсів на реалізацію окремих заходів.

Аналіз спрямування залишків коштів за субвенціями з державного бюджету місцевим бюджетам, збережених на рахунках місцевих бюджетів станом на 1 січня 2022 року, в умовах воєнного стану

(рішення Рахункової палати від 20 грудня 2022 року № 26-4)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

Із залишку коштів **14** субвенцій загальним обсягом **11,5 млрд грн** протягом січня-липня 2022 року не використані на цілі бюджетних програм або на заходи територіальної оборони, задоволення продовольчих потреб цивільного населення, евакуацію / вивезення/ переміщення цивільного населення із місцевості, де ведуться бойові дії, та небезпечних територій майже **2,5 млрд грн**, або **22 %**

причини:

- › **зволікання з використанням залишків** коштів субвенцій на цілі відповідних бюджетних програм у січні-лютому 2022 року,
- › **неприйняття рішень про розподіл** залишків коштів субвенцій, збережених на рахунках місцевих бюджетів, за напрямами, визначеними законодавством на період дії воєнного стану,
- › **неможливість використання розподілених залишків** коштів субвенцій на окремі цілі через встановлення нових пріоритетів видатків.

ВИЯВЛЕНО

2,5 млрд грн

неефективне управління коштами

2,6 млн грн

неекономне використання коштів

10,2 млн грн

порушення, допущені при управлінні та використанні державного майна

5 млн грн

порушення, допущені при плануванні бюджетних коштів

Об'єкти контролю:

Державна казначейська служба України; 9 департаментів фінансів обласних військових (державних) адміністрацій та виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) та 22 об'єкти контролю в регіонах

Період аналізу:
січень-липень
2022 року

Перевірені кошти:
4 млрд 253,4 млн грн

✓ Ключові знахідки

Протягом першого кварталу 2022 року на визначені у 2021 році бюджетними програмами цілі (фінансування закладів освіти, спорту, розвиток соціальної інфраструктури тощо) використано 406 млн грн, що становить 7% від загального обсягу залишків коштів субвенцій на початок 2022 року.

У першому кварталі 2022 року взагалі не використовувалися залишки коштів 4-х субвенцій загальним обсягом понад 2 млрд гривень.

Після 24.03.2022 законодавством суттєво розширено напрями спрямування залишків коштів субвенцій, зокрема передбачено можливість перерозподілу їх на заходи територіальної оборони тощо.

При цьому розпорядники коштів місцевих бюджетів 13 областей та міста Києва через зволікання протягом 7 місяців з розподілом коштів створили ризики невикористання до кінця 2022 бюджетного року 919,5 млн грн залишків субвенцій.

Водночас розподілені залишки коштів станом на 01.08.2022 не використані передусім через те, що кошти розподілені на видатки, які не є першочерговими в умовах воєнного стану. Внаслідок цього не використані залишки коштів субвенцій на загальну суму 1,7 млрд грн, в тому числі не проведені окремі нагальні видатки на соціальні заходи.

✓ Рекомендації

Кабмін доручив обласним військовим (державним) адміністраціям та Київській міській державній адміністрації:

- ✓ розглянути питання щодо спрямування (розподілу) залишків коштів субвенцій і використання в установленому законодавством порядку із урахуванням пріоритетності видатків, визначеної на період воєнного стану;
- ✓ дотримуватись єдиного підходу до кодування бюджетних програм відповідно до вимог програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів.

Мінфіну:

- ✓ врахувати результати аналізу при плануванні видатків державного бюджету на надання субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам;
- ✓ підготувати та подати на розгляд Кабміну проєкт змін до порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану, затвердженого постановою КМУ від 09.06.2021 № 590, в частині визначення:
  - черговості здійснення платежів за видатками, необхідними для навчання осіб з особливими освітніми потребами;
  - вимог щодо періодичності (щоквартально або раз на півроку) перегляду черговості платежів за видатками.

✓ Реагування

Кабмін надав доручення Мінфіну, обласним військовим (державним) адміністраціям та Київській міській державній адміністрації опрацювати, вжити необхідних заходів та з питань, що потребують ухвалення рішень Уряду, подати пропозиції в установленому порядку. Станом на 01.03.2023 Мінфін опрацьовує питання розширення переліку першочергових видатків на підтримку осіб з особливими освітніми потребами.

Об'єкти аналізу на місцях перерозподілили на потреби тероборони 4,8 млн гривень.

До держбюджету повернено 2,5 млн гривень.

Аналіз використання коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію заходів, спрямованих на підвищення доступності широкосмугового доступу до інтернету в сільській місцевості

(рішення Рахункової палати від 20 грудня 2022 року № 26-5)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

ВИЯВЛЕНО

Бюджетна програма щодо субвенції на реалізацію заходів, спрямованих на підвищення доступності широкосмугового доступу до інтернету в сільській місцевості, протягом 2021 року та I півріччя 2022 року виконана на **65%**, при цьому витрачено понад **272 млн грн** із **418 млн грн**

- до швидкісного інтернету підключено **6 920 соцзакладів** при **6 000** запланованих. Це дало змогу **додатково 920 тис. мешканців сіл та селищ отримувати адміністративні й соціальні послуги дистанційно**,
- показник покриття ШСДІ домогосподарств в Україні у сільській місцевості **досяг 90 %**, що перевищує європейські показники – **70 %**.

133,5 млн грн

неефективне управління бюджетними коштами

2 млн грн

використані з порушенням законодавства

3,8 млн грн

використані неекономно

0,8 млн грн

встановлено порушень законодавства з публічних закупівель

Об'єкти контролю:

Міністерство цифрової трансформації України, окремі міські, селищні, сільські ради та їх структурні підрозділи в областях

Період аналізу:

2021 рік та I півріччя 2022 року

Перевірені кошти:

200 млн грн
(проаналізовано 918 млн грн)

✓ Ключові знахідки

Бюджетна програма за видатками не виконана на 35%. Передусім витрати на підключення закладів соціальної інфраструктури до ШСДІ виявились меншими від запланованих через конкуренцію між надавачами цих послуг. Загалом на кінець 2021 року не використано майже 159 млн грн субвенції, з яких протягом першого півріччя 2022 року на цілі бюджетної програми і потреби тероборони витрачено лише 25 млн гривень.

Крім того, Кабмін скоротив 500 млн грн видатків на субвенцію на 2022 рік через необхідність забезпечення першочергових потреб держави в умовах воєнного стану.

Встановлено, що причинами невиконання бюджетної програми є зменшення фактичних витрат на підключення соцзакладів до ШСДІ через створену конкуренцію між надавачами таких послуг та отриману внаслідок цього значну економію. Також мали місце неефективні управлінські рішення низки територіальних громад як одержувачів субвенції на етапах визначення потреби у субвенції та використання її коштів на тлі недосконалості окремих норм законодавства.

Загалом 408 тергромад більше шести місяців 2022 року не розподілили і не використали 133,5 млн грн залишку коштів субвенції. При цьому 6,6 млн грн використали неекономно та з порушенням законодавства. У результаті не досягнуто максимальної результативності бюджетної програми.

Необов'язковість складання паспортів бюджетних програм за загальнодержавними видатками дала змогу Мінцифрі не використовувати при оцінюванні ефективності бюджетної програми результативні показники, що, у свою чергу, негативно вплинуло на визначення результатів оцінювання ефективності її виконання.

✓ Рекомендації

Кабміну:

- ✓ доручити Адміністрації Держспецв`язку затвердити показники для визначення універсальної електронної комунікаційної послуги ШСДІ у фіксованому місці, параметри якості надання та методи її вимірювання постачальниками електронних комунікаційних послуг;
- ✓ забезпечити виконання завдання Національної програми інформатизації на 2022–2024 роки щодо підвищення доступності широкосмугового доступу до Інтернету у сільській місцевості.

Мінцифри:

- ✓ підготувати та внести на розгляд Уряду пропозиції щодо виконання завдання Національної програми інформатизації та, у разі необхідності, – пропозиції щодо удосконалення положень нормативно-правових актів з питань забезпечення виконання цього завдання;
- ✓ внести зміни до Положення про комісію в частині приведення назви комісії та визначення її функцій у відповідність до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію заходів, спрямованих на підвищення доступності широкосмугового доступу до Інтернету в сільській місцевості.

Мінфіну розглянути питання удосконалення Порядку здійснення оцінки ефективності бюджетних програм головними розпорядниками коштів державного бюджету, зокрема, встановити обов'язковість заповнення планових результативних показників, які передбачається досягти за рахунок виділених коштів.

✓ Реагування

Станом на 17.02.2023 усунуто порушень на загальну суму 4,3 млн грн, зокрема, повернено до держбюджету залишок невикористаних коштів субвенції в сумі 1,8 млн грн, який протягом 8 місяців не перерозподілявся, та прийнято рішення щодо використання залишку субвенції в сумі майже 2,5 млн грн на оплату заходів з територіальної оборони.

Звіт 25.01.2023 розглянуто Комітетом Верховної Ради України з питань цифрової трансформації, за зверненням якого Прем'єр-міністр України доручив за потреби внести пропозиції щодо удосконалення положень законодавства.

**Український
військовослужбовець**
у центрі Бахмута

2.3. Член Рахункової палати Віктор Богун

У 2022 році здійснено 4 заходи державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), під час яких перевірено 39 об'єктів.

За результатами проведених контрольних заходів встановлено порушень і недоліків на загальну суму **1,4 млрд гривень**.

- Аудит ефективності виконання заходів із зменшення обсягів викидів парникових газів
- Аудит ефективності використання бюджетних коштів на здійснення заходів з ліквідації судів в Україні
- Фінансовий аудит проєкту «Програма «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство»
- Аналіз щорічного звіту Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, що містить аналіз функціонування системи публічних закупівель (щодо кількісних і вартісних показників закупівель у розрізі процедур і предметів закупівель, рівня конкуренції, кількості скарг) та узагальнену інформацію про результати здійснення контролю у сфері закупівель

Аудит ефективності виконання заходів із зменшення обсягів викидів парникових газів

(рішення Рахункової палати від 30 серпня 2022 року № 18-2)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

Пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптація до них, зокрема шляхом істотного скорочення викидів в атмосферу парникових газів, для України, як і для більшості країн, є головним пріоритетом.

Викиди парникових газів в Україні зменшились порівняно з 1990 роком

у **2019** році на понад **62 %**
у **2020** році на понад **65 %**

Досягнення України в реалізації політики запобігання змінам клімату руйнуються через війну російської федерації проти України

Через військову агресію імовірними є **ризики не продовження реалізації 8 проєктів цільових екологічних (зелених) інвестицій**, на які вже спрямували **139,2 млн грн** бюджетних коштів.

За даними офіційного ресурсу Міндовкілля – Екозагроза, приблизні збитки від наслідків воєнних дій та їх впливу на довкілля на кінець серпня 2022 року вже сягнули майже **395 млрд грн**.

Незважаючи на впровадження міжнародних зобов'язань України зі змін клімату в українське нормативно-правове поле та належне організаційне і фінансове забезпечення реалізації відповідних заходів, стан внутрішнього контролю за виконанням цих заходів є недостатнім для їх ефективної реалізації та належного використання коштів державного бюджету на такі цілі.

Об'єкти контролю:

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України і 8 об'єктів – розпорядників/одержувачів бюджетних коштів у сфері реалізації проєктів цільових екологічних (зелених) інвестицій

ВИЯВЛЕНО

117,3 млн грн

неефективне управління державними коштами

23,4 млн грн

нерезультативне використання коштів

48,7 млн грн

порушення, пов'язані з неналежним веденням бухгалтерського обліку

12,2 млн грн

використання коштів державного бюджету з порушенням вимог чинного законодавства

24,2 млн грн

непродуктивне використання коштів

Період аудиту:
2017–2021 роки

Перевірені кошти:
241,8 млн грн

✓ Ключові знахідки	✓ Рекомендації	✓ Реагування
<p>Несвоєчасне ухвалення управлінських рішень Міндовкіллям та заявниками проєктів щодо їх коригування, внесення змін до планів заходів та паспортів бюджетної програми.</p> <p>Наявні ризики неналежної організаційно-методичної підтримки у сфері моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів.</p> <p>Немає комплексного підходу до виконання заходів з теплової санації будівель.</p> <p>За численними завданнями, строк реалізації яких 2018–2020 роки, План заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року є невиконаним, що ускладнює виконання окремих міжнародних зобов'язань України, у тому числі відповідно до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату ООН.</p>	<p>Міндовкілля:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ розробити та винести в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України проєкти: <ul style="list-style-type: none"> • законів України щодо впровадження та функціонування системи торгівлі квотами на викиди парникових газів; стратегії низьковуглецевого розвитку України на період до 2050 року; • нормативно-правових актів про державну цільову науково-технічну програму у сфері зміни клімату; національний план з енергетики та зміни клімату; порядок підготовки Національного плану розподілу квот між установками; порядок функціонування дозвільної системи на викиди парникових газів; ✓ переглянути та привести у відповідність нормативно-правові акти щодо моніторингу викидів парникових газів та звітності відповідно до Регламенту ЄС 2018/1999; ✓ посилити контроль за станом реалізації проєктів цільових (зелених) інвестицій, у тому числі за досягненням запланованих результативних показників скорочень викидів парникових газів; ✓ забезпечити виконання Плану заходів щодо впровадження Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року. 	<p>Рішенням Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування від 26.10.2022 Міндовкіллям рекомендовано забезпечити розроблення відповідних законодавчих ініціатив, необхідних для вдосконалення регулювання питань зміни клімату та збереження озонного шару, продовжити роботу з виконання рекомендацій Рахункової палати, а також поліпшити роботу щодо недопущення порушень виконання міжнародних зобов'язань України зі змін клімату, налагодити систему внутрішнього контролю за належним та ефективним використанням коштів державного бюджету на визначені цілі.</p> <p>Міндовкілля розробило законопроєкт «Про основні засади низьковуглецевого розвитку в Україні до 2050 року» та проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Загальнодержавної цільової науково-технічної програми у сфері зміни клімату до 2030 року».</p> <p>За технічної підтримки проєкту ЄС EU4Climate розроблено методику розрахунку та визначення обсягів викидів парникових газів від пересувних джерел з урахуванням європейської програми «Copert».</p>

Аудит ефективності використання бюджетних коштів на здійснення заходів з ліквідації судів в Україні

(рішення Рахункової палати від 10 листопада 2022 року № 23-3)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

Судова реформа, розпочата у 2014 році, яка мала на меті відновити довіру до судової влади в Україні, **не принесла бажаних результатів повною мірою**. Через недосконалість нормативно-правового регулювання **процедури ліквідації судів занадто тривалі**.

Розпочаті процеси припинення діяльності Верховного Суду України (ВСУ) та ліквідації вищих спеціалізованих судів не можуть бути завершені, оскільки, зокрема, законодавчо не врегульоване питання способу завершення припинення ВСУ як юридичної особи та комплексу пов'язаних із цим питань з огляду на рішення Конституційного Суду України; а також не вирішене питання переведення чи звільнення суддів зазначених судів через неієздатність Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (ВККСУ) та Вищої ради правосуддя (ВРП) у зв'язку з припиненням повноважень їх членів.

На початок 2022 року новоутворені місцеві окружні суди не розпочали своєї діяльності, правосуддя досі здійснюють місцеві загальні суди, які мали бути ліквідовані. На час проведення **аудиту 25 апеляційних судів так і не ліквідовані, для 176 місцевих і чотирьох апеляційних судів, розташованих на тимчасово окупованій території АР Крим, процедура ліквідації не розпочата**.

Об'єкти контролю:

Державна судова адміністрація України; Верховний Суд; Верховний Суд України; Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ; Вищий господарський суд України, Вищий адміністративний суд України; Вища рада правосуддя; Вища кваліфікаційна комісія суддів України; 9 судів.

ВИЯВЛЕНО

565,5 млн грн

порушення бюджетного законодавства

395 млн грн

нерезультативне та неекономне використання коштів

99,1 млн грн

неефективне управління коштами та державним майном

117,5 млн грн

порушення, допущені при плануванні бюджетних коштів

Період аудиту:

2018–2020 роки та I півріччя 2021 року

Перевірені кошти:

1 млрд 70,7 млн грн

✓ Ключові знахідки

Плани заходів з припинення діяльності ВСУ, ВССУ, ВГСУ, ВАСУ в повному обсязі не виконані, а за окремими заходами не були визначені й терміни виконання.

Через тривалу процедуру ліквідації, Верховний Суд як головний розпорядник бюджетних коштів нерезультативно використав майже 394 млн грн, більша частина з яких спрямована на виплати суддям, які не здійснюють правосуддя, і працівникам апарату, які не виконують своїх повноважень. Станом на липень 2021 року чисельність суддів ВСУ та вищих спеціалізованих судів становила 52 особи, працівників апарату – 83.

Керівництво ВСУ не надало доступу ліквідаційній комісії до бухгалтерських документів та інформації про зберігання, використання та переміщення держмайна. Це перешкодило проведенню загальної інвентаризації матеріальних цінностей, а також закріпленню частини майна ВСУ за Верховним Судом, як наслідок – ризику його втрати.

ДСА непродуктивно використала понад 254 млн грн на виплату суддівської винагороди суддям, які не здійснювали правосуддя в апеляційних судах, що ліквідовуються. В зазначених судах обіймали посади 15 суддів, які, відповідно до рішення ВККСУ, не відповідають займаній посаді, та 44 працівники апарату.

✓ Рекомендації

Президенту України внести на розгляд Парламенту законопроект щодо визначення правового механізму завершення процедури припинення ВСУ як юридичної особи з урахуванням юридичної позиції Конституційного Суду.

Президенту України, Кабміну, народним депутатам України внести на розгляд Верховної Ради України законопроекти щодо:

- ✓ врегулювання у Законі України «Про судоустрій і статус суддів» питання звільнення судді з посади з підстав, визначених підпунктом 4 пункту 161 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України;
- ✓ визначення суб'єктів та правових механізмів, що унормують порядок звільнення суддів із займаної посади чи їх переведення на відповідні посади до іншого суду в разі відставки чи припинення повноважень членів ВККСУ та/або ВРП, зумовили неможливість цих державних органів;
- ✓ встановлення конкретних строків, в які ВККСУ і ВРП зобов'язані ухвалювати рішення щодо звільнення судді із займаної посади чи переведення на відповідну посаду до іншого суду.

Державній судовій адміністрації України вжити заходів щодо пришвидшення завершення процесів ліквідації 25 апеляційних судів.

Верховному Суду України провести інвентаризацію та за її результатами здійснити передання майна до Верховного Суду.

Вищій раді правосуддя вжити заходів щодо формування складу ВККСУ в порядку, встановленому чинним законодавством, та визначити в Регламенті чіткі строки ухвалення рішення про звільнення судді із займаної посади, переведення на відповідну посаду до іншого суду.

✓ Реагування

Верховний Суд, Державна судова адміністрація України затвердили План заходів щодо виконання рекомендацій.

Вища рада правосуддя надала інформацію щодо вжитих заходів із формування складу ВККСУ в порядку, встановленому чинним законодавством.

Печерська окружна прокуратура м. Києва внесла до ЄДРП відомості за № 42022102060000199 за фактом розтрати грошових коштів головою ліквідаційної комісії з припинення діяльності ВСУ, під час переведення працівників до Верховного Суду та виплати їм заробітної плати (ознаки кримінального правопорушення, передбаченого частиною третьою статті 191 КК України).

Печерське управління поліції ГУНП у м. Києві розпочало досудове розслідування в кримінальному провадженні № 12022100060001819 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 367 КК України.

Фінансовий аудит проєкту «Програма «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство»

(рішення Рахункової палати від 11 листопада 2022 року № 23-5)

ВИСНОВОК

Щодо фінансової звітності спеціального призначення, що подається МБРР

думка із застереженнями

Щодо дотримання вимог законодавства при здійсненні витрат

думка із застереженнями

- фінансова звітність спеціального призначення Мінфіну за 2021 рік, за винятком впливу виявлених аудитом недоліків, складена в усіх суттєвих аспектах відповідно до концептуальних засад спеціального призначення, погоджених МБРР,
- кошти державного бюджету використані виконавцями Програми в усіх суттєвих аспектах на цілі, визначені Угодою про позику, Законом України «Про Державний бюджет України на 2021 рік», Операційним посібником, а також з урахуванням керівних положень МБРР із закупівель та використання коштів,
- фінансово-господарські операції проведені відповідно до вимог нормативно-правових актів, які регулюють використання бюджетних коштів, і керівних положень МБРР,
- у зв'язку з тим, що окремі територіальні громади України розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні), Рахункова палата не змогла впевнитися в проведених касових видатках і законному використанні 52,2 млн грн за допомогою альтернативних процедур.

Об'єкти контролю:

Міністерство фінансів України; Міністерство розвитку громад та територій України; Міністерство аграрної політики та продовольства України; Міністерство юстиції України та інші

Період аудиту:
2021 рік

Перевірені кошти:
603,3 млн грн

ВИЯВЛЕНО

55,5 млн грн

відображено недостовірну інформацію про використання коштів субвенції за КПКВК 2761230

27 млн грн

не відображено інформації про обсяг видатків за КПКВК 2803620

27 млн грн

надано недостовірну інформацію за КПКВК 2803020

✓ Ключові знахідки

Внутрішніми документами Мінфіну у 2021 році не врегульовані питання управління ризиками, здійснення заходів контролю, проведення моніторингу, що є недотриманням вимог Основних засад здійснення внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.12.2018 № 1062. Порядок організації внутрішнього контролю в апараті Мінфіну перебував на стадії впровадження. Облікова політика за Проектом недосконала, немає належного методичного забезпечення складання звітності за Проектом, як наслідок – неефективне виявлення помилок і недоліків та неможливість запобігти їм при формуванні звітності. Окремі елементи складання звіту нечітко врегульовані Операційним посібником. Так, не враховано особливостей відображення міжбюджетних трансфертів, у тому числі субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам.

✓ Рекомендації**Мінфіну:**

- ✓ забезпечити впровадження Порядку організації внутрішнього контролю в апараті Міністерства, затвердженого наказом від 05.07.2022 № 193;
- ✓ забезпечити удосконалення облікової політики та організації бухгалтерського обліку Проекту, розробити рекомендації з перевірки порівнянності показників звітності, зокрема:
  - для правильності відображення у фінансовій звітності за Проектом інформації щодо використання субвенції та обсягів видатків з бюджету, спрямованих на реалізацію Програми;
  - в частині розкриття в примітках до Зведеного програмного фінансового звіту інформації про використання коштів субвенцій;
- ✓ удосконалити контроль за достовірністю відображення звітних даних у фінансовій звітності за Проектом.

✓ Реагування

З метою забезпечення впровадження Порядку організації внутрішнього контролю в апараті **Мінфіну** проведена робота з аналізу функціонування внутрішнього середовища; відповідальний підрозділ за здійснення внутрішнього контролю переглядає ризики, готуються пропозиції щодо внесення змін до Реєстру ризиків та Плану управління ризиками Мінфіну.

Розроблений проєкт наказу «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 05.05.2020 № 190», який передбачає доповнити Рекомендаційно-технічний операційний посібник положенням щодо обліку надходження кредитних коштів за Проектом, оновити частину «Фінансова та інша звітність», а також визначає механізм перевірки порівнянності показників звітності за Проектом.

Для забезпечення достовірності відображення даних у зведеній звітності щодо реалізації Проекту за 2021 рік Мінфін надав Світовому банку уточнені звіти, підготовлені на підставі звітів виконавців Проекту, з урахуванням виправлених недоліків та неточностей, виявлених під час проведення фінансового аудиту.

Аналіз щорічного звіту Міністерства економіки України, що містить аналіз функціонування системи публічних закупівель (щодо кількісних і вартісних показників закупівель у розрізі процедур і предметів закупівель, рівня конкуренції, кількості скарг) та узагальнену інформацію про результати здійснення контролю у сфері закупівель

(рішення Рахункової палати від 10 листопада 2022 року № 23-7)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

Наведені у Звіті Мінекономіки дані та висновки є **недостатніми для комплексної оцінки стану функціонування системи публічних закупівель у 2021 році**, а отже, і оцінки стану досягнення основної мети діяльності у цій сфері – забезпечення ефективного та прозорого здійснення публічних закупівель, розвитку добросовісної конкуренції, створення конкурентного середовища та запобігання проявам корупції.

Недоліки Звіту Мінекономіки зумовлені його підготовкою без відповідної методики, про необхідність розроблення якої Рахункова палата наголошувала за результатами аналізу щорічних звітів за 2018, 2019 та 2020 роки.

ЗВІТ МІНЕКОНОМІКИ

відображає нововведення – 5 законів, які змінили 67 норм Закону України «Про публічні закупівлі»

містить аналіз кількісних та вартісних показників

ключовим вартісним показником функціонування системи публічних закупівель є економія коштів, яка у закупівлях, що успішно завершилися у 2021 році, становила близько

60 млрд грн

відсутній аналіз впливу на функціонування системи публічних закупівель нововведень, запроваджених у 2021 році

не відображає повною мірою стану функціонування системи публічних закупівель, зокрема фактично наявного зниження рівня конкуренції у 2021 році

проте значення цього показника не обґрунтовується чинниками, що зумовили його виникнення

Об'єкти контролю:

Міністерство економіки України

Період, охоплений контрольним заходом:

2021 рік

✓ Ключові знахідки	✓ Рекомендації	✓ Реагування
<p>Мінекономіки не розробило та не затвердило методики комплексного економічного аналізу ефективності системи публічних закупівель, у зв'язку з чим недоліки, виявлені Рахунковою палатою за результатами аналізу щорічного звіту за 2020 рік, належним чином не усунуті.</p> <p>Не завершено приведення у відповідність із новою редакцією Закону України «Про публічні закупівлі» положень постанови Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 № 166 «Про затвердження Порядку функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків».</p> <p>План заходів щодо реалізації Стратегії реформування системи публічних закупівель («дорожньої карти»), затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 № 175-р, передбачає впровадження Стратегії до 31 грудня 2022 року, при цьому стратегія подальшого розвитку системи публічних закупівель не визначена.</p>	<p>Мінекономіки:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ розробити та затвердити методику комплексного економічного аналізу ефективності системи публічних закупівель; ✓ подати в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України проект нормативно-правового акта щодо приведення у відповідність із Законом України «Про публічні закупівлі» постанови Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 № 166 «Про затвердження Порядку функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків»; ✓ розробити та подати в установленому порядку на розгляд Кабміну пропозиції щодо визначення стратегії розвитку системи публічних закупівель, яка буде реалізовуватися після завершення впровадження Стратегії реформування системи публічних закупівель («дорожньої карти»), схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 № 175-р. 	<p>Кабмін прийняв постанову від 12.10.2022 № 1178 «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування».</p> <p>Мінекономіки розробляє проект Стратегії розвитку системи публічних закупівель.</p> <p>Водночас Міністерство повідомило Рахункову палату про відстрочення завершення розробки Методики комплексного економічного аналізу ефективності системи публічних закупівель до скасування воєнного стану.</p>

Вулиця Яблунська
в Бучі після російської
окупації

2.4. Член РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ Андрій ДІДИК

У 2022 році здійснено 4 заходи державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), під час яких перевірено 7 об'єктів.

За результатами проведених заходів встановлено порушень і недоліків на загальну суму **138,7 млн гривень**.

- Аналіз Звіту Антимонопольного комітету України за 2021 рік у частині, що впливає на виконання державного бюджету
- Аудит ефективності управління науково-дослідними установами судових експертиз Міністерства юстиції України, що має фінансові наслідки для державного бюджету
- Аудит ефективності використання коштів державного бюджету, виділених на забезпечення формування та функціонування системи безоплатної правової допомоги, оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів з надання безоплатної вторинної правової допомоги
- Аудит ефективності використання коштів, виділених з державного бюджету на фінансову підтримку державного підприємства «Національний академічний театр опери та балету України імені Т. Г. Шевченка», використання і розпорядження ним об'єктами державної власності, належними державі матеріальними та іншими активами, що мають фінансові наслідки для державного бюджету

Аналіз Звіту Антимонопольного комітету України за 2021 рік у частині, що впливає на виконання державного бюджету

(рішення Рахункової палати від 16 серпня 2022 року № 16-2)

ВИСНОВОК

У Звіті Антимонопольного комітету України за 2021 рік переважно об'єктивно та правильно висвітлена інформація про результати діяльності Комітету, що впливають на виконання державного бюджету.

Водночас АМКУ не виконав низки наданих у попередньому році рекомендацій Рахункової палати.

ВИЯВЛЕНО

- За результатами контрольної діяльності АМКУ до державного бюджету протягом 2021 року порушники законодавства про захист економічної конкуренції **сплатили 530,9 млн грн штрафів та пені**. Водночас у стадії судового оскарження перебували накладені Комітетом штрафи на суму майже **6,3 млрд гривень**.
- Усі 5 рішень Комітету про повернення незаконної державної допомоги за 2021 рік не виконані, незаконна державна допомога до відповідного бюджету не повернена.
- Від суб'єктів господарювання надійшло до державного бюджету 15,1 млн грн для відшкодування витрат Комітету, пов'язаних із розглядом заяв і наданням дозволів.
- Реорганізація територіальних відділень Комітету не вплинула на зменшення навантаження на державний бюджет. Витрати на утримання у 2021 році порівняно з 2019 роком зросли на 85,4 млн грн (39,4 %), порівняно з 2020 роком – на 59,9 млн грн (24,7 %).

Об'єкти контролю:

Антимонопольний комітет України

Період аналізу:

2021 рік

✓ Ключові знахідки

Комітетом не дотримано пункту 1 частини п'ятої статті 22 Бюджетного кодексу України щодо розроблення плану діяльності головного розпорядника бюджетних коштів на середньостроковий період. Відсутність плану діяльності Комітету не дала змоги Рахунковій палаті надати оцінку повноти досягнення АМКУ цілей.

У 2021 році з 18 досліджень ринків, незавершених у попередні періоди, 4 дослідження не завершені. Проведення цих досліджень не включено до Пріоритетів діяльності АМКУ на 2021 рік та на 2022 рік, що може спричинити втрату актуальності результатів досліджень.

Через тривалий процес реформування органу оскарження у сфері публічних закупівель Комітет у 2022 році не виконав вимог Закону України «Про Антимонопольний комітет України» щодо оприлюднення щорічного звіту про діяльність Комісії (комісій) та узагальненої практики розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель за звітний рік.

Невизначення Комітетом у резолютивній частині рішень розміру незаконної державної допомоги послаблює контроль за повнотою її повернення.

✓ Рекомендації

Антимонопольному комітету України:

- ✓ активізувати роботу із завершення реформи органу оскарження у сфері публічних закупівель;
- ✓ забезпечити розроблення та затвердження плану діяльності Комітету на середньостроковий період;
- ✓ забезпечити внесення змін до Пріоритетів діяльності АМКУ на 2022 рік в частині, зокрема, деталізації і конкретизації заходів, встановлення строків та індикаторів їх виконання;
- ✓ вжити заходів щодо внесення змін до Пріоритетів діяльності АМКУ на 2022 рік з урахуванням незавершених досліджень ринків з метою їх актуалізації;
- ✓ створити відкритий реєстр розпочатих досліджень ринків та відображати інформацію про стан реалізації досліджень ринків у річному звіті;
- ✓ забезпечити здійснення заходів щодо визначення в рішеннях про повернення до відповідного бюджету суми незаконної державної допомоги, визнаної недопустимою для конкуренції;
- ✓ унормувати питання застосування Комітетом при розрахунку базового розміру штрафу коригуючих коефіцієнтів (від 0,05 до 2).

✓ Реагування

Антимонопольний комітет України 13.10.2022 затвердив План заходів щодо виконання рекомендацій Рахункової палати.

Аудит ефективності управління науково-дослідними установами судових експертиз Міністерства юстиції України, що має фінансові наслідки для державного бюджету

(рішення Рахункової палати від 23 грудня 2022 року № 28-1)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

Загалом Мін'юст забезпечив ефективне управління науково-дослідними установами судових експертиз (НДУСЕ).

Водночас аудитом встановлено необхідність подальшого вдосконалення нормативно-правового забезпечення питань управління діяльністю НДУСЕ. Зокрема, **потребує правового врегулювання питання визначення економічно обґрунтованої нормативної вартості однієї експертогодина експертиз і експертних досліджень.**

Мін'юст не вжив належних заходів щодо запобігання ризикам неекономного використання бюджетних коштів та зниження вартості науково-дослідних робіт.

ВИЯВЛЕНО

Недостовірні звітні дані щодо певних нежитлових приміщень і земельних ділянок чотирьох НДУСЕ та **незабезпечення реєстрації речових прав** двох установ на земельну ділянку й частину квартири,

додаткові витрати на оплату праці науковців за неодноразового коригування календарних планів НДР і надання їх результатів на доопрацювання,

невідображення в балансі нематеріальних активів, які включають права на наукові розробки за результатами завершених НДР,

необґрунтованість окремих показників бюджетних запитів і паспортів бюджетної програми.

Об'єкти контролю:

Міністерство юстиції України, Київський науково-дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України (КНДІСЕ)

Період аудиту:

2019–2021 роки

Перевірені кошти:

1 млрд 167,9 млн грн

✓ Ключові знахідки

У діяльності Мін'юсту аудиторів виявили низку недоліків при реалізації функції управління об'єктами державної власності:

- до Єдиного реєстру об'єктів державної власності у 2019–2021 роках вносилася неточна інформація, що є порушенням вимог чинного законодавства;
- не забезпечена Державна реєстрація речових прав на деякі нерухомі об'єкти державної власності, що може призвести до втрати цих об'єктів;
- не вирішені питання повернення зі сфери управління Мін'юсту нежитлових приміщень, у яких розміщується Київський науково-дослідний інститут судових експертиз;
- недостатньо обґрунтовані Мін'юстом окремі показники при підготовці бюджетних запитів і паспортів бюджетної програми за КПКВК 3601070 за визначеними напрямками використання бюджетних коштів у 2019–2021 роках, що підтверджується суттєвими відмінностями між даними бюджетних запитів та паспортів бюджетної програми, неодноразовим коригуванням цих паспортів не лише за результативними показниками, а й за напрямками використання бюджетних коштів.

Також мали місце недоліки під час ухвалення управлінських рішень щодо функціонування системи внутрішнього контролю. Не забезпечено своєчасного призначення відповідальної особи та затвердження нової редакції Інструкції з внутрішнього контролю. Крім того, результати проведених у 2019–2021 роках Мін'юстом перевірок діяльності окремих НДУСЕ свідчать: належна система внутрішнього контролю цими установами не створена.

✓ Рекомендації

Кабміну врегулювати питання визначення економічно обґрунтованої нормативної вартості однієї експертогодина.

Мін'юсту забезпечити:

- ✓ при реалізації функції управління об'єктами державної власності подання повної та достовірної інформації до Єдиного реєстру об'єктів державної власності, реєстрацію речових прав на нерухоме майно науково-дослідних установ судових експертиз, що належать до сфери управління Мін'юсту, а також вирішення питання повернення зі сфери управління нежитлових приміщень, у яких розміщується КНДІСЕ;
- ✓ економне використання бюджетних коштів, спрямованих на виконання НДР, достовірне визначення їх вартості та оприбуткування на баланс нематеріальних активів (майнових прав на результати НДР);
- ✓ ефективне функціонування системи внутрішнього контролю в Мін'юсті та НДУСЕ, невідкладне затвердження нової редакції Інструкції з організації внутрішнього контролю в системі Мін'юсту.

✓ Реагування

Термін реагування не настав.

Аудит ефективності використання коштів державного бюджету, виділених на забезпечення формування та функціонування системи безоплатної правової допомоги, оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів з надання безоплатної вторинної правової допомоги

(рішення Рахункової палати від 23 грудня 2022 року № 28-2)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

ВИЯВЛЕНО

На безкоштовну правову допомогу населенню з держбюджету **1,4 млрд грн** у 2019–2021 роках спрямували

Кількість звернень клієнтів до місцевих центрів щодо надання безоплатної вторинної правової допомоги **збільшилася** на **1,4 %**

Кількість випадків призначень адвокатів, які надають таку допомогу, **збільшилася** на **17,6 %**

54,8 млн грн

неефективне управління державними коштами (невикористані відкриті бюджетні асигнування)

16,2 млн грн

порушення, допущені при плануванні бюджетних коштів, необґрунтованість окремих показників бюджетних запитів бюджетної програми

<p>Мін'юст і Координаційний центр переважно забезпечили своєчасне і повне надання громадянам правових послуг</p>	<p>Водночас:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Мін'юст допустив порушення при плануванні бюджетних коштів ➤ Координаційний центр неефективно управляв бюджетними коштами ➤ Мін'юст не ухвалював необхідних управлінських рішень ➤ Координаційний центр не заповнив численних вакантних посад
---	--

Об'єкти контролю:

Міністерство юстиції України, Координаційний центр з надання правової допомоги

Період аудиту:

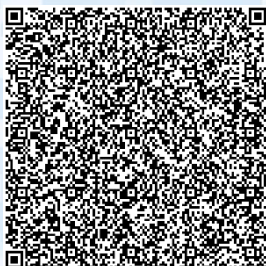
2019–2021 роки

Перевірені кошти:

2 млрд 459,9 млн грн

✓ Ключові знахідки	✓ Рекомендації	✓ Реагування
<p>До бюджетного запиту за КПКВК 3603030 на 2020 рік Мін'юст включив два напрями використання коштів: оплата послуг адвокатів з перевірки якості надання безоплатної вторинної правової допомоги у кримінальних справах та оплата послуг адвокатів з посередництва у кримінальних справах за участі неповнолітніх осіб на загальну суму майже 16 млн грн, які на час подання запиту Порядком використання коштів не передбачались.</p> <p>Залишок невикористаних асигнувань на нарахування на заробітну плату згідно з кошторисом Координаційного центру становив 263,5 тис. гривень.</p> <p>Мін'юст не здійснював оцінка функціонування системи внутрішнього контролю в Координаційному центрі.</p> <p>Мін'юстом не забезпечено виконання своїх повноважень: з початку 2021 року і на момент аудиту конкурс на зайняття посади директора Координаційного центру не проводився.</p>	<p>Мін'юсту:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ забезпечити при складанні бюджетних запитів на наступні бюджетні періоди належне обґрунтування потреби в бюджетних видатках; ✓ невідкладно вжити заходів для проведення конкурсу на зайняття посади директора Координаційного центру; ✓ провести аналіз кадрового забезпечення діяльності Координаційного центру та з урахуванням результатів здійснити заходи щодо оптимізації штатних посад установи. <p>Координаційному центру з надання правової допомоги:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ забезпечити при поданні головному розпоряднику бюджетних коштів інформації, необхідної для складання бюджетних запитів на наступні бюджетні періоди, належне обґрунтування потреби в бюджетних видатках; ✓ визначити посадову особу, відповідальну за питання внутрішнього контролю в Координаційному центрі. 	<p>Термін реагування не настав.</p>

Аудит використання коштів, виділених з державного бюджету на фінансову підтримку державного підприємства «Національний академічний театр опери та балету України імені Т. Г. Шевченка», використання і розпорядження ним об'єктами державної власності, належними державі матеріальними та іншими активами, що мають фінансові наслідки для державного бюджету

(рішення Рахункової палати від 23 грудня 2022 року № 28-3)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

На капремонт будівлі Національної опери України за 4 роки не виділили необхідне фінансування.

- ⚠ Мінкульт не вживав заходів щодо виділення капітальних видатків бюджету, що створило ризики експлуатації будівлі Театру, що не гарантуватиме у подальшому відповідної безпеки глядачів.
- ⚠ Підземні споруди будівлі театру по вул. Володимирській, 50, перебувають в аварійному стані.

Міністерство культури та інформаційної політики України:

- 🔍 не вживало дієвих заходів щодо ініціювання театром скорочення численних вакантних посад, наявних протягом тривалого часу,
- 🔍 не дотримувалось положень нормативно-правових актів, що регламентують деякі питання оплати праці працівників національних закладів культури,
- 🔍 не забезпечило затвердження стратегічних планів розвитку театру.

ВИЯВЛЕНО

41,1

 млн грн

нерезультативне використання державних коштів і майна

19,5

 млн грн

неекономне використання державних коштів

7

 млн грн

неефективне управління державними коштами (невикористані відкриті бюджетні асигнування)

Об'єкти контролю:

Міністерство культури та інформаційної політики України, ДП «Національний академічний театр опери та балету України імені Т. Г. Шевченка»

Період аудиту:

2019–2021 роки, I півріччя
2022 року

Перевірені кошти:

1 млрд 246,5 млн грн

✓ Ключові знахідки

За безконтрольності Мінкульту допущено застосування додаткових коефіцієнтів підвищення посадових окладів для всіх категорій працівників театру, а також через нескорочення значної кількості вакантних посад неекономно використано 19,5 млн грн коштів державного бюджету.

У діяльності Мінкульту аудиторів виявили низку недоліків при реалізації функції управління об'єктом державної власності:

- не забезпечена передача функцій здійснення координації діяльності театрів та контролю за їх діяльністю до Держмістечтва;
- не реалізовані положення Указу Президента України від 19.10.2000 № 1150 «Про Національний академічний театр опери та балету України імені Т.Г.Шевченка»: не розроблений і не внесений в установленому порядку на розгляд Уряду проєкт програми розвитку Національної опери України та не вжиті заходи щодо визначення розміру фінансування, зокрема видатків розвитку, в законі про Державний бюджет України на відповідний рік окремим рядком.

✓ Рекомендації

Кабміну доручити Мінкульту забезпечити:

✓ виконання функцій Держмістечтвом у частині здійснення координації діяльності театрів та контролю за діяльністю театрів, заснованих на державній та комунальній формах власності;

✓ реалізацію положень Указу Президента України від 19.10.2000 № 1150.

Мінкульту:

✓ активізувати роботу із забезпечення проведення в будівлі ДП «Національна опера України» по вул. Володимирська, 50, в Шевченківському районі м. Києва необхідного капітального ремонту та встановлення раніше придбаного інженерного обладнання, зокрема, забезпечити при складанні бюджетного запиту потребу в капітальних видатках;

✓ провести аналіз кадрового забезпечення діяльності ДП «Національна опера України» та з урахуванням результатів здійснити заходи щодо оптимізації штатних посад театру.

✓ Реагування

Термін реагування не настав.

Евакуація мешканців Ірпеня
через зруйнований
Романівський міст

2.5. Член Рахункової палати Ірина ІВАНОВА

У 2022 році здійснено 2 заходи державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), під час яких перевірено 10 об'єктів.

За результатами проведених контрольних заходів встановлено порушень і недоліків на загальну суму майже **7 млрд гривень**.

- Аналіз звіту Фонду державного майна України за 2021 рік у частині, що впливає на виконання державного бюджету
- Аудит ефективності здійснення Фондом державного майна України повноважень з управління майном державних підприємств, установ та організацій, що мають фінансові наслідки для державного бюджету

Аналіз звіту Фонду державного майна України за 2021 рік у частині, що впливає на виконання державного бюджету

(рішення Рахункової палати від 26 липня 2022 року № 15-2)

ВИСНОВОК

Звіт про роботу ФДМУ та хід приватизації державного майна у 2021 році в цілому висвітлює виконання Фондом у 2021 році законодавчо визначених повноважень в частині, що впливає на виконання державного бюджету.

У 2021 році фактичні надходження до державного бюджету від приватизації, оренди державного майна та дивідендів від суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління Фонду, становили 7,6 млрд грн, що майже вдвічі більше, ніж у 2020 році, що свідчить про ефективність виконання Фондом повноважень в частині, що впливає на виконання державного бюджету. Порівняно з попереднім звітним періодом відбулось зростання фінансових показників за всіма видами надходжень до бюджету, за які Фонд є відповідальним.

Аналіз окремих розділів Звіту Фонду показав, що діяльність Фонду з управління корпоративними правами держави та державними підприємствами у Звіті Фонду відображена частково, результати діяльності щодо участі у процедурах банкрутства – неповною мірою.

ВИЯВЛЕНО

У 2021 році заплановані показники обсягів надходжень від приватизації державного майна виконано Фондом лише на **42,5 %** – до державного бюджету перераховано **5 млрд грн** при плані **12 млрд гривень**.

Серед причин:

- неподання на затвердження Уряду переліку об'єктів великої приватизації, що підлягають приватизації в 2021 році
- порушення термінів подання пропозицій або їх неподання до переліку об'єктів малої приватизації
- законодавчі обмеження на проведення аукціонів з продажу об'єктів великої приватизації, аукціонів із зниженням стартової ціни за методом вивчення цінових пропозицій і приватизації шляхом викупу об'єктів великої приватизації

Об'єкти контролю:

Фонд державного майна України

Період аналізу:

2021 рік

✓ Ключові знахідки

У Звіті Фонду некоректно висвітлена інформація щодо передачі окремих об'єктів, передача яких передбачена розпорядженням КМУ від 12.08.2020 № 1010-р «Про передачу об'єктів державної власності до сфери управління Фонду державного майна». При цьому Фонд з 2020 року не ініціював внесення змін до додатка 1 до розпорядження КМУ від 12.08.2020 № 1010-р з метою вилучення об'єктів передачі, що фактично не можуть бути передані. Стан упорядкування юридичних осіб у 2021 році свідчить про недостатній рівень заходів, що здійснюються Фондом за цим напрямом. Перелік об'єктів великої приватизації, що підлягають приватизації в 2021 році, на затвердження Кабінету Міністрів України не подавався. Попередні та уточнені прогнозні показники надходження коштів від приватизації на 2021 рік подавалися Фондом не у розрізі запропонованих до приватизації об'єктів, без урахування їх фінансового стану та прогнозованих обсягів надходження від їх приватизації.

✓ Рекомендації

Кабміну:

✓ доручити Міністерству економіки України та Фонду державного майна України розробити та внести в установленому порядку проекти нормативно-правових актів:

- щодо змін до Порядку подання уповноваженими органами управління державним органам приватизації пропозицій щодо включення об'єктів права державної власності до переліку об'єктів, що підлягають приватизації, затвердженого постановою КМУ від 10.05.2018 № 387, з метою забезпечення обґрунтованого планування прогнозних обсягів надходжень до бюджету від приватизації;

- щодо змін до додатка 1 до розпорядження КМУ від 12.08.2020 № 1010-р «Про передачу об'єктів державної власності до сфери управління Фонду державного майна» з метою приведення у відповідність до фактичного стану єдиних майнових комплексів.

ФДМУ:

- ✓ розробити проекти нормативно-правових актів щодо внесення змін;
- ✓ відобразити у наступному щорічному Звіті про роботу Фонду та хід приватизації державного майна повну та зіставну інформацію про результати діяльності.

✓ Реагування

ФДМУ із 4 рекомендацій, наданих Рахунковою палатою, виконав одну (затверджені Заходи Фонду щодо врахування пропозицій та рекомендацій Рахункової палати за результатами аналізу Звіту Фонду за 2021 рік та повідомлено Рахункову палату), 3 – перебувають у стадії виконання.

Зокрема, ФДМУ розробив та надіслав на погодження до Мінекономіки проект постанови КМУ «Про внесення змін до Порядку подання уповноваженими органами приватизації пропозицій щодо включення об'єктів права державної власності до переліку об'єктів, що підлягають приватизації», якою передбачається внесення змін до зазначеного Порядку: зокрема, для уповноважених органів управління встановлюються зобов'язання подавати щокварталу до першого числа місяця, з якого починається квартал, державним органам приватизації висновки щодо прогнозованої суми надходження коштів від приватизації запропонованих до переліків об'єктів приватизації та прогноз соціально-економічних наслідків приватизації. Проект постанови погоджений Мінекономіки без зауважень.

Аудит ефективності здійснення Фондом державного майна України повноважень з управління майном державних підприємств, установ та організацій, що мають фінансові наслідки для державного бюджету

(рішення Рахункової палати від 20 грудня 2022 року № 26-6)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

Із 636 державних підприємств, які належали до сфери управління Фонду і його регіональних відділень

діючі лише 179 або 28,1 % (станом на 31.12.2021)

Приймання майнових комплексів державних підприємств здійснено без інвентаризації державного майна.

Відомості стосовно структури їх майна, а також інформація щодо стану державної реєстрації речових прав на нерухоме майно у Фонді відсутні.

Єдина система обліку об'єктів державної власності у Фонді відсутня, ведення даних щодо їх кількості здійснюється з недотриманням вимог Закону України «Про управління об'єктами державної власності» та Положення про Єдиний реєстр об'єктів державної власності.

Земельні ділянки в м. Києві загальною площею 308 га передано приватним будівельним компаніям під багатоквартирну забудову без визначення їх ринкової вартості, чим створено ризики їх втрати за орієнтовним розрахунком на суму понад 56 млрд грн, за які ДП «Пуща-Водиця» сплатило плати за землю тільки за 2020–2021 роки – 29 млн гривень.

Об'єкти контролю:

Фонд державного майна України; 7 регіональних відділень ФДМУ та ДП «Пуща-Водиця»

ВИЯВЛЕНО

42,3 млн грн

порушення при адмініструванні дохідної частини бюджету в частині недоплати до бюджету

10,8 млн грн

непродуктивне використання коштів

2,4 млн грн

втрати бюджету внаслідок прийняття необґрунтованих управлінських рішень

19,5 млн грн та 534,7 тис. дол. США (13,7 млн грн)

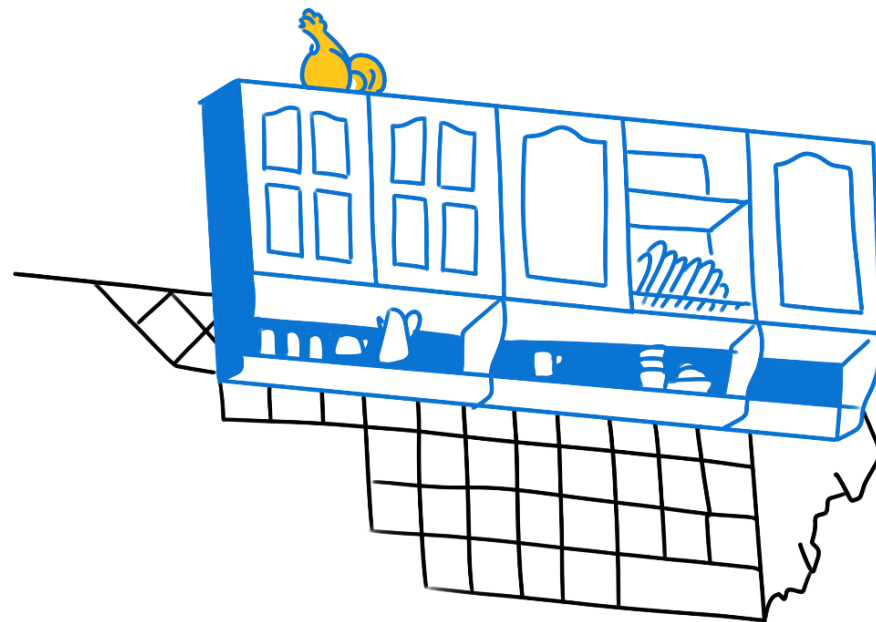
неефективне управління державними коштами та майном

Період аудиту:
2020–2021 роки

✓ Ключові знахідки	✓ Рекомендації	✓ Реагування
<p>Внаслідок незабезпечення Фондом належного контролю за повнотою і обґрунтованістю показників фінпланів держпідприємств, установ та організацій, у 2020 році лише 46 із 86 держпідприємств відрахували частину чистого прибутку до держбюджету, у 2021 році – 33 із 84 відповідно. У зв'язку з чим держбюджет недоотримав понад 42 млн грн відрахувань частини чистого прибутку.</p> <p>Через неналежне виконання повноважень посадовими особами ФДМУ щодо приватизації ДП «Завод «Електроважмаш» держбюджет втратив більш як 2 млн гривень.</p> <p>ДП «Пуща-Водиця» протягом 2014–2019 років залучило понад 201 млн грн поворотної фіндопомоги на зарплату, виплату податків та інші господарські потреби, з яких станом на 31 грудня 2021 року не повернуло 68,6 млн гривень. При цьому за 2019 рік ДП «Пуща-Водиця» мало прибуток 16 тис. грн, а за 2020 рік – 32 млн грн збитку.</p> <p>21 земельна ділянка ДП «Пуща-Водиця» загальною площею майже 55 га використовувалась не за цільовим призначенням. Упродовж 2020–2021 років ДП «Пуща-Водиця» сплатило за 21 земельну ділянку більш як 6 млн грн податку.</p>	<p>Кабміну:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ доручити ФДМУ розробити та внести в установленому порядку проекти актів щодо внесення змін до законів України «Про Фонд державного майна України», «Про управління об'єктами державної власності» та щодо Переліку підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Фонду державного майна України, порядків їх обліку та моніторингу; ✓ доручити Міністерству розвитку громад, територій та інфраструктури України зобов'язати Державну інспекцію архітектури та містобудування України перевірити законність забудови земельної ділянки ДП «Пуща-Водиця» (кадастровий номер 8000000000:91:066:0097) та побудови на землях підприємства автозаправної станції; <p>ФДМУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ сформувати перелік підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Фонду, та забезпечити його подання КМУ на затвердження; ✓ вжити заходів щодо своєчасного затвердження фінансових планів державних підприємств, належного контролю за виконанням показників, визначених у фінансових планах, зокрема відрахувань до бюджетів усіх рівнів; ✓ вжити заходів щодо відшкодування в установленому порядку втрат (збитків), що завдані державі внаслідок неправомірних дій посадових осіб Фонду у зв'язку з невиконанням зобов'язань з приватизації ДП «Завод «Електроважмаш». 	<p>Термін реагування не настав.</p>

Шафка, що вціліла
після російського
авіаудару в Бородянці

2.6. Член Рахункової палати Василь НЕВІДОМИЙ

У 2022 році здійснено 5 заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), під час яких перевірено 57 об'єктів.

За результатами проведених контрольних заходів встановлено порушень і недоліків на загальну суму **4,6 млрд гривень**.

- Аудит ефективності управління Національною академією наук України об'єктами державної власності, що мають фінансові наслідки для державного бюджету
- Аудит ефективності використання бюджетних коштів, виділених на розвиток Національної поліції України
- Аудит ефективності використання коштів, виділених з державного бюджету для здійснення діяльності Національною дитячою спеціалізованою лікарнею «Охматдит» МОЗ України та зміцнення її матеріально-технічної бази
- Аудит ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству охорони здоров'я України на реалізацію пілотного проєкту щодо зміни механізму фінансового забезпечення оперативного лікування з трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів
- Аудит ефективності використання коштів державного бюджету, виділених на фінансову підтримку громадських об'єднань осіб з інвалідністю

Аудит ефективності управління Національною академією наук України об'єктами державної власності, що мають фінансові наслідки для державного бюджету

(рішення Рахункової палати від 22 лютого 2022 року № 3-1)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

НАН України не здійснює достатнього контролю за ефективним використанням та збереженням об'єктів державної власності, які держава передала їй у безстрокове безоплатне користування, та прозорого обліку таких об'єктів

Академія створила велику кількість підприємств, значна частина яких на момент аудиту не була спроможною ефективно працювати, у тому числі в інтересах кількох подібних за профілем наукових установ:

- на балансі 127 установ і організацій НАН України обліковується 2241 од. нерухомого майна загальною площею близько 1,2 млн кв. м, залишкова вартість якого дорівнює нулю,
- станом на 01.10.2021 не здійснено державну реєстрацію 44,7 % будівель, 61 % споруд, 45,3 % земельних ділянок,
- на 84,9 тис. кв. м площ 68 підпорядкованих НАН України організацій-балансоутримувачів розташовані 116 організацій НАН України. Окремі рішення щодо розміщення ухвалювалися понад 50 років потому.

ВИЯВЛЕНО

309,8 млн грн

неефективне управління і використання коштів

1,8 млн грн

використано з порушенням вимог законодавства

0,9 млн грн

неефективне управління державним майном

38,8 млн грн

неналежне ведення бухгалтерського обліку

86,7 млн грн

заплановано з порушенням законодавства

3,1 млн грн

завдано матеріальної шкоди (збитків) державі та територіальним громадам

Об'єкти контролю:

Національна академія наук України та 20 наукових установ і 9 державних підприємств, що належать до її відання

Період аудиту:

2019–2020 роки і
9 місяців 2021 року

Перевірені кошти:

1 млрд 830,1 млн грн

✓ Ключові знахідки

НАН України не сформувала актуалізований перелік об'єктів державної власності, які входять до її майнового комплексу. Перелік об'єктів не переглядався з 2011 року.

НАН України не забезпечила належний облік нерухомого майна, наданого в користування організаціям Академії та в оренду.

Під забудову інвесторам передали 109,4 га земельних ділянок, 91,9 тис. кв. м будівель і споруд загальною ринковою вартістю понад 892 млн гривень. При цьому 24 із 37 інвестиційних договорів, укладених у 2002–2021 роках, не виконуються або призупинені. Інвестиційні договори не визначають істотних умов. Конкурсний відбір інвесторів не здійснюється.

Із 232 працювали лише 95 (40 %) державних підприємств, віднесених до відання НАН України. Інформація щодо діяльності 81 ДП відсутня. Станом на 01.10.2021 лише 45 ДП прибуткові. Протягом 2020 – 9 місяців 2021 року кількість прибуткових ДП зменшилася на 39 %.

НАН України не володіє повною інформацією про господарські товариства, учасниками яких Академія та її установи.

✓ Рекомендації

НАН:

✓ актуалізувати перелік об'єктів державної власності, що входять до майнового комплексу НАН України;

✓ забезпечити облік майна НАН України, переданого в користування та в оренду; провести аналіз переданих площ, а також наявності відповідних дозволів НАН України; організувати претензійно-позовну роботу за усіма встановленими фактами порушень;

✓ провести інвентаризацію інвестиційних договорів. Визначити істотні умови, які б гарантували отримання вигід, не менших від вартості внеску НАН України та її установ. Визначити Порядок конкурсного відбору НАН України інвесторів;

✓ здійснити аналіз діяльності усіх суб'єктів господарювання НАН України і підготувати обґрунтовані пропозиції щодо передачі таких суб'єктів господарювання в управління до ФДМУ або щодо їх приватизації;

✓ актуалізувати переліки господарських товариств, створених за участю НАН України та її установ. Забезпечити практичну реалізацію НАН України дивідендної політики та надходження коштів до державного бюджету;

✓ забезпечити контроль за відрхуванням державними підприємствами до Державного бюджету України частини прибутку (доходу) згідно з вимогами законодавства.

✓ Реагування

Розпорядженням Кабміну «Деякі питання управління об'єктами державної власності» від 14.10.2022 № 910-р, визначено перелік єдиних майнових комплексів державних підприємств, установ та організацій і пакетів акцій (часток), що належать державі у статутних капіталах господарських товариств, які передаються із сфери управління уповноважених органів управління до сфери управління Фонду державного майна.

Розроблено законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо спрощеної процедури державної реєстрації припинення недіючої юридичної особи шляхом її ліквідації» з метою оптимізації мережі організацій НАН України та затвердження оновленого переліку об'єктів державної власності, які входять до майнового комплексу НАН України.

Розроблено нову редакцію Положення про організацію та ведення претензійно-позовної роботи в НАН України.

Президія НАН України ухвалила постанову «Про затвердження переліків суб'єктів господарювання НАН України, які рекомендовані для залишення в державній власності, та суб'єктів господарювання НАН України, які підлягають приватизації», згідно з якою запропоновано для приватизації 38 суб'єктів господарювання та 6 часток у статутних капіталах господарських товариств.

Примірне положення про Центр колективного користування наукового обладнання затверджене постановою Уряду.

У зв'язку з введенням воєнного стану в Україні призупинено виконання окремих інвестиційних договорів.

За матеріалами Рахункової палати розпочато досудове розслідування.

Аудит ефективності використання бюджетних коштів, виділених на розвиток Національної поліції України

(рішення Рахункової палати від 22 лютого 2022 року № 3-4)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ	ВИЯВЛЕНО
<p>Виконання Стратегії розвитку органів системи МВС на період до 2020 року та пріоритетних напрямів Плану основних заходів Національної поліції України на 2021 рік у цілому сприяло розвитку інституційної спроможності Національної поліції України:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ вдосконалена структура Нацполіції та покращені результати окремих напрямів роботи її підрозділів ▶ запроваджений інститут шкільних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громади ▶ в основному забезпечені публічний порядок та безпека дорожнього руху 	<p>13,2 млн грн використано з порушенням вимог чинного законодавства</p> <p>76,6 млн грн порушення під час здійснення публічних закупівель</p>
<p>Водночас низка завдань, які мали суттєво вплинути на розвиток Національної поліції і потребували імплементації МВС у нормативно-правові акти, залишалися невиконаними або їх виконання не завершено.</p>	<p>18,7 млн грн неефективне управління та використання бюджетних коштів</p> <p>11,2 млн грн порушення, пов'язані з неналежним веденням бухгалтерського обліку</p>
<p>У 2020 році реалізовано 21 міжнародний проєкт загальною вартістю 6,6 млрд грн, у I півріччі 2021 – 18 проєктів вартістю 5,2 млрд грн</p> <p>Водночас обрахунок необхідних для виконання завдань стратегії ресурсів не проводився, а виконання заходів планувалось здійснювати за рахунок коштів бюджетних програм. Загальний обсяг касових видатків Нацполіції у 2020 році та I півріччі 2021 року становив 51,9 млрд гривень.</p>	<p>90,9 млн грн неефективне управління державним майном</p> <p>232 млн грн порушення, допущені при плануванні бюджетних коштів</p>

Об'єкти контролю:

Національна поліція України, головні управління Національної поліції у 5 областях та місті Києві; Департамент патрульної поліції; Державна установа «Центр обслуговування підрозділів Національної поліції України»; Державна установа «Центр авіаційного забезпечення Національної поліції України»

Період аудиту:

2020 рік, I півріччя 2021 року

Перевірені кошти:

22,8 млрд грн

✓ Ключові знахідки	✓ Рекомендації	✓ Реагування
<p>МВС не вирішило питання підготовки законопроектів щодо систем моніторингу стану безпеки та обігу зброї.</p> <p>Окремі питання щодо застосування правоохоронними органами безпілотних повітряних суден та протидії їх незаконному використанню потребують законодавчого врегулювання.</p> <p>МВС не затвердило низку нормативних документів: типову програму з протидії злочинності; тестові профілі протиправної та підозрілої поведінки; Концепцію моделі взаємодії поліції з населенням (принцип «Community Policing»).</p> <p>МВС не подало до КМУ проєкту Плану заходів з реалізації Стратегії боротьби з організованою злочинністю.</p> <p>Для законодавчого врегулювання створення Реєстру обігу вогнепальної зброї в Україні Верховна Рада України має ухвалити Закон України «Про право на цивільну вогнепальну зброю».</p> <p>Нацполіція не забезпечила на достатньому рівні ведення обліку при складанні звітності щодо отриманих товарно-матеріальних цінностей за результатами моніторингу проєктів (програм) міжнародної технічної допомоги.</p>	<p>МВС розробити та внести в установленому порядку на розгляд КМУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ законопроекти про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування правоохоронними органами безпілотних повітряних суден та протидії їх незаконному використанню; про обіг зброї; про систему моніторингу стану безпеки; ✓ розпорядження Уряду про затвердження Плану заходів з реалізації Стратегії боротьби з організованою злочинністю. <p>Затвердити типову програму з протидії злочинності для взаємодії з органами місцевого самоврядування; затвердити тестові профілі протиправної та підозрілої поведінки; затвердити Концепцію моделі взаємодії поліції з населенням (принцип «Community Policing»); розробити програмні документи щодо стратегічних питань розвитку органів системи МВС; внести зміни до Порядку забезпечення поліцейських одностроєм (у мирний час).</p> <p>Національній поліції:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ подати до МВС пропозиції щодо законодавчого врегулювання створення та функціонування систем моніторингу стану безпеки та обігу зброї, а також щодо вдосконалення механізмів використання правоохоронними органами безпілотних повітряних суден та авіації; ✓ дотримуватись процедури погодження з партнерами надання міжнародної технічної допомоги з метою своєчасного узгодження першочергово необхідного майна для виконання функціональних завдань поліції та забезпечити відображення в бухгалтерському (аналітичному) обліку повних і достовірних даних щодо отриманих від міжнародних партнерів фінансових та інших ресурсів. 	<p>Законом України від 15.03.2022 № 2123-IX «Про внесення змін до законів України «Про Національну поліцію» та «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» внесено зміни, якими передбачено застосування поліцейськими безпілотних літальних апаратів та спеціальних технічних засобів протидії їх застосуванню.</p> <p>Прийнято за основу законопроект «Про право на цивільну вогнепальну зброю».</p> <p>МВС розробило Положення про функціональну підсистему «Єдиний реєстр зброї» єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ, підсистему «Єдиний реєстр зброї» введено в дослідну експлуатацію.</p> <p>Затвердженими змінами до Порядку забезпечення поліцейських одностроєм (у мирний час) передбачено визначення напрямів використання надходжень за відшкодовану вартість предметів однострою. Низка проєктів нормативно-правових актів опрацьовується МВС та планується до реалізації після припинення чи скасування воєнного стану.</p> <p>План заходів Національної поліції України щодо виконання рекомендацій Рахункової палати передбачає 24 заходи, з яких 4 виконані (в частині деталізації та підтвердження розрахунками видатків, ведення обліку, коригування проєктно-кошторисної документації, проведення претензійно-позовної роботи з відшкодування незаконно сплачених коштів). Інші передбачені до виконання після припинення чи скасування воєнного стану.</p>

Аудит ефективності використання коштів, виділених з державного бюджету для здійснення діяльності Національною дитячою спеціалізованою лікарнею «Охматдит» МОЗ України та зміцнення її матеріально-технічної бази

(рішення Рахункової палати від 10 листопада 2022 року № 23-4)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

Спрямування з державного бюджету **5,4 млрд грн** не вирішило за **3,5 роки** нагальних проблем дитячої лікарні Охматдит

витрачено понад **3 млрд грн**

на лікування дітей: проліковано майже **30 тис.** пацієнтів, проведено понад **26 тис.** операцій та **7,6 млн** досліджень

майже **2,3 млрд грн**

на матеріально-технічну базу лікарні, яка перебуває в незадовільному стані

Персонал лікарні укомплектований лише на **57 %**, що впливає на її роботу.

Загальний стан матеріально-технічної бази НДСЛ «Охматдит» залишається незадовільним: **6** із **9 основних клінічних будівель зношені**. Крім того, з 2011 року не завершено будівництво сучасного лікувально-діагностичного комплексу.

ВИЯВЛЕНО

385 млн грн

використання з порушенням вимог чинного законодавства

215,6 млн грн

порушення, допущені при плануванні коштів

178,2 млн грн

неефективне управління коштами

34,3 млн грн

неефективне використання коштів

6,5 млн грн

недоотримано надходжень

6 млн грн

не відшкодовано втрат

1,4 млрд грн

порушення, пов'язані з неналежним веденням бухгалтерського обліку

1,1 млрд грн

вартість незареєстрованого майна

Об'єкти контролю:

Міністерство охорони здоров'я України,
Національна дитяча спеціалізована лікарня «Охматдит» МОЗ України,
ДП «Укрмедпроектбуд»

Період аудиту:

2019–2021 роки,
I півріччя 2022 року

Перевірені кошти:

5 млрд 386,7 млн грн

✓ Ключові знахідки

МОЗ не розробило і не затвердило стратегічний план розвитку НДСЛ «Охматдит». Відсутність цілей, завдань і пріоритетних напрямів розвитку лікарні позначилась на ефективності її діяльності.

Понад 1300 кв. м площ не використовуються і потребують ремонту. Ресурс понад 4,7 тис. одиниць медобладнання вичерпаний, з яких 843 од. не використовуються.

Через несвоєчасність бюджетних асигнувань, неефективну діяльність ДП «Укрмедпроектбуд» як замовника будівництва та слабкий контроль із боку МОЗ не завершено будівництва сучасного лікувально-діагностичного комплексу. Проектно-кошторисну документацію будівництва лікувально-діагностичного комплексу перезатверджували чотири рази, що призвело до збільшення її вартості майже утричі, а неефективне управління коштами у 2019–2021 роках – до повернення 158 млн грн до держбюджету. Для завершення проєкту необхідно майже 738 млн гривень.

Не вживалися заходи щодо передачі з балансу ДП «Укрмедпроектбуд» на баланс НДСЛ «Охматдит» змонтованого обладнання загальною вартістю понад 8 млн грн. Придбане обладнання з початку експлуатації почало виходити з ладу, зокрема системи кондиціонування і вентиляції.

✓ Рекомендації

Кабміну, МОЗ, НДСЛ «Охматдит» та ДП «Укрмедпроектбуд» надано 40 рекомендацій, серед яких:

- ✓ затвердження Стратегічного плану розвитку системи охорони здоров'я населення на період до 2030 року;
- ✓ розроблення стратегічного плану розвитку НДСЛ «Охматдит»;
- ✓ вжиття заходів щодо завершення будівництва сучасного лікувально-діагностичного комплексу та призначення керівника ДП «Укрмедпроектбуд»;
- ✓ розроблення економічно обґрунтованих тарифів на платні послуги у сфері патологічної анатомії та забезпечення їх регулювання згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 25.12.1996 № 1548 «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів»);
- ✓ забезпечення оформлення договірних відносин щодо зайнятих сторонніми організаціями площ НДСЛ «Охматдит» та відшкодування ними комунальних послуг;
- ✓ забезпечення ефективної роботи Опікунської ради НДСЛ «Охматдит»;
- ✓ затвердження плану заходів щодо забезпечення належного функціонування відповідно до проєктної потужності системи кондиціонування і вентиляції.

✓ Реагування

МОЗ та НДСЛ «Охматдит» поінформували про затвердження планів заходів з усунення виявлених Рахунковою палатою недоліків та порушень. Крім того, НДСЛ «Охматдит» та ДП «Укрмедпроектбуд» повідомили про часткове усунення виявлених за результатами аудиту недоліків та порушень, а саме: НДСЛ «Охматдит» 3 рекомендації виконані в повному обсязі, 5 – виконані частково. Так, НДСЛ «Охматдит» планування видатків на закупівлю лікарських засобів та виробів медичного призначення проводиться з урахуванням їх наявних залишків і централізованих поставок; інвентаризація в 2022 році проведена з дотриманням вимог Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань.

Обладнання ДП «Укрмедпроектбуд», яке увійшло до введених в експлуатацію пускових комплексів лікувально-діагностичного комплексу НДСЛ «Охматдит» загальною вартістю 8 млн грн, передали на баланс Лікарні. Офіс Генерального прокурора та Головне слідче управління Національної поліції України повідомили про направлення інформації для розгляду НАБУ та ГУ Національної поліції у м. Києві.

Бюро економічної безпеки поінформувало, що інформація Рахункової палати буде використана під час проведення інформаційно-аналітичної діяльності для виявлення, припинення та розслідування кримінальних правопорушень, що посягають на функціонування економіки держави.

Аудит ефективності використання коштів державного бюджету виділених Міністерству охорони здоров'я України на реалізацію пілотного проєкту щодо зміни механізму фінансового забезпечення оперативного лікування з трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів

(рішення Рахункової палати від 20 грудня 2022 року № 26-7)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ	ВИЯВЛЕНО	
<p> Єдина державна інформаційна система трансплантації органів та тканин (ЄДІСТ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ не введена в постійну експлуатацію, ▶ не сумісна з Електронною системою охорони здоров'я, ▶ не дозволяє використовувати державні класифікатори, номенклатури і довідники для внесення та систематизації інформації в цих реєстрах, ▶ не автоматизовано розподілу органів від донора-трупа серед реципієнтів. 	<p>16,6 млн грн</p> <p>неефективне управління державними коштами</p>	<p>0,6 млн грн</p> <p>використання з порушенням вимог чинного законодавства</p>
<p> Державна інформаційна система трансплантації гемопоетичних стовбурових клітин (ТГСК) не створена.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Пошук неродинних донорів для ТГСК проводився учасниками проєкту із залученням Благодійної організації «Благодійний фонд «Український реєстр донорів кісткового мозку». Благодійною організацією, за наявності власного реєстру донорів, вдалося знайти трансплантати лише за допомогою бази донорів Світової асоціації донорів кісткового мозку. ▶ Діяльність Центру, створеного МОЗ, не контролювалася. Центр не забезпечив належного виконання покладених на нього завдань щодо організаційно-методичного керівництва закладами охорони здоров'я, що надають медичну допомогу із застосуванням трансплантації. 	<p>10,6 млн грн</p> <p>нерезультативне використання коштів</p>	<p>17,9 млн грн</p> <p>використано з порушенням умов договорів</p>

Об'єкти контролю:

Міністерство охорони здоров'я України, Спеціалізована державна установа «Український центр трансплант-координації», інші учасники проєкту

Період аудиту:

2020–2021 роки і I півріччя 2022 року

Перевірені кошти:

467,7 млн грн

✓ Ключові знахідки

Центр не володіє інформацією про потужності закладів охорони здоров'я і наукових установ – учасників пілотного проєкту в частині проведення трансплантацій органів та інших анатомічних матеріалів людини, про факти залучення цими закладами фахівців інших закладів охорони здоров'я для проведення таких трансплантацій. Програми з навчання (підготовки) трансплант-координаторів Центром не розроблено.

МОЗ не розробило та не затвердило стратегічних планів розвитку Центру. Поточні та перспективні плани діяльності Центром не затверджено.

МОЗ не забезпечив належної організації роботи з визначення тарифів на послуги з трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів і не встановив єдиних підходів до їх розрахунку.

МОЗ визначив учасників проєкту за відсутності встановлених вимог (критеріїв), яким повинні відповідати заклади охорони здоров'я і наукові установи, що надаватимуть медичну допомогу методом трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів. МОЗ не здійснював контроль за виконанням учасниками проєкту умов договорів.

✓ Рекомендації

МОЗ спільно з Центром вжити заходів щодо:

- ✓ забезпечення належного функціонування ЄДІСТ і Державної інформаційної системи ТГСК;
- ✓ забезпечення сумісності та електронної взаємодії реєстрів ЄДІСТ з Електронною системою охорони здоров'я;
- ✓ розроблення та затвердження стратегічних планів розвитку Центру, передбачених Положенням про Центр;
- ✓ визначення єдиних підходів до розрахунку тарифів на надання спеціалізованої медичної допомоги методом трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів і здійснення деталізованих й обґрунтованих розрахунків таких тарифів;
- ✓ розроблення вичерпного переліку вимог щодо можливості проведення трансплантацій органів та інших анатомічних матеріалів та здійснення оцінки відповідності усіх учасників проєкту такому переліку.

✓ Реагування

Постановою КМУ від 04.02.2023 № 97 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації надання спеціалізованої медичної допомоги» запроваджено термін «спеціалізована медична допомога» замість терміна «третинна (високоспеціалізована) медична допомога».

Центр розробив та затвердив план заходів безперервного професійного розвитку для медичних працівників галузі охорони здоров'я на 2023 рік, у тому числі трансплант-координаторів.

Визначено перелік недоліків Єдиної державної інформаційної системи трансплантації органів та тканин, що потребують виправлення.

Напрацьовано перелік питань, що підлягають вирішенню за участі розробника програмного забезпечення, у тому числі щодо взаємодії реєстрів ЄДІСТ з відповідними реєстрами Електронної системи охорони здоров'я, держкласифікаторами, довідниками тощо.

Підготовлено перелік технічних вимог, необхідних для введення програмного забезпечення ЄДІСТ в промислову експлуатацію (з визначенням термінів виконання). Здійснюється узгодження технічних вимог між розробником, адміністратором і розпорядником ЄДІСТ.

Аудит ефективності використання коштів державного бюджету на фінансову підтримку громадських об'єднань осіб з інвалідністю

(рішення Рахункової палати від 12 грудня 2022 року № 26-9)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

ВИЯВЛЕНО

Механізм надання фінансової підтримки громадським об'єднанням осіб з інвалідністю потребує перегляду й вдосконалення, особливо зважаючи на збільшення чисельності українців, постраждалих від повномасштабної війни, й тенденцію гуртування осіб з інвалідністю в об'єднання.

У 2020 році Уряд затвердив нові підходи щодо фінансування на конкурсних засадах програм, проєктів та заходів громадських об'єднань осіб з інвалідністю (ГООІ). Проте в 2021 році конкурсні процедури поширювалися не на всі ГООІ, а їх переможців визначили з затримкою. Через це знизилася якість та результативність проведених заходів.

349,8 млн грн

порушення, допущені при плануванні бюджетних коштів

4,7 млн грн

неефективне управління бюджетними коштами

1,5 млн грн

використання з порушенням бюджетного законодавства

1,4 млн грн

використання неекономно та нерезультативно

Об'єкти контролю:

Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю,
2 ГООІ в м. Київ, 1 – у Київській області, 2 – у м. Дніпрі, 2 – у м. Львові.

Період аудиту:
2021 рік

Перевірені кошти:
86,1 млн грн

✓ Ключові знахідки

Аудитори не отримали достатньої впевненості в тому, що Мінсоцполітики як головний розпорядник бюджетних коштів і Фонд соцзахисту осіб з інвалідністю як її відповідальний виконавець та його територіальні відділення забезпечили ефективну діяльність із надання у 2021 році фінансової підтримки ГООІ, спрямованої на досягнення конкретних результатів, із зосередженням уваги на кінцевих споживачах – особах з інвалідністю.

На всіх рівнях реалізації програми аудитом ідентифіковані проблеми, які потребують розв'язання, що може створити додаткову цінність для розвитку громадянського суспільства в цілому та осіб з інвалідністю.

Зокрема, перегляд упродовж останніх трьох років і безпосередньо у 2021 році у нормативно-правових актах з цих питань умов і напрямів використання коштів був несистемним та в окремих випадках запізнитим, внаслідок чого окремі їх норми залишаються недосконалими, що негативно вплинуло на своєчасність і ефективність планування та використання коштів.

Потреба у коштах (349,8 млн грн) не підкріплена детальними розрахунками, паспорт затверджено несвоєчасно, його результативні показники не задовольняли потреби аналізу, та, в окремих випадках, не відповідали їх сутності, а показники у звіті – фактичним даним.

Мінсоцполітики та Фонд не вжили достатніх заходів щодо забезпечення обґрунтованості і підвищення прозорості розподілу коштів на надання фінансової підтримки УТОС і УТОГ, мінімізації корупційних ризиків та відповідно, – їх ефективного використання. Конкурсна комісія не забезпечила ефективно організації конкурсу, обґрунтованості рішень із оцінювання та моніторингу результатів, а її Регламентом не визначено підходи з оцінювання програм (проектів, заходів).

✓ Рекомендації

Кабміну, Мінфіну, Мінсоцполітики, Фонду соцзахисту осіб з інвалідністю та одержувачам системи УТОС та УТОГ надані загалом 22 рекомендації, серед яких:

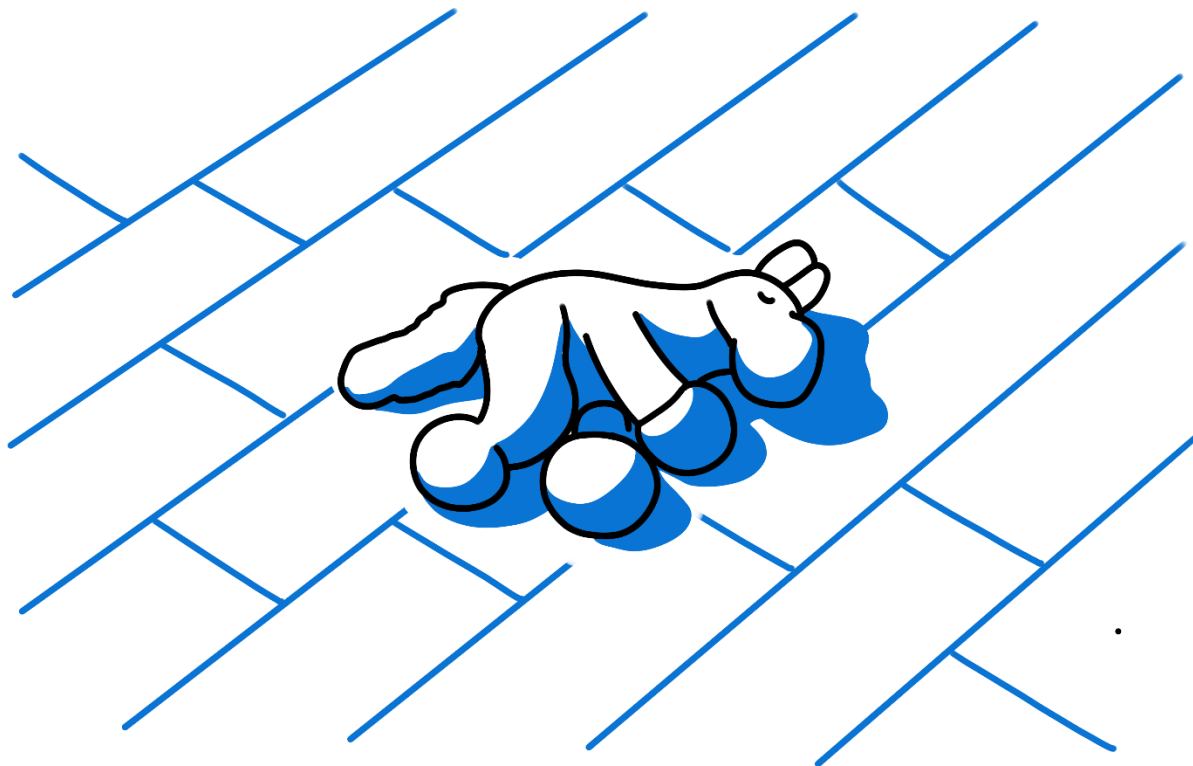
- ✓ удосконалити підходи до формування бюджетних програм, вдосконалити нормативно-правові акти з використання коштів фінансової підтримки ГООІ, зокрема, щодо встановлення орієнтовних розмірів витрат за видами за кошти фінансової підтримки;
- ✓ забезпечити деталізовані розрахунки видатків програми, розробити методики розрахунку окремих результативних показників паспорта та їх перегляд;
- ✓ вжити заходів щодо запровадження єдиного реєстру порушень бюджетного законодавства;
- ✓ переглянути механізм фінансової підтримки УТОС і УТОГ, враховуючи можливості державного бюджету, суттєво змінивши порядок її надання;
- ✓ розробити рекомендації з оцінювання програм (проектів, заходів), порядок проведення моніторингу їх виконання;
- ✓ посилити контроль за перевіркою поданих конкурсних пропозицій на відповідність вимогам нормативних актів, а також належним виконанням ГООІ договорів, передбачивши в їх умовах штрафні санкції за недотримання ними строків подання звітів та використання коштів фінансової підтримки відповідно до кошторису витрат.

✓ Реагування

Постановою КМУ від 27.01.2023 № 70 «Деякі питання надання фінансової підтримки громадським об'єднанням осіб з інвалідністю» змінений механізм використання бюджетних коштів на цю мету.

Фонд затвердив План заходів щодо виконання рекомендацій Рахункової палати за результатами аудиту, в якому визначено зміст 8 заходів, термін виконання яких I–II квартали 2023 року.

Дитяча закривавлена іграшка,
яку знайшли на вокзалі Краматорська
після ракетного удару росіян

2.7. Член РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ ЦЕЗАР ОГОНЬ

У 2022 році Рахунковою палатою проведено 6 заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), під час яких перевірено 109 об'єктів.

За результатами проведених контрольних заходів встановлено порушень і недоліків на загальну суму **38,9 млрд гривень**.

Відповідно до вимог Закону України від 01.04.2022 № 2180-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб» здійснювався позаплановий захід – Аналіз діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб у 2016–2019 роках з питань використання коштів та реалізації переданого майна, результати якого передбачається розглянути у 2023 році.

- Аудит ефективності виконання повноважень державними органами щодо повноти нарахування і контролю за сплатою збору за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та коштів від продажу таких дозволів
- Аудит ефективності забезпечення податковими органами застосування і своєчасності стягнення сум штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) і пені до державного бюджету
- Аналіз стану планування та результативності контролю за повнотою нарахування і своєчасністю надходження акцизного податку з транспортних засобів
- Аналіз стану повноти нарахування та своєчасності надходження екологічного податку, який справляється за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення
- Аналіз фактичного стану та оцінка впливу законодавства на повноту нарахування і своєчасність надходження рентної плати до державного та місцевих бюджетів
- Аналіз фактичного стану та оцінка впливу законодавства на повноту і своєчасність сплати непрямих податків до державного бюджету

Аудит ефективності виконання повноважень державними органами щодо повноти нарахування і контролю за сплатою збору за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та коштів від продажу таких дозволів

(рішення Рахункової палати від 22 лютого 2022 року № 3-2)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

Не забезпечено належного виконання повноважень у частині надання спеціальних дозволів на користування надрами, що значним чином уповільнює розвиток вітчизняного надрокористування та покриття потреб національної економіки в мінеральних ресурсах за рахунок власного видобутку.

Нормативно-правове забезпечення механізму набуття права на використання надр для задоволення потреб у мінеральній сировині та інших потреб суспільного виробництва регулюється великою кількістю застарілих нормативно-правових актів, а зареєстровані у Верховній Раді України проекти законів України у сфері надрокористування не передбачають системного підходу та спрямовані на вирішення лише окремих проблем.

ВИЯВЛЕНО

52,4 млн грн

недонадходження до державного бюджету через недосконалість законодавства, що дає можливість господарюючим суб'єктам застосовувати схеми мінімізації платежів

Об'єкти контролю:

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, Державна служба геології та надр України

Період аудиту:

2020–2021 роки
(2019 рік для аналізу)

Перевірені кошти:

3 млрд 319,9 млн грн

✓ Ключові знахідки

Не налагоджена належним чином взаємодія між органами державної влади, які забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, не визначено порядок обміну інформацією між Міндовкіллям та центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр захисту довкілля та природних ресурсів України, не затверджені нормативні акти для спрощення процедури і відкритості надрокористування.

Порядок надання спеціальних дозволів на користування надрами, Порядок проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами, а також механізм розрахунку початкової ціни дозволу, що безпосередньо впливають на надходження до державного бюджету, залишаються непрозорими та постійно змінюються.

Держгеонадрами безпосередньо не здійснювався розрахунок початкової ціни продажу дозволу виходячи з вартості запасів і ресурсів корисних копалин родовищ або ділянок надр.

Продаж дозволів на аукціоні шляхом проведення електронних торгів за наявної процедури створює суттєві ризики їх реалізації за мінімальними цінами внаслідок узгоджених дій учасників, які мають ознаки пов'язаності між собою, що зумовлює ризики недонадходження коштів до державного бюджету.

✓ Рекомендації

Міндовкілля разом з Держгеонадрами підготувати і внести в установленому порядку проекти актів щодо:

✓ приведення Положення про Державну службу геології та надр України у відповідність зі статтею 34 Кодексу про надра;

✓ визнання такою, що втратила чинність, постанови КМУ від 01.06.2011 № 705 «Про затвердження переліків платних адміністративних послуг, які надаються Міністерством екології та природних ресурсів і Державною службою геології та надр» як такої, що не відповідає вимогам Закону України «Про адміністративні послуги»;

✓ внесення змін до Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами щодо встановлення обов'язку відмови надрокористувачам у продовженні строку дії дозволу у разі наявності заборгованості зі сплати рентної плати за користування надрами та Порядку проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами, якими, зокрема, передбачити визначення принципів проведення аукціонів; встановлення обов'язку подання учасниками електронних аукціонів з продажу дозволів інформації (довідки) про те, що вони не є пов'язаними з іншими учасниками аукціону, та обов'язку відхиляти пропозицію учасника, який пов'язаний з іншими учасниками аукціону, а також розміру гарантійного внеску на рівні не менше 1 млн гривень.

Міндовкілля розробити та затвердити документ, яким визначити порядок обміну інформацією між Міндовкіллям та ЦОВВ, діяльність яких спрямовує і координує Міністр захисту довкілля та природних ресурсів України.

Держгеонадрам забезпечити безпосереднє виконання визначених статтею 34 Кодексу про надра повноважень щодо здійснення розрахунків початкової ціни продажу дозволу на аукціоні.

✓ Реагування

Внесені зміни до Положення про Державну службу геології та надр України в частині доповнення його нормою про здійснення **Держгеонадрами** розрахунку початкової ціни продажу на аукціоні спеціальних дозволів на користування надрами.

Визнана такою, що втратила чинність постанова Кабміну від 01.06.2011 № 705. Внесено зміни до Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами та Порядку проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами. Міндовкілля затвердило Порядок взаємодії Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України з ЦОВВ, діяльність яких спрямовується і координується Кабміном через Міністра захисту довкілля та природних ресурсів.

Повноваження щодо здійснення розрахунків початкової ціни продажу дозволу на аукціоні покладено на Сектор наукового супроводження геологорозвідувальних робіт Управління геології. Відповідні договори з ДНВП «Геоінформ України» щодо здійснення розрахунків початкової ціни продажу дозволу на аукціоні на 2022 рік Держгеонадрами не уклалися.

Аудит ефективності забезпечення податковими органами застосування і своєчасності стягнення сум штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) і пені до державного бюджету

(рішення Рахункової палати від 21 червня 2022 року № 12-2)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

Найвпливовіший механізм стягнення штрафних санкцій і нарахування пені в Україні залишається неефективним та не забезпечує дотримання фінансової дисципліни.

Через неякісну підготовку та оформлення матеріалів перевірок, неналежне обґрунтування змісту правопорушень та прийняття непрофесійних рішень при застосуванні (нарахуванні) штрафних санкцій, із застосованих територіальними органами ДПС **39,7 млрд грн штрафних санкцій до державного бюджету надійшло лише 10 млрд грн (25,2 %)**.

Мінфін і ДПС не узгодили з вимогами Податкового кодексу окремі нормативно-правові акти, що негативно вплинуло на ефективність податкового контролю за застосуванням штрафних санкцій за податкові правопорушення та надходження відповідних коштів до державного бюджету.

ВИЯВЛЕНО

29,7 млрд грн

несвоєчасне та не у повному обсязі перерахування до бюджету коштів (обов'язкових платежів)

6,5 млрд грн

незабезпечення ефективних заходів з погашення податкового боргу

626,5 млн грн

незастосування штрафних санкцій

49,3 млн грн

неналежний контроль органів виконавчої влади за своєчасністю, достовірністю, повнотою нарахування податків і зборів (обов'язкових платежів)

Об'єкти контролю:

Державна податкова служба України; ГУ ДПС у Вінницькій, Дніпропетровській, Київській, Львівській, Одеській та Харківській областях, ГУ ДПС у м. Києві, Центральне та Північне МУ ДПС по роботі з ВПП

Період аудиту:

2019–2021 роки

Перевірені кошти:

39 млрд 685,6 млн грн

✓ Ключові знахідки

Мінфіном не приведено у відповідність із нормами статті 124 Податкового кодексу податкове повідомлення-рішення за формою «Ш» у частині розмірів штрафних санкцій за порушення правил сплати (перерахування) грошового зобов'язання.

ДПС не запроваджено ведення Єдиного реєстру податкових повідомлень рішень контролюючих органів, надісланих (вручених) платникам податків.

ДПС не забезпечила належну організацію та проведення її територіальними органами камеральних перевірок. Як наслідок, при збільшенні у 2020 році порівняно з 2019 роком рівня узгодженості з 53,6 до 81,6 % та сплати з 63,8 до 75,9 %, у 2021 році цей рівень знизився до 40,8 і 21,1 % відповідно, до державного бюджету не надійшло 3,8 млрд грн узгоджених сум штрафних санкцій.

За результатами документальних перевірок протягом 2019–2021 років при збільшенні донарахованих сум штрафних санкцій майже в 11 разів рівень узгодженості з платниками податків знизився з 35,2 до 17,9 %. Оскільки ДПС не володіє інформацією щодо сум надходжень застосованих штрафних санкцій, а питома вага штрафних санкцій становить 17 % у загальній сумі донарахованих грошових зобов'язань, сума недонаходжень, за розрахунками, – майже 4 млрд гривень.

Низький рівень забезпечення стягнення узгоджених сум штрафних санкцій (10,6 %), застосованих протягом 2019–2021 років за результатами фактичних перевірок правил обліку, виробництва та обігу пального або спирту етилового на акцизних складах. До державного бюджету не надійшло 195 млн гривень.

✓ Рекомендації

Мінфіну:

✓ вжити заходів щодо узгодження податкових повідомлень-рішень за формою «Ш» з нормами статті 124 Податкового кодексу в частині її доповнення позиціями застосування штрафних санкцій за порушення правил сплати (перерахування) грошового зобов'язання у розмірах 5 і 25 %.

ДПС:

✓ прискорити запровадження відповідно до статті 58 Податкового кодексу ведення Єдиного реєстру податкових повідомлень-рішень контролюючих органів, надісланих (вручених) платникам податків;

✓ забезпечити поліпшення якості та ефективності контрольно-перевірочної роботи територіальних органів ДПС у частині обґрунтованості застосування, повноти і своєчасності стягнення до державного бюджету штрафних санкцій і пені при виявленні податкових правопорушень.

✓ Реагування

ДПС підготувала проєкт наказу Мінфіну про внесення змін до Порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень-рішень платникам податків, який перебуває на розгляді зацікавлених структурних підрозділів ДПС. Після узгодження проєкту наказу ДПС подасть його на розгляд Мінфіну для погодження із зацікавленими органами виконавчої влади, прийняття та подання на державну реєстрацію до Мін'юсту у встановленому порядку.

ДПС в межах проведення тестових випробувань опрацювала зауваження до програмного забезпечення ІКС «Податковий блок» в частині формування інформації для відображення в Єдиному реєстрі податкових повідомлень-рішень щодо податкових повідомлень-рішень, прийнятих податковими органами, та передала розробникам для доопрацювання програмного забезпечення.

За результатами проведеної контрольно-перевірочної роботи ГУ ДПС у Вінницькій, Київській і Харківській областях, м. Києві, Центральним та Північним МУ ДПС по роботі з ВПП застосовано 842,6 млн грн штрафних санкцій за порушення податкового законодавства.

Аналіз стану планування та результативності контролю за повнотою нарахування і своєчасністю надходження акцизного податку з транспортних засобів

(рішення Рахункової палати від 12 липня року 2022 № 13-1)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

Надходження акцизного податку з транспортних засобів протягом 2019–2021 років зросли більш ніж утричі.

При цьому **не забезпечено створення дієвої системи контролю** за справлянням акцизного податку з транспортних засобів, повнотою і своєчасністю його надходження до державного бюджету. Як наслідок, існували умови для ухилення від сплати митних платежів, у тому числі акцизного податку, при ввезенні транспортних засобів в Україну, що призводило до втрат надходжень акцизного податку до державного бюджету.

Протягом 2019–2021 років:

- база оподаткування акцизним податком з ТЗ переважно сформувалась за рахунок їх імпорту. На митну територію України ввезено майже **2,4 млн** ТЗ. При цьому в Україні їх виробили трохи більше **20 тисяч**,
- до держбюджету сплатили майже **40 млрд грн** акцизного податку з ТЗ, з яких понад **39 млрд грн** надійшло від їх імпорту,
- частка надходжень податку з вітчизняних ТЗ зменшилась із **1 %** у 2019 році до **0,5 %** – у 2021 році.

Об'єкти контролю:

Державна податкова служба України; Державна митна служба України, Головний сервісний центр МВС; Головне управління ДПС у Запорізькій області.

ВИЯВЛЕНО

1 млрд 15,8 млн грн

недонадходження до державного бюджету акцизного податку з транспортних засобів та штрафних санкцій, накладених на власників транспортних засобів за порушення умов задекларованих митних режимів тимчасового ввезення та транзиту

Період аналізу:

2019–2021 роки

Перевірені кошти:

39,6 млрд грн

✓ Ключові знахідки

Доведені Мінфіном до ДФС на 2019 рік та до Держмитслужби на 2020–2021 роки індикативні (планові) показники з акцизного податку з транспортних засобів, ввезених на митну територію України, були перевиконані в декілька разів, що свідчить про необґрунтоване заниження цих показників. Загальні індикативні показники цих надходжень у 2019 році виконано ДФС на 288 %, у 2020 і 2021 роках виконано Держмитслужбою на 275% і 230 % відповідно.

ДФС та Держмитслужбою не забезпечено ефективного контролю за дотриманням термінів перебування на митній території України ТЗ, ввезених в митних режимах тимчасового ввезення та транзиту, внаслідок чого державний бюджет недоотримував значні суми митних платежів.

ДФС, ДПС не забезпечено належного адміністрування акцизного податку з ТЗ, вироблених в Україні, що негативно вплинуло на його надходження до державного бюджету.

Не здійснювався належний контроль за повнотою декларування платниками акцизного податку з ТЗ, які були власниками ввезених на митну територію України вантажних транспортних засобів, що переобладнані у легкові автомобілі, не подано близько 6,8 тис. декларацій акцизного податку.

З 01.01.2019 до 01.01.2022 ДФС і ДПС допущено зростання в 64 рази сум податкового боргу з акцизного податку з ТЗ.

✓ Рекомендації

Кабміну доручити Мінфіну внесення змін до:

- ✓ Податкового кодексу України та інших законодавчих актів у сфері адміністрування акцизного податку з транспортних засобів;

- ✓ Класифікатора звільнень від сплати митних платежів при ввезенні товарів на митну територію України, з метою приведення у відповідність із нормами чинного законодавства;

- ✓ Методики прогнозування надходжень акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції, в частині прогнозування податку з транспортних засобів.

ДПС і Держмитслужбі забезпечити вдосконалення Єдиної автоматизованої інформаційної системи Держмитслужби в частині формування на центральному рівні даних про проведені заходи митного контролю та їх результати, а також прискорення взаємодії усіх інформаційних систем Держмитслужби та ДПС відповідно до Порядку взаємодії інформаційних систем Державної податкової служби України та Державної митної служби України щодо обміну інформацією, необхідною для адміністрування податків, зборів та інших обов'язкових платежів, здійснення контрольних процедур щодо дотримання податкового та митного законодавства.

Держмитслужбі покращити контроль при здійсненні суб'єктами ЗЕД операцій з імпорту транспортних засобів та за повнотою сплати акцизного податку з цих операцій.

✓ Реагування

Затверджені зміни до Класифікатора звільнень від сплати митних платежів при ввезенні товарів на митну територію України, Класифікатора документів, сертифікатів, дозволів та додаткової інформації.

Підготовлені зміни до Порядку взаємодії інформаційних систем ДПС та Держмитслужби щодо обміну інформацією, необхідною для адміністрування податків, зборів та інших обов'язкових платежів, здійснення контрольних процедур щодо дотримання податкового та митного законодавства.

Ухвалене рішення про необхідність розроблення інформаційної системи «Митний аудит». Розпочато формування та розроблення технічних вимог до Реєстру податкових повідомлень-рішень Держмитслужби. Здійснюються заходи щодо тестування функціоналу зазначеного Реєстру та введення системи в експлуатацію.

Розроблені та направлені Мінфіну пропозиції щодо внесення змін до Податкового кодексу України в частині відміни подання декларації акцизного податку платниками акцизного податку з транспортних засобів – фізичними особами, які здійснили переобладнання вантажних транспортних засобів у легкові автомобілі. Внесені зміни до Методичних рекомендацій щодо визначення індикативних показників доходів та очікуваних надходжень платежів за основними напрямками роботи у розрізі територіальних органів ДПС.

Аналіз стану повноти нарахування та своєчасності надходження екологічного податку, який справляється за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення

(рішення Рахункової палати від 26 липня 2022 року № 15-3)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

Система контролю за повнотою нарахування та своєчасністю надходження екоподатку за викиди **не стала дієвим інструментом державного впливу на скорочення викидів суб'єктами господарювання, дотримання нормативів викидів та збільшення доходів бюджету**. Як наслідок, екоподаток за викиди наразі не виконує стимулюючої та фіскальної функцій.

Витрати на охорону атмосферного повітря більше ніж удвічі перевищують надходження екоподатку за викиди до зведеного бюджету за 2018–2020 роки (9,2 млрд грн).

Міндовкілля (Мінприроди) не забезпечило обліку суб'єктів господарювання, які здійснюють викиди. Як наслідок, **Міндовкілля не має загальних даних про кількість чинних дозволів на викиди для об'єктів другої та третьої груп станом на 01.01.2022**.

ВИЯВЛЕНО

88,7

 млн грн

несвоєчасне та не у повному обсязі перерахування до бюджету коштів (обов'язкових платежів)

Об'єкти контролю:

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, Державна екологічна інспекція України, ГУ ДПС у Дніпропетровській, Донецькій та Київській областях, держекоінспекції у Львівській, Харківській та Хмельницькій областях, держекоінспекції Придніпровського та Столичного округів, інші об'єкти

Період аналізу:

2019–2021 роки

Перевірені кошти:

10 млрд 73,2 млн грн

✓ Ключові знахідки

Частка екологічного податку за викиди у загальному фонді державного бюджету в надходженнях екоподатку становить 82,2 %, проте в загальній сумі податкових надходжень є незначною (0,25 %).

Тероргани ДПС не забезпечили повноти подання податкової звітності платниками екоподатку за викиди – фізичними особами.

Із донарахованих за результатами камеральних перевірок 17,5 млн грн до державного бюджету надійшло лише 2,6 % (0,5 млн грн), за результатами документальних перевірок 7,1 млн грн надійшло 27,4 % (1,9 млн грн).

Заходи державного нагляду (контролю) у сфері охорони атмосферного повітря, що здійснювались Держекоінспекцією та її територіальними і міжрегіональними територіальними органами, були неефективними та не сприяли запобіганню порушенням законодавства у цій сфері, що призвело до низького рівня стягнення пред'явлених претензій та позовів за шкоду, заподіяну атмосферному повітрю. Рівень сплати пред'явлених претензій та позовів за заподіяну шкоду унаслідок порушення законодавства щорічно зменшувався: у 2019 році сплачено 31,4 % пред'явленої суми, 2020 році – 20,1 %, 2021 році – лише 12,7 %.

✓ Рекомендації

Міндовкілля:

✓ підготувати та внести на розгляд Кабінету Міністрів України проєкт акта щодо внесення змін до Порядку проведення та оплати робіт, пов'язаних з видачею дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, обліку підприємств, установ, організацій та громадян-підприємців, які отримали такі дозволи.

✓ внести зміни до форм дозволу на викиди, дозволу про внесення змін до дозволу на викиди, заяви на одержання дозволу на викиди та структури додатка до дозволу на викиди в частині назв окремих державних органів, зважаючи на їх ліквідацію.

ДПС забезпечити належну координацію дій терорганів ДПС щодо адміністрування екологічного податку за викиди.

Держекоінспекції забезпечити поліпшення якості та ефективності держнагляду (контролю) у сфері охорони атмосферного повітря та надання територіальним органам ДПС інформації про факти порушень законодавства за його результатами.

✓ Реагування

Порядок проведення робіт, пов'язаних з видачею дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, обліку суб'єктів господарювання, які отримали такі дозволи, затверджений постановою Кабміну від 24.01.2023 № 63.

ДПС затвердила план заходів щодо усунення порушень та недоліків, яким передбачено реалізацію виконання рекомендацій Рахункової палати.

Держекоінспекція забезпечує організацію взаємодії та інформаційний обмін з іншими заінтересованими органами під час виконання покладених завдань, зокрема, через систематичне (щоквартальне) направлення її територіальними органами до територіальних органів ДПС інформації про факти наднормативних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря (здійснення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря без відповідного дозволу, перевищення зазначених у дозволі гранично допустимих викидів забруднюючих речовин тощо), виявлені за результатами здійснення заходів державного нагляду (контролю) за додержанням суб'єктами господарювання вимог природоохоронного законодавства.

Аналіз фактичного стану та оцінка впливу законодавства на повноту нарахування і своєчасність надходження рентної плати до державного та місцевих бюджетів

(рішення Рахункової палати від 20 грудня 2022 року № 26-8)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

Нормативно-правові акти, які набрали чинності протягом 2020 року та I півріччя 2022 року, разом з іншими факторами, зокрема, зростання середньорічної ціни реалізації (для газового конденсату, нафти, залізної руди, природного газу), збільшення обсягів видобутку (бурштину, залізної руди та природного газу) **у цілому позитивно вплинули на надходження рентної плати до державного та місцевих бюджетів.**

Водночас у I півріччі 2022 року через військову агресію російської федерації проти України та тимчасову окупацію окремих територій держави, за деякими видами рентної плати надходження зменшились. Ведення бойових дій на території України вкрай негативно впливає на економічну діяльність платників рентної плати, за результатами поданої податкової звітності за I-II квартали 2022 року **орієнтовні втрати надходжень до державного та місцевих бюджетів становлять понад 3 млрд грн**, з яких 1 млрд грн – за транзитне транспортування аміаку.

ВИЯВЛЕНО

Недонадходження до державного бюджету через недосконалість законодавства, що дає можливість господарюючим суб'єктам застосовувати схеми мінімізації платежів з рентної плати:

за користування надрами для видобування природного газу –

812,1 млн грн

за спеціальне використання лісових ресурсів –

64,3 млн грн

Об'єкти контролю:

Міністерство фінансів України, Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, Державна податкова служба України, Державне агентство водних ресурсів України, Державна служба геології та надр України, Державне агентство лісових ресурсів України, Державна екологічна інспекція України, НКЕК, Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення, НКРЕКП, Держпраці, УДЦР та інші

Період аналізу:
2020–2021 роки,
I півріччя 2022 року

Перевірені кошти:
196 млрд 137 млн грн

✓ Ключові знахідки	✓ Рекомендації	✓ Реагування
<p>Протягом 2020–I півріччя 2022 року до державного бюджету (загальний і спеціальний фонди) надійшло 177,8 млрд грн рентної плати, частка якої в загальних податкових надходженнях збільшилась з 6,2 до 10,6 %.</p> <p>До загального фонду місцевих бюджетів за цей час надійшло 18,3 млрд грн рентної плати, частка якої у податкових надходженнях збільшилась з 1,6 (2020 рік) до 2,9 % (I півріччя 2022 року).</p> <p>До зведеного бюджету надійшло 91,5 % (179 млрд грн) рентної плати за користування надрами. Це зумовлене збільшенням у 2021 році більше ніж утричі ціни на природний газ для населення, виробників теплової енергії та імпортованого палива, у I півріччі 2022 року – у 2,8 раза ціни на залізну руду. Надходження рентної плати також збільшилося внаслідок законодавчих змін щодо встановлення розміру плати за видобування бурштину, збільшення ставки за користування окремими корисними копалинами та надрами в цілях, не пов'язаних із видобуванням корисних копалин. Крім того, був визначений розмір рентабельності гірничого підприємства, запроваджений коригуючий коефіцієнт щодо видобування руд заліза, змінений порядок оподаткування і запроваджений спецмеханізм справляння ренти для газовидобування.</p> <p>Водночас зміни до Податкового кодексу, які повинні були оптимізувати податкове навантаження на газовидобувні підприємства в умовах війни, призвели до недонадходження 0,8 млрд грн лише по Дніпропетровській області за травень-липень 2022 року.</p>	<p>Кабміну доручити Мінфіну спільно з Мінекономіки підготувати та внести в установленому порядку на розгляд Уряду зміни до Порядку обчислення коригуючого коефіцієнта, що застосовується до ставок рентної плати у разі зміни тарифів на транзитне транспортування однієї тонни нафти магістральними нафтопроводами та транспортування однієї тонни нафтопродуктів магістральними нафтопродуктопроводами, затвердженого постановою Кабміну від 01.08.2012 № 687;</p> <p>НКЕК підготувати та внести на розгляд проєкти законів України щодо внесення змін до законів України «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про електронні комунікації», «Про телебачення і радіомовлення».</p> <p>Мінфіну підготувати та внести в установленому порядку проєкти законів України щодо внесення змін до Податкового кодексу в частині адміністрування рентної плати.</p>	<p>Термін реагування не настав.</p>

Аналіз фактичного стану та оцінка впливу законодавства на повноту і своєчасність сплати непрямих податків до державного бюджету

(рішення Рахункової палати від 20 грудня 2022 року № 26-10)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

В Україні продовжувалось формування нормативно-правової бази оподаткування непрямими податками.

Законодавчі акти, які набрали чинності протягом 2,5 років, спрямовані на покращення адміністрування непрямих податків, розширення бази оподаткування та збільшення ставок з акцизного податку, вивізного мита, а також запровадження податкових пільг.

Як наслідок, надходження непрямих податків у 2020 році порівняно з попереднім роком зросли на 7 %, або на 37,2 млрд грн, у 2021 році – на 29,5 %, або на 167,8 млрд гривень.

У зв'язку з військовою агресією російської федерації, **зміни, які вносились протягом I півріччя 2022 року до податкового і митного законодавства, переважно були спрямовані на підтримку економіки країни в умовах війни шляхом запровадження тимчасових (протягом дії воєнного стану) податкових і митних пільг.**

ВИЯВЛЕНО

Загалом обсяги нових податкових і митних пільг, наданих протягом 2020–2021 років, становили близько

26,3 млрд грн,

у I півріччі 2022 року **55,9** млрд грн

Майже **50 %** платників ПДВ та **20 %** платників акцизного податку скористалися положеннями Податкового кодексу **щодо можливості неподання податкової звітності з 07.03.2022**, що вплинуло на зменшення надходжень цих податків до державного бюджету.

Податковий борг з ПДВ і акцизного податку збільшився на **6,1** млрд грн.

Об'єкти контролю:

Міністерство фінансів України, Міністерство економіки України, Державна податкова служба України, Державна митна служба України, Державна служба статистики України та інші

Період аналізу:

2020–2021 роки,
I півріччя 2022 року

Перевірені кошти:

1 552,1 млрд грн

✓ Ключові знахідки

Мінфін не забезпечив обґрунтоване прогнозування надходжень непрямих податків, що призвело до їх суттєвого невиконання або перевиконання. Доведені Мінфіном на 2020 рік індикативні (планові) показники надходжень ПДВ до ДПС з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) та Держмитслужби із ввезених на митну територію України товарів виконані на 146,9 % (перевиконання становило 40,4 млрд грн) і 90,2 % (недонадходження становили 29,7 млрд грн) відповідно. У 2021 році на 39,9 % перевиконані планові показники надходжень до державного бюджету акцизного податку з ввезених на митну територію України товарів (перевиконання 22,7 млрд грн).

У 2020 році частка непрямих податків у податкових надходженнях дохідної частини державного бюджету становила **66,9 %**. Протягом 2021 року та I півріччя 2022 року їх **частка поступово зменшувалася до 66,6 і 58,2 %** відповідно. Суттєве зменшення частки надходжень непрямих податків у податкових надходженнях у I півріччі 2022 року обумовлено переважно військовою агресією російської федерації проти України, введенням в Україні з 24.02.2022 правового режиму воєнного стану, запровадженням низки податкових та митних пільг, які були спрямовані на підтримку економіки в умовах війни та обороноздатності України, а також обмеженням у березні-квітні 2022 року реалізації алкогольних напоїв, що призвело до тимчасової зупинки окремих виробництв таких напоїв.

Держмитслужба не здійснювала облік втрат надходжень ПДВ і акцизного податку від тимчасового застосування знижених ставок цих податків, запроваджених Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо справляння податків і зборів, інших обов'язкових платежів, об'єктом оподаткування якими є транспортні засоби» у зв'язку з невнесенням змін до постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання ведення обліку податків, зборів, платежів та інших доходів бюджету».

✓ Рекомендації

Кабміну доручити Мінфіну підготувати та внести в установленому порядку на розгляд:

- ✓ законопроекти щодо внесення змін до:
  - Податкового та Митного кодексів в частині адміністрування непрямих податків;
  - Закону України від 17.07.1997 № 468 «Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції» для узгодження його положень із нормами Закону України від 04.06.2020 № 674 «Про Митний тариф України»;
- ✓ проект постанови КМУ щодо внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 16.02.2011 № 106 «Деякі питання ведення обліку податків, зборів, платежів та інших доходів бюджету» з метою визначення органу, відповідального за контроль за справлянням надходжень до державного бюджету за ККДБ 15030000.

Держмитслужбі забезпечити розроблення та впровадження інформаційної системи «Митний аудит» з одночасним запровадженням технічних можливостей програми щодо введення в базу даних деталізованої інформації про результати проведених документальних перевірок у розрізі митниць, платників податків, видів перевірок тощо, а також передачі даних митними органами до податкових органів про виникнення податкового боргу зі сплати митних платежів за результатами проведених перевірок суб'єктів ЗЕД.

✓ Реагування

Термін реагування не настав.

Український військовий
після звільнення Херсона
від російських окупантів

2.8. Член РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ ІГОР ЯРЕМЧУК

У 2022 році проведено 7 заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), під час яких перевірено 42 об'єкти.

За результатами проведених заходів встановлено порушень та недоліків на загальну суму **2,8 млрд гривень**.

- Аудит ефективності використання коштів державного бюджету Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів
- Фінансовий аудит Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України за 2021 рік
- Аудит ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству оборони України на будівництво (придбання) житла для військовослужбовців Збройних Сил України
- Аналіз використання коштів державного бюджету, передбачених на космічну діяльність (ДСК)
- Аналіз стану використання коштів державного бюджету на електронне урядування.
- Аналіз ефективності управління об'єктами державної власності в ядерно-промисловому комплексі
- Аналіз стану медичного забезпечення та реабілітації особового складу Національної гвардії України («Таємно»)

**Аудит ефективності використання коштів державного бюджету
Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління
активами, одержаними від корупційних та інших злочинів**

(рішення Рахункової палати від 22 лютого 2022 року № 3-3)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

АРМА, яке підзвітне Верховній Раді України, жодних звітів **за час своєї діяльності їй не** надавало, оскільки **порядок складання та зміст такої звітності нормативними актами не регламентовані**.

- ❏ **Незалежна зовнішня оцінка діяльності** АРМА, яка є обов'язковою, з часу функціонування АРМА **не здійснювалася**.
- ❏ АРМА упродовж тривалого часу провадить діяльність без призначення в установленому порядку Голови, а строк призначення тимчасово виконуючого обов'язки Голови перевищив три місяці, що не відповідає вимогам Закону України «Про державну службу».

Об'єкти контролю:

Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА); Західне, Південне, Південно-східне, Північно-східне, Центральне та Центрально-західне МТУ АРМА.

ВИЯВЛЕНО

48,9 млн грн

використання з порушенням вимог чинного законодавства

38,8 млн грн

неефективне управління державними коштами

2,2 млн грн

порушення під час здійснення публічних закупівель

1,2 млн грн

втрати (збитки) бюджету внаслідок прийняття необґрунтованих управлінських рішень

0,4 млн грн

непродуктивне використання

Період аудиту:
2019–2021 роки

Перевірені кошти:
689,9 млн грн

✓ Ключові знахідки	✓ Рекомендації	✓ Реагування
<p>Національне агентство у 2019 та 2021 роках не забезпечило виконання завдань, визначених планами пріоритетних дій Уряду: у 2019 році виконано три з шести, у 2021 році – одне завдання з двох.</p> <p>У порушення вимог Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» АРМА не забезпечено виконання функцій щодо організації та здійснення заходів, пов'язаних з веденням обліку матеріальних активів, на які накладено арешт у кримінальному провадженні, та своєчасного виконання однієї з основних функцій – формування та ведення Єдиного державного реєстру активів, на які накладено арешт у кримінальному провадженні.</p> <p>Національне агентство не ініціювало питання унормування реалізації підакцизних товарів: АРМА не має можливості на законних підставах здійснювати реалізацію на торгах арештованих підакцизних товарів (тютюн, алкогольні напої, пальне).</p> <p>Встановлено, що сплачені Національним агентством за зберігання транспортних засобів кошти не відшкодовуються власниками як після повернення активу, так і після повернення коштів за реалізованим активом з нарахованими відсотками від депозиту. Зазначене призводить до додаткового навантаження на державний бюджет та, по суті, є непродуктивним використанням бюджетних коштів.</p>	<p>Національному агентству України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ передбачити у структурі Національного агентства режимно-секретний орган; ✓ звернутися до Кабінету Міністрів України щодо виділення додаткових площ для забезпечення працівників належними умовами праці; ✓ розробити та затвердити план претензійно-позовної роботи за фактами невиконання договірних відносин; ✓ розробити спільно із заінтересованими органами державної влади нормативно-правовий акт щодо внесення змін до законодавства у частині врегулювання порядку ведення бухгалтерського обліку арештованих активів (доходів), одержаних від корупційних та інших злочинів, та подати на розгляд Кабінету Міністрів України; ✓ забезпечити введення в промислову експлуатацію Єдиного державного реєстру активів, на які накладено арешт у кримінальному провадженні; ✓ розробити та надати на розгляд Кабінету Міністрів України пропозиції щодо унормування питання передачі активів профільним державним підприємствам на час здійснення процесу пошуку управителя активу для забезпечення збереження вартості та охорони арештованих активів, реалізації арештованих підакцизних товарів; ✓ ініціювати перед КМУ створення на базі міжрегіональних територіальних управлінь АРМА відокремлених (без статусу юридичної особи) структурних підрозділів у складі центрального апарату Національного агентства. 	<p>До структури центрального апарату АРМА введено посаду головного спеціаліста з питань режимно-секретної роботи.</p> <p>Виконання інших рекомендацій Рахункової палати триває.</p>

Фінансовий аудит Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України за 2021 рік

(рішення Рахункової палати від 24 травня 2022 року № 11-1)

ВИСНОВОК

Щодо фінансової та бюджетної звітності | наданий модифікований (умовно-позитивний) висновок

Щодо дотримання вимог законодавства при здійсненні витрат | наданий модифікований (умовно-позитивний) висновок

- 🔍 Положення про облікову політику є недосконалим.
- 🔍 Цілісна система внутрішнього контролю за відповідними елементами не запроваджена.
- 🔍 Встановлені випадки порушень вимог чинного законодавства внаслідок незабезпечення належного внутрішнього контролю, зокрема:
  - › випадки несвоєчасної виплати заробітної плати
  - › окремі платіжні доручення неналежно оформлені
  - › неналежно здійснювався облік робочого часу
  - › неправильно відображено в обліку операцію в натуральній формі
  - › несвоєчасно зараховано на баланс матеріальні цінності
  - › зайво нараховані амортизаційні відрахування на окремі об'єкти основних засобів

ВИЯВЛЕНО

1,3 млн грн

використання бюджетних коштів з порушенням чинного законодавства

0,1 млн грн

порушення, пов'язані з неналежним веденням бухгалтерського обліку

Об'єкти контролю:

Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України

Період аудиту:

2021 рік

Перевірені кошти:

59,9 млн грн

✓ Ключові знахідки

У порушення частини першої статті 24 Закону України «Про оплату праці» та частини першої статті 115 КЗпП України у березні 2021 року працівники несвоєчасно отримали заробітну плату на суму 1 млн 161 тис. гривень.

З недотриманням вимог пункту 3.7 Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затвердженої постановою Правління НБУ від 21.01.2004 № 22, за окремими платіжними дорученнями неналежно оформлені реквізити про призначення платежу.

З недотриманням вимог пункту 49 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженого постановою КМУ від 28.02.2002 № 228, проведено операцію в натуральній формі без своєчасного внесення змін до спеціального фонду кошторису на загальну суму 134,1 тис. гривень.

Несвоєчасно зараховано на баланс матеріальні цінності міжнародної технічної допомоги на суму 126,7 тис. грн, що є порушенням вимог пункту 44 Порядку залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги, затвердженого постановою КМУ від 15.02.2002 № 153.

У порушення вимог розділу IV «Амортизація основних засобів» Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі зайво нараховані амортизаційні відрахування на 5 об'єктів основних засобів на суму 1 050,9 гривні.

✓ Рекомендації

Державному агентству з енергоефективності та енергозбереження України:

- ✓ забезпечити удосконалення системи внутрішнього контролю;
- ✓ розробити та затвердити зміни до облікової політики;
- ✓ забезпечити виконання вимог чинного законодавства щодо дотримання термінів виплат заробітної плати;
- ✓ забезпечити дотримання вимог Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 21.01.2004 № 22, щодо заповнення у платіжних дорученнях реквізитів про призначення платежу;
- ✓ забезпечити розроблення та затвердження порядку і форми обліку робочого часу на підставі типової форми № п-5, затвердженої наказом Держкомстату від 05.12.2008 № 489;
- ✓ у фінансовій звітності за формою 1-дс «Баланс» зменшити показник рядка 1002 на 1050,9 гривні; у Примітках до річної фінансової звітності за формою 5-дс у розділі I показники рядка 050 граф 12 та 15 у залишках на кінець року також зменшити на 1 050,9 гривень.

✓ Реагування

Прем'єр-міністр України доручив Міненерго та Держенергоефективності розглянути рішення та звіт Рахункової палати, вжити необхідних заходів. Держенергоефективності затверджено План заходів щодо усунення недоліків, три заходи Плану виконано. Так, з метою забезпечення дотримання вимог чинного законодавства щодо термінів виплати заробітної плати та порівняних до неї виплат у Держенергоефективності запроваджено постійний контроль за складанням та своєчасним поданням платіжних документів до ГУ ДКСУ м. Києва. Переглянуто порядок використання скорочень при заповненні графи «Призначення платежу», в платіжних дорученнях відображається повна інформація про платіж відповідно до вимог чинного законодавства для забезпечення надання достатньої всебічної інформації про платежі. Облік робочого часу працівників Держенергоефективності запроваджено згідно з табелем обліку використання робочого часу працівників, який заповнюється з урахуванням форми, затвердженої наказом Держстату.

Аудит ефективності використання бюджетних коштів, виділених Міністерству оборони України на будівництво (придбання) житла для військовослужбовців Збройних Сил України

(рішення Рахункової палати від 24 травня 2021 року № 11-2)

ВИСНОВОК

Мета бюджетної програми – забезпечення житлом військовослужбовців ЗСУ, у тому числі учасників антитерористичної операції та операції Об'єднаних Сил, створення фонду службового житла для військовослужбовців ЗСУ – **не досягнута.**

Не побудовані та не введені в експлуатацію:

 житлові будинки
на **481** квартиру

 гуртожитки на
641 житлову кімнату

Не придбано:
 121 квартиру

Як наслідок, військовослужбовці не отримали житла, яке можна було побудувати (придбати) за умови належного управління бюджетними асигнуваннями.

Рекомендація Рахункової палати, надана за результатами попереднього аудиту **щодо розроблення державної цільової програми забезпечення житлом військовослужбовців із реальними джерелами фінансування та застосуванням механізмів іпотечного, довгострокового кредитування й інших джерел, не виконана**

Дія попередньої Комплексної програми забезпечення житлом військовослужбовців **закінчилася у 2017 році**, при цьому її **мета** – будівництво (придбання) для військовослужбовців Збройних Сил України 45 тис. квартир – **не досягнута.**

ВИЯВЛЕНО

887,9 млн грн

використання неекономно, непродуктивно та нерезультативно (майже 50 % використаних бюджетних асигнувань)

609,3 млн грн

неефективне управління державними коштами

352,1 млн грн

використання з порушенням вимог бюджетного законодавства

Об'єкти контролю:

Міністерство оборони України, Державна організація (установа, заклад)
Центральне територіальне управління капітального будівництва
Міноборони, інші об'єкти контролю

Період аудиту:
2020–2021 роки

Перевірені кошти:
2 млрд 388 млн грн

✓ Ключові знахідки

Управлінські прорахунки Міноборони, безвідповідальність та невиконання рекомендацій Рахункової палати за результатами попередніх контрольних заходів стали основною перешкодою вирішення житлової проблеми військовослужбовців, що перебувають на квартирному обліку.

Незважаючи на пріоритетність здійснення видатків на будівництво (реконструкцію) житлових об'єктів (1,1 млрд грн, або 46,8 %), передбачені паспортом бюджетної програми за КПКВК 21011902101190 напрями використання бюджетних коштів, Міноборони при використанні коштів перевагу надавало не закінченню будівництва (реконструкції) житлових будинків, а придбанню комерційного житла, вартість якого перевищує вартість власного будівництва житла, та виплаті компенсацій.

Попри спрямування у 2020–2021 роках на будівництво (реконструкцію) житла майже 350 млн грн, в експлуатацію не ввели жодного готового до заселення житлового будинку або гуртожитку. Замість готового житла Міноборони отримало незавершені капітальні інвестиції, розмір яких станом на 01.01.2022 – 1,1 млрд гривень. Водночас з держбюджету протягом 2020 та 2021 років здійснено значні видатки (2,4 млрд грн) на виплату військовослужбовцям компенсації за піднайом житла або орендоване житло.

Загалом Міноборони не забезпечило ефективного управління майже 2,4 млрд грн, передбаченими у 2020–2021 роках на будівництво (придбання) житла для військовослужбовців ЗСУ.

✓ Рекомендації

Кабміну доручити Міноборони за участі заінтересованих державних органів, Мінекономіки та Мінфіну невідкладно розробити та внести в установленому порядку на розгляд Уряду проєкт державної цільової соціальної програми забезпечення житлом військовослужбовців з реальними джерелами фінансування і забезпечити її виконання.

Міноборони вжити невідкладних заходів щодо:

- ✓ здійснення інвентаризації земель, переданих управлінням капітального будівництва, державним підприємствам Міноборони, повернення земельних ділянок, що не використовуються, а також аналізу стану законності укладання та виконання інвестиційних договорів на будівництво житла на землях оборони, контролю за повним і своєчасним виконанням їх умов;

- ✓ отримання побудованого житла та передання його КЕО для розподілу і заселення;

- ✓ розподілу та заселення квартир, отриманих КЕО, а також отримання і розподілу квартир, побудованих у межах виконання інвестиційних угод;

- ✓ оптимізації процесу розподілу побудованого (придбаного) житла та посилити відповідальність посадових осіб КЕО за невиконання вимог нормативно-правових актів у частині правомірності надання житла (компенсації) військовослужбовцям, які перебувають на квартирному обліку.

✓ Реагування

Міноборони розробило і затвердило плани виконання наданих Рахунковою палатою рекомендацій та усунення виявлених під час аудиту порушень і недоліків, в яких визначено завдання керівникам структурних підрозділів Міноборони та Генерального штабу ЗСУ.

Крім того, з метою притягнення винних до відповідальності та відшкодування завданої державі шкоди, визначеним структурним підрозділам доручено провести службові перевірки і розслідування за всіма фактами, викладеними у Звіті про результати аудиту та акті аудиту. Міноборони, з урахуванням запровадженого воєнного стану та виконання завдань і заходів із забезпечення національної безпеки і оборони під час відсічі і стримування збройної агресії зі сторони РФ, вживаються всі можливі заходи щодо реалізації наданих рекомендацій, усунення порушень та відшкодування завданих державі збитків.

Правоохоронні органи відкрили низку кримінальних проваджень, за якими провадяться досудові розслідування.

Аналіз стану використання коштів державного бюджету на електронне урядування

(рішення Рахункової палати від 10 листопада 2022 року № 23-6)

ВИСНОВОК

У 2020–2021 роках на електронне урядування виділили **437 млн грн** бюджетних коштів, із яких використали **436 млн грн**

Спрямування коштів:

329 млн грн

ДП «Дія»,
яке створює,
модернізує й розвиває,
зокрема, Єдиний державний
вебпортал електронних
послуг «Портал «Дія»

67 млн грн

**ДП «Державний
центр інформаційних
ресурсів України»**
що, поміж іншого, адмініструє
низку систем, які надають
електронні послуги державним
органам, громадянам і бізнесу

40 млн грн

**Міністерству
цифрової
трансформації**

Результат – активний розвиток цифровізації й запровадження нових суспільно важливих електронних послуг та сервісів для українського народу

ВИЯВЛЕНО

23,5 млн грн

неефективне управління
державними коштами

12,5 млн грн

втрати (збитки) бюджету
внаслідок прийняття
необґрунтованих
управлінських рішень

0,4 млн грн

використання з порушенням
вимог чинного законодавства

Об'єкти контролю:

Міністерство цифрової трансформації України;
ДП «Державний центр інформаційних ресурсів України»; ДП «ДІА»

Період аналізу:
2020–2021 роки

Перевірені кошти:
437,3 млн грн

✓ Ключові знахідки	✓ Рекомендації	✓ Реагування
<p>Положення про Міністерство цифрової трансформації України слід привести у відповідність до норм Закону України «Про електронні комунікації» в частині, зокрема, термінів «інформаційно-телекомунікаційна система»; «телекомунікаційні мережі загального користування», «мережа телекомунікації», а Положення про Державне агентство з питань електронного урядування України, яке залишається чинним, хоча не має практичного застосування, слід визнати таким, що втратило чинність.</p> <p>Мінцифри, як Генеральний державний замовник Національної програми інформатизації у 2020 році, не забезпечило виконання заходів щодо її формування та виконання.</p> <p>Фінансовий план ДП «Дія» на 2020 рік затверджений із затримкою майже на рік, на 2021 рік – майже на 4 місяці. До того ж у 2020 році ДП «Дія» не використало на утворення статутного капіталу 23,4 млн грн з виділених 25,5 млн грн. Фактичне формування статутного капіталу відбулося вже у 2021 році.</p> <p>Встановлено, що ДП «Дія» та ДП «Держінформресурс» здійснювалася обробка державних інформаційних ресурсів без Комплексної системи захисту інформації з підтвердженою відповідністю, чим порушено вимоги статті 8 Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах».</p> <p>ДП «Дія» та ДП «Держінформресурс», які мають функціонально та організаційно близькі функції, визначалися різні підходи щодо визначення мінімального розміру посадового окладу.</p>	<p>Мінцифри:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ внести зміни до Положення про Міністерство цифрової трансформації України щодо приведення його змісту у відповідність до норм Закону України «Про електронні комунікації»; ✓ підготувати та внести в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України проєкт акта про визнання таким, що втратило чинність, Положення про Державне агентство з питань електронного урядування України; ✓ спільно із зацікавленими сторонами розглянути питання щодо розроблення та впровадження галузевої угоди у сфері комп'ютерних та інформаційних технологій; ✓ розробити і затвердити галузеві методичні рекомендації з формування собівартості послуг у сфері цифрового розвитку та інформаційно-комунікаційних технологій та інформаційних ресурсів України; <p>ДП «Дія» та ДП «Держінформресурс» розробити та затвердити графік документообороту.</p> <p>ДП «Дія» забезпечити дотримання адміністрацією умов колективного договору в частині оплати праці.</p>	<p>Термін реагування не настав</p>

Аналіз ефективності управління об'єктами державної власності в ядерно-промисловому комплексі

(рішення Рахункової палати від 10 листопада 2022 року № 23-8)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

ВИЯВЛЕНО

Законодавство, що визначає державну політику у сфері використання ядерної енергії та повноваження державних органів управління і суб'єктів управління, **є недосконалим**.

Державна програма розвитку паливно-енергетичного комплексу та Державна програма розвитку ядерної енергетики Урядом не розроблені і, відповідно, Верховною Радою України **не затверджені**.

Урядом та ЦОВВ, який забезпечує формування та реалізує державну політику в ядерно-промисловому комплексі, **не забезпечено ефективного управління об'єктами державної власності в ядерно-промисловому комплексі (далі – ЯПК)**.

У 2019–2021 роках **формування та реалізацію державної політики в ЯПК забезпечували три міністерства**: Міненерговугілля, Мінкоенерго, які послідовно реорганізовано, а з травня 2020 року – Міненерго. **Постійні зміни в системі, а також неодноразова реорганізація негативно впливали на сталу та послідовну роботу**.

Із 26 держпідприємств, які станом на 01.01.2019 належали до сфери управління Міністерства, **господарську діяльність провадили лише 11. Результати фінансово-господарської діяльності майже усіх підприємств ЯПК, суб'єктом управління яких було Міністерство, незадовільні**.

18,3 млн грн

неефективне управління державними коштами

Об'єкти контролю:

Секретаріат Кабінету Міністрів України;
Міністерство енергетики України

Період аналізу:
2019–2021 роки

Перевірені кошти:
74,9 млн грн

✓ Ключові знахідки	✓ Рекомендації	✓ Реагування
<p>Міненерго не забезпечено результативного та ефективного виконання повноважень суб'єкта управління об'єктами державної власності в ЯПК. Неефективною та з порушенням строку була діяльність щодо затвердження фінансових планів підприємствам ЯПК. Не забезпечено ефективної та результативної діяльності щодо розпорядження державним майном ЯПК.</p> <p>Кабінетом Міністрів України не забезпечено результативного та ефективного виконання повноважень суб'єкта управління об'єктами державної власності в ЯПК. Як наслідок, фінансові плани ДП «НАЕК «Енергоатом» не затверджувалися своєчасно.</p> <p>Через неналежне виконання у 2021 році КМУ обов'язків суб'єкта управління не призначені на постійній основі керівники ДП «НАЕК «Енергоатом» та ДК «Ядерне паливо»; не встановлено чітких цілей діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом»; не забезпечено створення його наглядової ради; не затверджено стратегічних та інвестиційних планів ДП «НАЕК «Енергоатом».</p>	<p>Кабміну:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ доручити Мінекономіки розробити та внести проєкт змін до законодавства в частині визначення чітких повноважень КМУ з управління об'єктами державної власності; ✓ вжити невідкладних заходів та забезпечити: затвердження стратегічних та інвестиційних планів ДП «НАЕК «Енергоатом»; встановлення чітких цілей його діяльності; складання, своєчасне опрацювання і затвердження фінансових планів; виконання вимог щодо здійснення контролю за виконанням функцій суб'єктами управління; ✓ вжити заходів з перегляду, актуалізації та розроблення державних програм в сфері ЯПК та доручити Міненерго забезпечити перегляд Концепції зняття з експлуатації діючих атомних електростанцій України. <p>Міненерго:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ привести структуру центрального апарату у відповідність до завдань та функцій Міненерго; ✓ актуалізувати перелік підприємств у сфері управління, забезпечити призначення їх керівників на постійній основі; ✓ своєчасно затверджувати стратегічні, інвестиційні та фінансові плани державних підприємств, унормувати діяльність щодо розпорядження майном; ✓ удосконалити систему внутрішнього контролю. 	<p>Віце-прем'єр-міністр України – Міністр цифрової трансформації України надав доручення Мінекономіки, Міненерго, Мінфіну за участю ДП «НАЕК «Енергоатом» опрацювати рекомендації Рахункової палати та вжити відповідних заходів, поінформувати Рахункову палату.</p>

3. РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ ГРУП АУДИТОРІВ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ У 2022 РОЦІ З ПИТАНЬ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ ФОНДІВ ЄС

У рамках реалізації програм прикордонного співробітництва європейського інструменту сусідства та партнерства «Басейн Чорного моря 2014–2020», «Україна – Румунія 2014–2020», «Україна – Угорщина – Словаччина – Румунія 2014–2020» та «Україна – Польща – Білорусь 2014–2020» продовжувала роботу група аудиторів Рахункової палати на чолі з членом Рахункової палати **Василем Невідомим**. Звіт про діяльність групи затверджено рішенням Рахункової палати від 28.02.2023 № 4-2.

Протягом 2022 року представники Рахункової палати, включені до складу відповідних груп аудиторів:

- проаналізували виконання рекомендацій, наданих за результатами здійснених у попередніх роках системних аудитів та аудитів проєктів;
- опрацювали та направили Аудиторським органам за ППС ЄІС, які реалізуються в Україні, пропозиції до проєктів аудиторських висновків та аудиторських звітів щодо річної звітності;
- здійснили аудити витрат, понесених партнерами від України за п'ятьма проєктами, що виконуються в рамках реалізації ППС ЄІС «Україна–Румунія 2014–2020 роки» та ППС ЄІС «Басейн Чорного моря 2014–2020 роки». Результати здійснених аудитів

У рамках контролю за **«Дунайською транснаціональною програмою 2014–2020 років»** продовжувалась робота групи аудиторів Рахункової палати під керівництвом члена Рахункової палати **Віктора Богуна**. Звіт про діяльність групи затверджено рішенням Рахункової палати від 28.02.2023 № 4-3.

Група аудиторів Рахункової палати за Дунайською транснаціональною програмою у 2022 році повністю виконала завдання Генерального директорату з питань аудиту використання європейських фінансових фондів (Орган аудиту Програми, Угорщина), який підтвердив: українська система управління та контролю – ефективна.

Проведений у 2022 році аудит українського бенефіціара – виконавчого комітету Івано-Франківської міськради з обсягом фінансування проєкту майже 247 тис. євро, не виявив жодних помилок, невідповідностей і підозр.

На звернення Органу аудиту Програми групою аудиторів Рахункової палати опрацьовано проєкти річного звіту з контролю за період з 01.07.2020 по 30.06.2021 разом з аудиторським висновком, звіту про системний аудит за період з 18.02.2021 по 21.02.2022, які в подальшому були затверджені та

обговорено з об'єктами контролю та направлено відповідним Аудиторським органам;

- опрацювали проекти звітів, підготовлених компанією «AESA Hungary Ltd», найнятою Аудиторським органом за ППС ЄІС «Україна–Угорщина–Словаччина–Румунія 2014–2020 роки», за результатами здійснених аудитів витрат, понесених п'ятьма партнерами від України за проектами, що виконуються в рамках реалізації зазначеної програми;
- опрацювали та погодили оновлені стратегії аудитів за ППС ЄІС, що реалізуються в Україні.

Враховуючи, що за правилами Єврокомісії закриття спільних операційних програм прикордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства 2014–2020 років здійснюється впродовж наступних декількох років після формального закінчення строку їх реалізації, група аудиторів Рахункової палати продовжує виконання відповідних аудиторських функцій.

Крім того, Рахункова палата ухвалила рішення створити групу аудиторів за **програмами прикордонного співробітництва INTERREG NEXT 2021–2027 років** та визначила її персональний склад. Цей напрям діяльності Рахункової палати в Групах аудиторів за програмами прикордонного співробітництва INTERREG NEXT 2021–2027 років закріплений за членом Рахункової палати **Василем Невідомим**.

передані Європейській комісії. Крім того, групою аудиторів Рахункової палати опрацьовано проект звіту про аудит операцій українського бенефіціара, а також проект змін до стратегії аудиту, які також за результатами обговорення затверджені Органом аудиту Програми.

На запрошення Органу аудиту Програми група аудиторів Рахункової палати 03.06.2022 взяла участь у 4-й зустрічі групи аудиторів Програми. На зустрічі обговорено поточний стан реалізації Дунайської транснаціональної програми Interreg 2014–2020 та проект Дунайської регіональної програми Interreg 2021–2027. Крім того, під час заходу опрацьовано методологію аудиту та попередні результати системного аудиту 2022 року.

Також групою аудиторів проведено моніторинг пропозицій щодо участі українських бенефіціарів в Дунайській регіональній програмі. Результати моніторингу засвідчили, що українські бенефіціари мають можливість брати участь у Дунайській регіональній програмі з усієї території України і в 2022 році вони подали 97 заявок на фінансування 78 проєктів на загальну суму 16,5 млн євро.

Таким чином, співпраця Рахункової палати з міжнародними організаціями поглиблюється, а участь у міжнародних програмах, зокрема Європейського союзу, триває.

На організаційному рівні забезпечено участь України в групах аудиторів за чотирма програмами прикордонного співробітництва INTERREG NEXT програмного періоду 2021–2027 років, які фінансуються Єврокомісією: INTERREG NEXT «Польща-Україна 2021–2027 роки», INTERREG NEXT «Україна-Угорщина-Словаччина-Румунія 2021–2027 роки», INTERREG NEXT «Україна-Румунія 2021–2027 роки» та INTERREG NEXT «Басейн Чорного моря 2021–2027 роки».

4. ВПЛИВ ВИКОНАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ДЕРЖАВИ

Одним із завдань Стратегії розвитку Рахункової палати на 2019–2024 роки є запровадження практики оцінювання стану та результатів виконання рекомендацій Рахункової палати, рівня їх імплементації, а також впливу виконання рекомендацій Рахункової палати на соціально-економічне становище держави. Внеском Рахункової палати у пришвидшення набуття Україною членства в Європейському Союзі повинно стати оцінювання продуктивності та ефективності її діяльності не кількістю проведених контрольних заходів, а впливом виконаних пропозицій Рахункової палати, наданих за результатами здійснених контрольних заходів.

У 2022 році за результатами рекомендацій та пропозицій, наданих Рахунковою палатою під час **аналізу системи загальнообов'язкового державного пенсійного і соціального страхування та соціального захисту населення**, проведеного у 2021 році,

Верховна Рада України ухвалила:

Закон України від 21.04.2022 № 2220 «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування сфер зайнятості та загальнообов'язкового державного соціального

страхування на випадок безробіття під час дії воєнного стану»

Спрощено процедуру реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу, а також особливості призначення, відкладення, скорочення тривалості, припинення виплати допомоги по безробіттю. Встановлено, що допомога по безробіттю призначається з першого дня надання статусу безробітного, а її виплата може здійснюватися без особистого відвідування безробітним, який перебуває на тимчасово окупованій території або на території, на якій ведуться бойові дії, територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції.

Внесені зміни прописують механізми, що сприятимуть самозайнятості населення, організації підприємницької діяльності, а отже і створенню нових робочих місць.

Запроваджено нові підходи у підборі пропозицій щодо підходящої роботи, в першу чергу для осіб, які перебувають у статусі зареєстрованого безробітного понад 30 календарних днів.

Відтак положення цього закону сприятимуть поступовому зменшенню чисельності одержувачів допомоги по безробіттю.

Закон України 21.04.2022 № 2623 «Про внесення змін до деяких законів України щодо застосування праці іноземців та осіб без громадянства в Україні і надання послуг з посередництва у працевлаштуванні за кордоном».

Положення цього закону сприятимуть наповненню бюджету Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття, зокрема через підвищення вартості дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства (з 2, 4, 6 до 3, 5, 8, 10 прожиткових мінімумів за дозволи строком дії до 6 місяців, від 6 місяців до 1 року, від 1 до 2 років та від 2 до 3 років відповідно).

Закон України 21.04.2022 № 2622 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування служби зайнятості, соціального страхування на випадок безробіття, сприяння продуктивній зайнятості населення, у тому числі молоді, та впровадження нових активних програм на ринку праці».

Цим законом суттєво оновлено зміст положень законів України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок

безробіття» та «Про зайнятість населення», зокрема:

- розширений обсяг програм сприяння зайнятості та їх адресатів, скасування квот на працевлаштування окремих категорій осіб;
- змінені підходи до стимулювання зайнятості найбільш вразливих осіб;
- впроваджені нові інструменти сприяння зайнятості молоді;
- передбачені додаткові заходи з подолання тривалого безробіття;
- визначений розмір підтримки безробітних залежно від тривалості трудової діяльності;
- окреслені нові можливості з підвищення конкурентоспроможності безробітних;
- осучаснені підходи до підбору підходящої роботи;
- розширене коло осіб, які можуть отримувати послуги як безробітні.

Реалізація цього закону матиме позитивний вплив на ринок праці, оскільки впроваджені зміни сприятимуть прискоренню працевлаштування осіб, які шукають роботу, їх інтеграції у ринок праці, а відтак сприятиме зменшенню кількості безробітних осіб та зростанню рівня зайнятості населення в цілому.

Закон України 21.04.2022 № 2620 «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» та Закону

України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

Положення цього закону спрямовані на зміцнення фінансової стійкості та покращання механізму надання страхових виплат в системі державного соціального страхування.

З 1 січня 2023 року уповноваженим органом управління в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та від нещасного випадку буде Пенсійний фонд України, що має найбільш розвинуту мережу територіальних органів управління в системі соціального страхування.

До основних завдань Пенсійного фонду додано реалізацію державної політики у сферах соціального страхування; здійснення страхових виплат та надання соціальних послуг, профілактику нещасних випадків; проведення перевірки обґрунтованості видачі, продовження листків непрацездатності і документів, що є підставою для їх формування, на базі інформації з електронних систем та реєстрів; здійснення контролю за використанням страхувальниками та застрахованими особами страхових коштів.

Крім того, приєднання Фонду соціального страхування України до Пенсійного фонду України сприятиме зменшенню видатків на

утримання страхових фондів.

затверджено Порядок надання допомоги по частковому безробіттю (постанова КМУ від 21.06.2022 № 702), що визначає умови, механізм виплати застрахованим особам допомоги по частковому безробіттю у разі втрати ними частини заробітної плати (доходу) у зв'язку із зупиненням (скороченням) виробництва продукції (виконання робіт, надання послуг) з причин економічного, технологічного характеру, виникнення надзвичайної ситуації, введення надзвичайного або воєнного стану, встановлення карантину. Джерелами фінансування допомоги є кошти Фонду на випадок безробіття, державного бюджету та інших джерел, не заборонених законодавством.

Також у 2022 році за результатами рекомендацій та пропозицій, наданих під час **аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих Національному агентству з питань запобігання корупції, виділених на керівництво та управління у сфері запобігання корупції та на фінансування статутної діяльності політичних партій**, проведеного у 2021 році,

ухвалено Закон України 20.06.2022 № 2322 «Про засади державної антикорупційної політики на 2021–2025 роки», яким, зокрема, затверджено Антикорупційну стратегію на 2021–2025 роки.

Ухвалення цього закону є необхідним з огляду

на взяті Україною міжнародні зобов'язання у сфері запобігання та протидії корупції, оскільки корупція є однією із найнебезпечніших загроз правам людини, демократії, правопорядку, чесності та соціальній справедливості, вона перешкоджає економічному розвитку та загрожує належному і справедливому функціонуванню як держави та суспільства в цілому, так і підприємствам, установам, організаціям.

За результатами проведеного у 2022 році **аудиту ефективності виконання повноважень органами виконавчої влади в частині контролю за повнотою нарахування та сплати до державного бюджету збору на обов'язкове державне пенсійне страхування**

внесено зміни до Порядку сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій» (постанови Кабінету Міністрів України від 13.05.2022 № 589 та від 03.11.2022 № 1740) якими, зокрема, передбачено, що збір на обов'язкове державне пенсійне страхування сплачується залежно від вартості легкового автомобіля, визначеної відповідно до договору купівлі-продажу, договору міни, довідки митних органів, акта експертної оцінки вартості автомобіля, інших документів, що підтверджують цю вартість, але не нижче митної вартості, зазначеної у митній декларації.

Зазначене сприятиме збільшенню надходжень до державного бюджету збору під час набуття права власності на ввезені на територію України легкові автомобілі.

За результатами **аудиту ефективності використання коштів державного бюджету Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення**, проведеного у 2021 році,

забезпечено належне наповнення **Державного реєстру суб'єктів інформаційної діяльності у сфері телебачення і радіомовлення про суб'єктів інформаційної діяльності у сфері телебачення і радіомовлення, які отримали ліцензії на мовлення, ліцензії провайдерів програмної послуги або зареєструвалися як суб'єкти інформаційної діяльності**, яка є необхідною умовою для прозорого та неупередженого висвітлення функціонування ринку телекомунікаційних послуг.

За результатами рекомендацій, наданих Рахунковою палатою, під час **аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих на надання державної підтримки агропромислому комплексу**, здійсненого у 2019 році,

запущено онлайн платформу Державний аграрний реєстр (ДАР), яка тепер відкрита для реєстрації всіх українських аграріїв. Запуск Державного аграрного реєстру є важливим кроком на шляху підготовки України до членства в Європейському Союзі. ДАР

відповідає директивам ЄС щодо програм державної підтримки сільського господарства. Окрім таких очевидних переваг, як зручність, прозорість, швидкість та підзвітність у сфері адміністрування підтримки для сільгоспвиробників, ДАР також надає потужний аналітичний інструмент для аналізу фактичного стану аграрного виробництва та статусу його виробників. Державний аграрний реєстр –

державна автоматизована інформаційна система збирання, обліку, накопичення, оброблення та надання інформації про виробників сільськогосподарської продукції та сільськогосподарську діяльність, яку вони здійснюють.

5. ВЗАЄМОДІЯ З ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ УКРАЇНИ

Незважаючи на запровадження в Україні воєнного стану, взаємодія з Верховною Радою України залишалася пріоритетним напрямом у діяльності Рахункової палати протягом 2022 року. Згідно з ухваленими Парламентом рішеннями, Голова та члени Рахункової палати, фахівці відповідних структурних підрозділів брали участь у засіданнях комітетів Верховної Ради України переважно у режимі відеоконференції.

Широкомасштабна збройна агресія російської федерації проти України призвела до зменшення участі представників Рахункової палати у засіданнях комітетів та підкомітетів Верховної Ради України та відповідно до зменшення кількості розглядів на них результатів контрольних заходів Рахункової палати. У 2022 році представники Рахункової палати взяли участь **у засіданнях 42 комітетів, 14 підкомітетів, 2 робочих груп та 1 засіданні тимчасово слідчої комісії**. Загалом протягом року **комітети та підкомітети Верховної Ради України розглянули 26 питань** щодо здійснених Рахунковою палатою контрольних заходів:

- Комітет з питань бюджету – 11 (у т.ч. 4 питання підкомітет з питань державного фінансового контролю та діяльності Рахункової палати);

- Комітет з питань правової політики – 4;
- Комітет з питань екологічної політики та природокористування – 4;
- Комітет з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування – 3;
- Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики – 2 (у т.ч. одне питання підкомітет у справах сім'ї та дітей);
- Комітет з питань антикорупційної політики – 1;
- Комітет з питань економічного розвитку – 1.

Результати проведених Рахунковою палатою контрольних заходів та висвітлені в них питання викликають інтерес у народних депутатів, про що свідчить участь представників різних парламентських комітетів, зокрема народних депутатів – членів комітету з питань бюджету, національної безпеки, оборони та розвідки, науки і освіти, у засіданнях Рахункової палати.

Найактивнішою є співпраця Рахункової палати з **Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету** – представники Рахункової палати взяли участь **у 31 засіданні цього Комітету та 13 засіданнях його підкомітетів**.

Рахункова палата щорічно є активним учасником бюджетного процесу та надає фахову допомогу і пропозиції при формуванні Державного бюджету України. У 2022 році фахівці інституції взяли участь у **засіданнях 2 робочих груп з підготовки проєкту Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік»**.

Рахункова палата постійно надає звіти, висновки та інформацію, яка використовується при проведенні оцінки показників державного та місцевих бюджетів на стадії їх формування та виконання, висловлює позицію щодо законопроєктів, які впливають на показники бюджету, рішень Кабінету Міністрів України про розподіл за напрямками (об'єктами, заходами) бюджетних коштів, про перерозподіли і передачу видатків між бюджетними програмами головних розпорядників бюджетних коштів, надсилає інформаційні матеріали та висновки щодо результатів контрольних заходів.

Комітет з питань бюджету Верховної Ради України на засіданні **12 травня 2022 року** розглянув *Звіт Рахункової палати за 2021 рік*. За підсумками розгляду Комітет ухвалив рішення цей Звіт взяти до відома та рекомендувати Рахунковій палаті подати на затвердження Верховної Ради України пропозиції щодо граничної чисельності апарату Рахункової палати; розглянути можливість здійснення у

поточному або наступному роках аудиту операцій щодо державних внутрішніх та зовнішніх запозичень, державних гарантій, обслуговування і погашення державного та гарантованого державою боргу з урахуванням особливостей, визначених статтею 11 Закону України «Про Рахункову палату»; забезпечити висвітлення у щорічних звітах про діяльність Рахункової палати змістовної інформації щодо стану виконання плану роботи та щодо звіту про виконання паспорта бюджетної програми; розміщувати на офіційному вебсайті інформацію про стан реалізації Стратегії розвитку Рахункової палати на 2019–2024 роки у відповідному звітному періоді; опрацювати питання щодо оприлюднення на офіційному вебсайті Рахункової палати реєстру контрольних заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), здійснених Рахунковою палатою, з можливістю групування (пошуку, виокремлення) звітів і рішень Рахункової палати за різними критеріями; забезпечити затвердження ІТ-стратегії Рахункової палати; удосконалити зміст інформації про стан виконання об'єктами контролю рішень Рахункової палати, що надсилається до Верховної Ради України відповідно до частини шостої статті 232-2 Регламенту Верховної Ради України, забезпечивши наявність узагальненого аналітичного висновку щодо стану і якості виконання об'єктами контролю рекомендацій Рахункової палати

та за необхідності пропозицій щодо вжиття Верховною Радою України чи її органами відповідних заходів у разі невиконання таких рекомендацій, з метою розширення можливостей практичного застосування такої інформації при здійсненні парламентського контролю.

12 серпня 2022 року Комітет розглянув *Висновки про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2022 рік у першому кварталі*. За підсумками розгляду Комітет ухвалив рішення Висновок Рахункової палати та інформацію щодо поточного стану виконання державного бюджету у 2022 році взяти до відома і врахувати в роботі. Рекомендував Кабінету Міністрів України проаналізувати Висновок Рахункової палати про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2022 рік у першому кварталі, вжити заходів щодо забезпечення належного виконання державного бюджету у поточному році та вивчити відповідні пропозиції Рахункової палати щодо можливості їх врахування; опрацювати питання щодо можливості збільшення надходжень до державного бюджету, отримання яких не призведе до нарощування боргових зобов'язань. Доручив Міністерству фінансів України щомісячно надавати Комітету детальну інформацію про надходження доходів державного бюджету за кодами 42020000 і 42030000 у розрізі залучених грантів, дарунків,

допомоги (у національній та іноземних валютах), надавачів таких коштів (конкретизувавши іноземні держави) з реквізитами укладених міжнародних договорів окремо за загальним і спеціальним фондами державного бюджету; забезпечити дотримання збалансованості планових показників видатків державного бюджету за бюджетними програмами (напрямами), проведення яких за рішеннями Кабінету Міністрів України у 2022 році встановлено за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету, з обсягом бюджетних асигнувань за бюджетною програмою «Резервний фонд» (код 3511030), а також враховувати вимоги частини першої статті 24 Бюджетного кодексу України. Доручив Державній казначейській службі України сформулювати щомісячну звітну інформацію про використання коштів з резервного фонду державного бюджету, включивши до неї планові і звітні показники щодо усіх прийнятих Кабінетом Міністрів України рішень про наповнення резервного фонду державного бюджету та виділення коштів з цього фонду у 2022 році; здійснити розподіл субвенцій з державного бюджету між місцевими бюджетами за кодами 2211260, 2761120, 2761350, 2761610, 2761620, 3911020, а також завершити розподіл субвенції за кодом 2761600, доручивши відповідним міністерствам забезпечити підготовку і узгодження необхідних нормативно-правових актів Уряду; визначити єдині

підходи до обліку, розподілу і використання коштів, що зараховуються на поточні (спеціальні) рахунки в Національному банку України для надходження внесків (пожертв) від фізичних та юридичних осіб відповідно до рішень Кабінету Міністрів України, та у разі необхідності забезпечити нормативно-правове врегулювання цього питання; забезпечити надання Комітету щомісячної детальної інформації про надходження і використання цих коштів (за відповідними напрямками). Про врахування зазначених рекомендацій необхідно поінформувати Комітет.

6 жовтня 2022 року Комітет розглянув питання щодо підготовки до першого читання *проєкту Закону України про Державний бюджет України на 2023 рік*, поданого Кабінетом Міністрів України. З метою збалансованого розгляду законопроєкту у Комітеті за участю уповноважених представників Мінфіну та Рахункової палати опрацьовано таблицю пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи до законопроєкту та *Висновки Рахункової палати за результатами експертизи проєкту Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік»*. За підсумками розгляду цього питання Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України проєкт постанови Верховної Ради України «Про висновки та пропозиції до проєкту Закону України про Державний бюджет України на 2023 рік»,

підготовлений Комітетом з питань бюджету, прийняти за основу та в цілому.

2 листопада 2022 року Комітет розглянув *Висновок Рахункової палати про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2022 рік у I півріччі* та інформацію про поточний стан виконання державного бюджету у 2022 році. За результатами розгляду Комітет ухвалив рішення Висновок Рахункової палати та інформацію взяти до відома і врахувати в роботі. Рекомендував Кабінету Міністрів України проаналізувати Висновок Рахункової палати про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2022 рік у I півріччі, вжити заходів щодо забезпечення належного виконання державного бюджету у поточному році та опрацювати відповідні пропозиції Рахункової палати щодо можливості їх врахування; проаналізувати ефективність податкових пільг, наданих на період дії воєнного стану, та опрацювати питання щодо можливості скасування деяких з них з метою мінімізації втрат доходів державного і місцевих бюджетів. Доручив Державній казначейській службі України надати Комітету інформацію щодо фактичних показників доходів спеціального фонду державного бюджету за січень-жовтень 2022 року в частині власних надходжень бюджетних установ за кодами 25010000 і 25020000 в розрізі головних розпорядників коштів державного бюджету; Міністерству фінансів

України надати – деталізовану інформацію про результати здійснення у 2022 році правочинів з державним боргом та державними деривативами; Державному агентству автомобільних доріг України – деталізовану інформацію про результати здійснення у 2022 році правочину з борговими зобов'язаннями цього Агентства; проаналізувати фактичний стан виконання бюджетних програм, насамперед, тих, за якими спостерігається низький рівень використання бюджетних коштів за січень-жовтень 2022 року, та визначитися щодо можливості скорочення витрат за відповідними бюджетними програмами із спрямуванням до резервного фонду державного бюджету згідно з абзацом другим підпункту 2 пункту 22 розділу VI Бюджетного кодексу України. Доручив відповідним міністерствам забезпечити підготовку і узгодження необхідних нормативно-правових актів Уряду щодо здійснення розподілу субвенцій з державного бюджету між місцевими бюджетами за кодами 2211260, 2761120, 2761350, 2761510, 2761610, 2761620 та завершити розподіл субвенції за кодом 2761600 або, керуючись абзацом другим підпункту 2 пункту 22 розділу VI Бюджетного кодексу України розглянути питання щодо скорочення відповідних видатків із спрямуванням їх до резервного фонду державного бюджету; відповідним центральним органам виконавчої влади надати Комітету інформацію (станом на 1 листопада 2022 року)

про обсяги коштів, що надійшли на офіційні рахунки для пожертв на підтримку України, виокремивши кошти, зараховані до спеціального фонду державного бюджету, та про використання таких коштів за напрямами, в розрізі бюджетних програм і з наведенням результативних показників. Про врахування вищезазначених рекомендацій поінформувати Комітет з питань бюджету.

26 липня 2022 року Комітет з питань антикорупційної політики розглянув *Звіт Рахункової палати щодо результатів аудиту ефективності використання коштів державного бюджету Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА)*. Комітет ухвалив рішення взяти до відома звіт та направити до Офісу Генерального прокурора і Національного антикорупційного бюро України для вирішення питання про наявність підстав для відкриття кримінального провадження.

16 лютого 2022 року Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики заслухав *Звіт Рахункової палати про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету на надання одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка»*. За результатами обговорення Комітет вирішив інформацію Рахункової палати про

результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету на надання одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» взяти до відома та звернутись до Кабінету Міністрів України з вимогою опрацювати питання щодо: законодавчого врегулювання правових та економічних засад планування, залучення і використання міжнародної технічної допомоги, зокрема, шляхом внесення до Верховної Ради України відповідного законопроекту, а також внесення відповідних змін до Порядку залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги; визначення періодичності та механізму проведення перевірок цільового використання грошової компенсації вартості одноразової допомоги «пакунок малюка»; створення резерву з метою безперебійного та своєчасного забезпечення отримувачів при народженні дітей натуральною допомогою «пакунок малюка»; визначення періодичності актуалізації та вичерпності переліку дитячих товарів для комплектування «пакунка малюка», запровадження механізму повернення «пакунка малюка» у разі його неповної комплектації; встановлення державних регульованих цін на дитячі товари, які закуповуються в рамках реалізації пілотного проєкту «Монетизація одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка», для унеможливлення значної диференціації цін у роздрібній мережі, а також звернутись з проханням до

керівництва Головного управління Національної поліції в місті Києві взяти під особистий контроль кримінальне провадження № 420210000000001340 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого частини другої статті 367 КК України, та повідомити Комітет про стан його розгляду; звернутись до Національного антикорупційного бюро України з проханням надати інформацію про стан розгляду матеріалів аудиту ефективності використання коштів державного бюджету на надання одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка».

19 січня 2022 року Комітет з питань екологічної політики та природокористування розглянув *Звіт про результати аудиту ефективності виконання повноважень органами виконавчої влади в частині контролю за повнотою нарахування та своєчасністю надходжень до державного бюджету рентної плати за спеціальне використання води*, за результатами розгляду якого ухвалив рішення заслухати інформацію взяти до відома та рекомендувати Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів України та Державному агентству водних ресурсів України забезпечити розроблення відповідних законодавчих ініціатив, необхідних для узгодження норм Водного кодексу України з Податковим кодексом України та Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності». Рішення

Комітету направити до Рахункової палати, Міндовкілля, Держводагентства, Держгеонадр та Держекоінспекції.

6 липня 2022 року Комітет розглянув *Звіт про результати аудиту ефективності виконання повноважень державними органами щодо повноти нарахування і контролю за сплатою збору за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та коштів від продажу таких дозволів*. За результатами розгляду Комітет вирішив інформацію Рахункової палати взяти до відома та дав доручення звернути увагу Міндовкілля та Держгеонадр на необхідність вжиття заходів щодо повноти нарахування і контролю за сплатою збору за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та коштів від продажу таких дозволів, рекомендував органам виконавчої влади продовжити роботу для усунення недоліків і порушень, виявлених за результатами аудиту Рахункової палати, та після завершення дії воєнного стану надати інформацію Комітету про їх виконання.

26 жовтня 2022 року Комітет розглянув *Звіт Рахункової палати про результати аудиту ефективності виконання заходів із зменшення обсягів викидів парникових газів*. За результатами розгляду Комітет вирішив інформацію Рахункової палати взяти до відома та дав доручення Міндовкіллю забезпечити розроблення відповідних законодавчих ініціатив,

необхідних для вдосконалення регулювання питань зміни клімату та збереження озонового шару. Рекомендував Міндовкіллю продовжити роботу з виконання рекомендацій Рахункової палати за результатами проведеного аудиту, а також посилити роботу щодо недопущення порушень виконання міжнародних зобов'язань України зі зміни клімату та налагодити систему внутрішнього контролю за належним та ефективним використанням коштів державного бюджету на визначені цілі.

26 серпня 2022 року Комітет з питань економічного розвитку заслухав *Звіт Рахункової палати про результати аналізу звіту Фонду державного майна України за 2021 рік у частині, що впливає на виконання державного бюджету*. За результатами розгляду Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України розглянути звіт про роботу Фонду державного майна України та хід приватизації державного майна у 2021 році та взяти його до відома.

2 лютого 2022 року Комітет з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування розглянув *Звіт Рахункової палати про результати аналізу використання у 2020 році коштів, спрямованих на боротьбу з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, та її наслідками*, ухвалив рішення взяти надану інформацію до відома та рекомендував Міністерству

охорони здоров'я України надати пояснення та відповіді на зауваження Рахункової палати.

9 лютого 2022 року Комітет розглянув *Звіт Рахункової палати про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених у 2020 році Міністерству охорони здоров'я України для здійснення публічних закупівель за бюджетними програмами «Забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру» та «Громадське здоров'я та заходи боротьби з епідеміями»* та ухвалив рішення взяти надану Рахунковою палатою інформацію до відома.

2 грудня 2022 року Комітет розглянув *Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів, виділених з державного бюджету для здійснення діяльності Національною дитячою спеціалізованою лікарнею «Охматдит» МОЗ України та зміцнення її матеріально-технічної бази* та ухвалив рішення взяти надану Рахунковою палатою інформацію до відома.

14 липня 2022 року Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу за участю представників Рахункової палати розглянув законопроєкти:

- про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правових засад провадження аудиторської діяльності в Україні (реєстр. № 6245

від 01.11.2021) – за результатами розгляду прийнято рішення визнати законопроєкт таким, що не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу;

- про внесення змін до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» щодо удосконалення деяких положень (реєстр. № 6245-1 від 12.11.2021) – за результатами розгляду прийнято рішення визнати законопроєкт таким, що не суперечить зобов'язанням України відповідно до Угоди про асоціацію, але потребує доопрацювання з урахуванням відповідних положень Директиви 2006/43/ЄС та Регламенту 537/2014.

7 жовтня 2022 року Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки за участі представників Рахункової палати у закритому режимі розглянув інформацію Міністерства оборони України.

2 лютого 2022 року Комітет з питань правової політики розглянув та ухвалив рішення взяти до відома:

• *Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих Міністерству юстиції України на виконання покарань установами і органами державної кримінально-виконавчої служби України, а також використання і розпорядження об'єктами державної власності, належними державі*

матеріалами та іншими активами, що мають фінансові наслідки для державного бюджету, затверджений рішенням Рахункової палати від 12.10.2021 № 24-3;

- Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів, передбачених у Державному бюджеті України на забезпечення захисту прав та інтересів України під час урегулювання спорів, розгляду у закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб'єкта та України, а також забезпечення представництва України в Європейському суді з прав людини, затверджений рішенням Рахункової палати від 26.10.2021 № 26-3;

- Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству юстиції України на забезпечення формування і реалізації державної політики у сфері організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), затверджений рішенням Рахункової палати від 09.11.2021 № 27-1;

- інформацію про стан виконання рішення Рахункової палати від 22.06.2021 № 14-1 «Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету Державною судовою адміністрацією України на забезпечення заходів з інформатизації», отриману від об'єкта контролю (Печерського районного суду міста Києва).

13 вересня 2022 року Тимчасова слідча комісія з попереднього розгляду питань, які могли призвести до кризових явищ на енергетичному ринку України напередодні та під час збройної агресії російської федерації проти України, провела відкриті слухання про підсумкову роботу НАК «Нафтогаз України», стан виконання основних напрямів діяльності на 2021 рік і політики власності Компанії, що має визначальний вплив на енергетичну безпеку держави.

Пропозиції Рахункової палати за результатами заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) враховано Верховною Радою України у 2022 році при ухваленні 2 законів та підготовці 2 законопроектів.

З урахуванням рекомендацій Рахункової палати, наданих за результатами аудиту ефективності управління Національною академією наук України об'єктами державної власності, що мають фінансові наслідки для державного бюджету, ухвалено **Закон України від 06.09.2022 № 2564** «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення «Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», яким передбачено проведення виборів до складу Президії Національної академії наук України, президій національних галузевих академій наук, а

також керівників державних наукових установ у період дії воєнного стану.

З урахуванням рекомендацій Рахункової палати, наданих за результатами аудиту ефективності використання бюджетних коштів, виділених на розвиток Національної поліції України, та з метою оптимізації діяльності поліції, у тому числі під час дії воєнного стану:

- ухвалено **Закон України від 15.03.2022 № 2123 «Про внесення змін до законів України «Про Національну поліцію» та «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України»;**

- розроблено **проект Закону України «Про право на цивільну вогнепальну зброю»** (реєст. №5708 від 23.02.2022), метою якого є посилення дотримання

режиму законності в питаннях визначення правового режиму власності на зброю, закріплення основних прав та обов'язків громадян і юридичних осіб щодо виробництва, набуття, володіння, розпорядження та використання зброї і боєприпасів, врегулювання інших суспільних відносин, що безпосередньо з цим пов'язані.

З урахуванням рекомендацій Рахункової палати, наданих за результатами аудиту ефективності виконання заходів із зменшення обсягів викидів парникових газів, розроблено **проект Закону України «Про основні засади низьковуглецевого розвитку в Україні до 2050 року»**, в якому відображено вимоги Регламенту 2018/1999, який встановлює загальну рамку інтегрованої кліматичної та енергетичної політики.

6. ВЗАЄМОДІЯ З КАБІНЕТОМ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ТА СТАН ВИКОНАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ

У зв'язку із введенням 24 лютого 2022 року воєнного стану через військову агресію російської федерації проти України, взаємодія Рахункової палати з Кабінетом Міністрів України була значно ускладнена. Водночас несприятливі умови не стали на заваді співпраці – прийняті за результатами здійснених контрольних заходів рішення Рахункової палати з відповідними рекомендаціями щодо удосконалення державної фінансової та бюджетної політики, поліпшення якості життя населення регулярно надсилалися до Кабінету Міністрів України. Частина рекомендацій Рахункової палати була врахована при ухваленні низки важливих для країни постанов та розпоряджень.

Так, за звітний період, рекомендації Рахункової палати знайшли своє відображення при **ухваленні Кабінетом Міністрів України 8 постанов та 2 розпоряджень.**

За результатами здійсненого Рахунковою палатою аудиту ефективності управління Національною академією наук України об'єктами державної власності, що мають фінансові наслідки для державного бюджету, прийнято:

- **постанову** Кабінету Міністрів України від 21.06.2022 **№ 703** «Деякі питання центрів колективного користування науковим обладнанням», якою затверджено Примірне положення про Центр колективного користування науковим обладнанням;

- **розпорядження** від 14.10.2022 **№ 910-р** «Деякі питання управління об'єктами державної власності», яким визначено перелік єдиних майнових комплексів державних підприємств, установ та організацій і пакетів акцій (часток), що належать державі у статутних капіталах господарських товариств, які передаються із сфери управління уповноважених органів управління до сфери управління Фонду державного майна.

За результатами здійсненого Рахунковою палатою аудиту ефективності виконання повноважень державними органами щодо повноти нарахування і контролю за сплатою збору за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та коштів від продажу таких дозволів прийнято:

- **постанову** від 26.07.2022 **№ 836** «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо користування надрами», якою внесено ряд змін до

Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 № 615, Порядку проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.09.2020 № 993, Методики визначення початкової ціни продажу на аукціоні спеціального дозволу на право користування надрами, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 15.10.2004 № 1374, та Методики визначення вартості геологічної інформації, отриманої за рахунок коштів державного бюджету, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1075;

- **постанову** від 09.12.2022 **№ 1381** «Про визнання такою, що втратила чинність, постанови Кабміну Міністрів України від 1 червня 2011 р. № 705 «Про затвердження переліків платних адміністративних послуг, які надаються Міністерством екології та природних ресурсів і Державною службою геології та надр»;

- **постанову** від 27.09.2022 **№ 1056** «Про внесення зміни до пункту 4 Положення про Державну службу геології та надр України», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1174, якою доповнено зазначене положення нормою про здійснення Держгеонадрами розрахунку початкової

ціни продажу на аукціоні спеціальних дозволів на користування надрами.

Згідно з рекомендаціями Рахункової палати за результатами *аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Національному агентству України з питань державної служби на керівництво та функціональне управління у сфері державної служби*, внесено зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2020 № 1343 «Про затвердження Положення про інформаційну систему управління людськими ресурсами в державних органах», зокрема щодо уточнення переліку органів, на які поширюється дія цього Положення; доповнення переліку термінів; використання шаблонів документів з відповідними реквізитами та полями постійної і змінної інформації, які передбачені інформаційною системою; надання можливості визначати додаткові (допоміжні) вимоги шляхом укладання договорів, які реалізуються в межах бюджетних асигнувань. Зазначені зміни затверджено **постановою** Кабінету Міністрів України від 16.09.2022 **№ 1047**.

Крім того, **розпорядженням** Кабінету Міністрів України від 23.12.2022 **№ 1199-р** затверджено зміни до розпорядження Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 831», якими передбачено оновлення строків внесення на розгляд

Уряду відповідного проєкту «Про затвердження Порядку формування фонду оплати праці державних службовців у державному органі» до його прийняття Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до рекомендацій Рахункової палати за результатами *аналізу щорічного звіту Міністерства економіки України, що містить аналіз функціонування системи публічних закупівель (щодо кількісних і вартісних показників закупівель у розрізі процедур і предметів закупівель, рівня конкуренції, кількості скарг) та узагальної інформації про результати здійснення контролю у сфері закупівель, постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178* «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування» внесено зміни до постанови від 24.02.2016 № 166 «Про затвердження Порядку функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків».

За результатами здійсненого Рахунковою палатою *аналізу стану повноти нарахування та своєчасності надходження екологічного податку, який справляється за викиди в атмосферне повітря*

забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення, Кабінетом Міністрів України прийнято **постанову** від 24.01.2023 № 63 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2002 року № 302», якою затверджено Порядок проведення робіт, пов'язаних з видачею дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, обліку суб'єктів господарювання, які отримали такі дозволи. Цим Порядком, зокрема, передбачається внесення змін до форми дозволу на викиди, заяви на одержання дозволу на викиди та структури додатка до дозволу на викиди.

Згідно з рекомендаціями Рахункової палати за результатами *аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених на фінансову підтримку громадських об'єднань осіб з інвалідністю, постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2023 № 70* «Деякі питання надання фінансової підтримки громадським об'єднанням осіб з інвалідністю» визнано такими, що втратили чинність, низку нормативно-правових актів, зокрема, постанову Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 166 «Деякі питання надання фінансової підтримки громадським об'єднанням осіб з інвалідністю» та постанову Кабінету Міністрів України від 14.03.2018 № 183 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки Українського товариства сліпих та

Українського товариства глухих». Також постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2023 № 70 затверджено Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті на фінансову підтримку громадських об'єднань для надання

соціальних послуг особам з інвалідністю, яким певною мірою змінено механізм використання бюджетних коштів на цю мету.

7. ВЗАЄМОДІЯ З ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ

За результатами **7 заходів** державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), здійснених Рахунковою палатою у 2022 році, надіслано **15 повідомлень** щодо виявлених ознак кримінальних правопорушень, з яких до:

- *Офісу Генерального прокурора – 7;*
- *Національного антикорупційного бюро України – 2;*
- *Бюро економічної безпеки України – 3;*
- *Національної поліції України – 2;*
- *Державного бюро розслідувань – 1.*

За результатами **5 контрольних заходів** правоохоронні органи розпочали **12 досудових розслідувань** у кримінальних провадженнях.

За результатами **2 контрольних заходів** **3 повідомлення** Рахункової палати скеровано для приєднання до кримінального провадження.

⚡ *Аудит ефективності управління Національною академією наук України об'єктами державної власності, що мають фінансові наслідки для державного бюджету*

Голосіївська окружна прокуратура м. Києва внесла відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі – ЄРДР) за № 42022102010000082 від 20.06.2022 за

частиною п'ятою статті 191 КК України та надіслала витяг з ЄРДР.

Здійснення досудового розслідування доручено слідчому відділу Голосіївського управління поліції Головного управління Національної поліції в місті Києві.

⚡ *Аудит ефективності використання коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на створення навчально-практичних центрів сучасної професійної (професійно-технічної) освіти*

Інформацію щодо правопорушення надіслано Офісу Генерального прокурора, відомостей про вжиті правоохоронними органами заходи реагування немає.

Слідчим управлінням Головного управління Національної поліції у Донецькій області ведеться кримінальне провадження за № 402100000002647 від 21.12.2021, відомості про яке внесено до ЄРДР, про вчинення передбаченого частиною п'ятою статті 191 КК України кримінального правопорушення за фактом розтрати бюджетних коштів посадовими особами Краматорського вищого професійного училища.

⚡ *Аудит ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству*

оборони України на будівництво (придбання) житла для військовослужбовців Збройних Сил України

Офісом Генерального прокурора здійснено процесуальне керівництво у кримінальному провадженні № 42021000000001366 від 24.06.2021 за частиною другою статті 364 КК України.

Київська спеціалізована прокуратура у військовій та оборонній сфері Центрального регіону внесла відомості до ЄРДР за № 42022111350000082 від 20.06.2022 за частиною другою статті 367 КК України та надіслала витяг з ЄРДР.

Здійснення досудового розслідування доручено слідчому управлінню ГУНП у місті Києві.

Спеціалізована прокуратура у військовій та оборонній сфері Західного регіону внесла відомості до ЄРДР:

- за № 42022266220000018 від 27.06.2022 за частиною третьою статті 425 КК України. Досудове розслідування здійснюється п'ятим слідчим відділом (з дислокацією у м. Чернівцях) Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Хмельницькому, за процесуального керівництва Чернівецької спеціалізованої прокуратури у військовій та оборонній сфері;

- за № 42022091780000050 від 28.06.2022 за частиною другою статті 191 КК України. Досудове розслідування здійснюється Стрийським районним управлінням

поліції ГУНП у Львівській області за процесуального керівництва Івано-Франківської спеціалізованої прокуратури у військовій та оборонній сфері.

Спеціалізована прокуратура у військовій та оборонній сфері Південного регіону надіслала повідомлення Рахункової палати до Одеської та Миколаївської спеціалізованих прокуратур у військовій та оборонній сфері Південного регіону.

За інформацією Миколаївської спеціалізованої прокуратури у військовій та оборонній сфері Південного регіону, заходи прокурорського реагування за фактом надання грошової компенсації військовослужбовцю за неотримане постійне житло не вживалися.

Одеська спеціалізована прокуратура у військовій та оборонній сфері Південного регіону вивчила питання правомірності виплати грошової компенсації за житлове приміщення. Підстав для вжиття заходів кримінального, адміністративного або представницького характеру не встановлено.

Сумська спеціалізована прокуратура у військовій та оборонній сфері Центрального регіону внесла відомості до ЄРДР за № 42022201350000137 від 31.08.2022 за частиною третьою статті 425 КК України та надіслала витяг з ЄРДР.

Досудове розслідування здійснюється Четвертим слідчим відділом (з дислокацією у м. Сумах) Територіального управління ДБР, розташованого у

місті Полтаві. Нагляд за дотриманням законів під час проведення досудового розслідування здійснюється прокурорами Сумської спеціалізованої прокуратури у військовій та оборонній сфері Центрального регіону.

Бюро економічної безпеки України не встановило складу кримінальних правопорушень, які згідно з частиною третьою статті 216 КПК України підслідні БЕБ.

ДБР поінформувало про надходження з Національного антикорупційного бюро України повідомлення Рахункової палати про можливі ознаки кримінальних правопорушень та надсилання повідомлення Рахункової палати до Територіальних управлінь ДБР, розташованих у містах Львові, Хмельницькому, Києві, Полтаві, Миколаєві для розгляду в межах компетенції (територіальної підслідності).

Територіальне управління ДБР у місті Хмельницькому внесло відомості до ЄРДР за № 62022240010000209 від 12.08.2022 за частиною третьою статті 425 КК України та надіслало витяг з ЄРДР;

Територіальне управління ДБР у місті Києві за фактами, викладеними в повідомленні Рахункової палати, проводить досудове розслідування у кримінальному провадженні № 42022111350000082 від 20.06.2022 за частиною другою статті 367 КК України.

Територіальне управління ДБР у місті Миколаєві поінформувало, що за результатами перевірки обставин, зазначених у матеріалах Рахункової палати,

ознаки вчинення злочинів проти встановленого порядку несення служби (військові злочини) відсутні, тому підстав для внесення відомостей до ЄРДР не встановлено.

Стрийське районне управління поліції ГУНП у Львівській області звернення Рахункової палати до НАБУ (щодо неправомірних дій посадових осіб Західного управління капітального будівництва та підрядника ТОВ «ХозХімсервіс») надіслало до слідчого управління ГУНП у Львівській області для приєднання до кримінального провадження № 42022141410000084 від 11.07.2022.

Р Аналіз використання коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проєктів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери

Офіс Генерального прокурора надіслав лист про виявлені Рахунковою палатою порушення до Кіровоградської та Львівської обласних прокуратур для перевірки виявлених фактів можливих неправомірних дій службових осіб органів державної влади та місцевого самоврядування.

Кіровоградська обласна прокуратура внесла відомості до ЄРДР за № 42022120000000126 від 18.08.2022 за частиною третьою статті 191 КК України та надіслала витяг з ЄРДР. Підслідність у кримінальному провадженні визначено за слідчим управлінням ГУНП в Кіровоградській області.

Франківська окружна прокуратура міста Львова внесла відомості до ЄРДР за № 42022142080000112 від 19.08.2022 за частиною другою статті 191 КК України та надіслано витяг з ЄРДР.

Підслідність у кримінальному провадженні визначено за слідчим відділом поліції № 2 Львівського районного управління поліції № 2 Головного управління Національної поліції у Львівській області.

⦿ Аудит ефективності використання бюджетних коштів на здійснення заходів з ліквідації судів в Україні

Київська міська прокуратура повідомлення Рахункової палати, яке надійшло до неї з Офісу Генерального прокурора, надіслала до Печерської окружної прокуратури міста Києва для розгляду в межах компетенції.

Печерська окружна прокуратура міста Києва за результатами розгляду повідомлення Рахункової палати внесла відомості до ЄРДР за № 42022102060000199 від 21.12.2022 за частиною третьою статті 191 КК України та надіслала витяг з ЄРДР.

Проведення досудового розслідування доручено слідчому відділу Печерського управління поліції ГУНП у місті Києві.

Слідчий відділ Печерського управління поліції ГУНП у місті Києві за викладеними у звіті Рахункової палати відомостями розпочав досудове розслідування в

кримінальному провадженні № 12022100060001819 від 30.12.2022 за частиною другою статті 367 КК України.

⦿ Аудит ефективності використання коштів, виділених з державного бюджету для здійснення діяльності Національною дитячою спеціалізованою лікарнею «Охматдит» МОЗ України та зміцнення її матеріально-технічної бази

Офіс Генерального прокурора повідомлення Рахункової палати направив для розгляду в межах компетенції до НАБУ та Головного управління Національної поліції у місті Києві. Останнім повідомлено про невстановлення обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення.

БЕБ використало інформацію Рахункової палати під час проведення інформаційно-аналітичної діяльності, спрямованої на встановлення взаємозв'язків між даними про злочинну діяльність та іншими даними, потенційно з ними пов'язаними, їх оцінюванням та інтерпретацію, прогнозування розвитку досліджуваних подій, з метою їх використання для виявлення, припинення та розслідування кримінальних правопорушень, що посягають на функціонування економіки держави.

Головне слідче управління НПУ поінформувало, що викладені у листі Рахункової палати відомості підлягають реєстрації в Єдиному обліку заяв і

повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події з використання ІТ-системи.

Перевірку відомостей, викладених у Звіті Рахункової палати, доручено ГУНП у м. Києві.

Р Аудит ефективності здійснення Фондом державного майна України повноважень з управління майном державних підприємств, установ та організацій, що мають фінансові наслідки для державного бюджету

Офіс Генерального прокурора доручив у межах компетенції розгляд листа та Звіту Рахункової палати керівникам Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Донецької, Закарпатської, Запорізької, Київської, Кіровоградської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Харківської, Херсонської, Хмельницької обласних прокуратур та Київської міської прокуратури Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою повідомлення Рахункової палати надіслано до НАБУ для прийняття рішення згідно з компетенцією.

НАБУ долучило інформацію, викладену у листі Рахункової палати, до матеріалів кримінального провадження № 1202000000000236 від 11.03.2020.

Копії Звіту Рахункової палати надіслано до Територіального управління у місті Києві та Київській області БЕБ.

ДБР внесло відомості до ЄРДР за № 62023000000000112 від 17.02.2023 за частиною першою статті 364 КК України та надіслало витяг з ЄРДР.

Відомості, викладені у Звіті, долучені до матеріалів кримінальних проваджень № 12019000000001057 від 12.11.2019, № 62022000000000498 від 14.07.2022, № 62022000000000499 від 14.07.2022, № 62022000000000239 від 05.05.2022.

НПУ поінформувала, що слідчий відділ Печерського управління поліції ГУНП у місті Києві розпочав досудове розслідування в кримінальному провадженні № 12023100060000321 від 17.02.2023 за частиною першою статті 367 КК України.

Печерське управління поліції ГУНП у місті Києві внесло відомості до ЄРДР за № 12023100060000321 від 17.02.2023 за частиною першою статті 367 КК України та надіслано витяг з ЄРДР.

8. ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ НА 2019–2024 РОКИ

Проміжний звіт про виконання Стратегії розвитку Рахункової палати на 2019–2024 роки станом на 01.01.2023 взято до відома за результатами розгляду на засіданні Рахункової палати (рішення Рахункової палати від 28.02.2023 № 4-8).

Для оцінки стану виконання завдань Стратегії розвитку Рахункової палати на 2019–2024 роки, затвердженої рішенням Рахункової палати від 29.07.2019 № 18-1 (далі – Стратегія), здійснено

порівняння фактичних показників (індикаторів) з їх цільовими значеннями.

10 з 68 показників (14,7 %), визначених на підставі критеріїв Supreme Audit Institutions Performance Measurement Framework (SAI PMF), станом на 01.01.2023 **досягли цільового значення**. Зокрема, це показники, пов'язані з методологією здійснення фінансового аудиту, своєчасним поданням і публікацією результатів аудиту, практикою комунікації з органами законодавчої влади та засобами масової інформації.

Прогрес відбувся у досягненні 21 показника, визначеного на підставі критеріїв SAI MF (з них 5 збільшили свої значення у 2022 році), а також показників «Кількість публікацій Рахункової палати в журналах INTOSAI, EUROSAI, інших профільних виданнях (1 – у 2021 році, 5 – у 2022) та «Кількість схвальних відгуків щодо діяльності Рахункової палати як зовнішнього аудитора» (1 – у 2021 році, 2 – у 2022).

На початок 2023 року **із 63 запланованих завдань 11 виконані, 43 – виконані частково, 9 – не виконані**.

Головним зовнішнім чинником, який негативно вплинув на виконання Стратегії у 2022 році і не міг

бути передбаченим при її розробленні й затвердженні, стала робота Рахункової палати в умовах повномасштабного військового вторгнення російської федерації. Враховуючи зазначене, низка заходів з реалізації Стратегії не була виконана в повному обсязі.

Враховуючи цей та інші зовнішні чинники (пандемія COVID-2019, посилення євроінтеграційних

зобов'язань у зв'язку із набуттям Україною статусу країни – кандидата в члени Європейського Союзу), а також рекомендації міжнародних експертів, доцільно розглянути питання про необхідність розпочати новий стратегічний цикл та написання (укладання) нової Стратегії розвитку Рахункової палати на наступний період з 2024 року.

9. ГЛАСНІСТЬ

В умовах повномасштабного вторгнення РФ на територію України та введення воєнного стану **Рахункова палата забезпечувала гласність й відкритість, популяризувала роботу інституції серед громадян України та ЗМІ, співпрацювала з громадськістю.**

Рахункова палата інформувала суспільство та ЗМІ про перебіг бюджетного процесу та результати проведених заходів державного зовнішнього фінансового контролю. Як і у попередні роки, інформування про діяльність інституції відбувалося через **публікацію пресрелізів на офіційному вебсайті та їх адресну розсилку на електронні адреси медіа, в тому числі й регіональні.** Крім того, для популяризації результатів діяльності Рахункової палати повною мірою **використовувався потенціал профілів у соціальних мережах.** Так, на вебсайті Рахункової палати протягом року розміщено 66 пресрелізів, на сторінках Рахункової палати у соцмережах опубліковано 530 постів (Facebook – 233, Telegram – 146, Twitter – 151).

Пресрелізи переважно висвітлювали результати аудитів, проведених Рахунковою палатою. Найбільшу зацікавленість ЗМІ викликала інформація

про недоотримання держбюджетом коштів від неоподаткування нелегального алкоголю (близько 100 повідомлень), про завдання шкоди довкіллю України війною (майже 90 повідомлень), про доплати до зарплат медичним працівникам у межах боротьби з COVID-19 (близько 40 статей). Найбільш активні згадування традиційно стосувалися висновків щодо аналізу проєкту державного бюджету, аналітики державного боргу, питань міжнародної співпраці.

Протягом року Голова Рахункової палати Валерій Пацкан брав участь **у публічних заходах з представниками інститутів громадянського суспільства, журналістами, науковцями, експертами.**

Зокрема, 28 січня 2022 року відбулась зустріч з групою експертів (представників НАН України, навчальних закладів, громадських організацій), під час якої йшлося про поглиблення співпраці Рахункової палати з експертним середовищем та громадськими організаціями.

1 липня 2022 року Голова Рахункової палати взяв участь у вебінарі Центру соціально-економічних досліджень CASE Україна на тему «Як підвищити

ефективність державних видатків: роль Рахункової палати».

Також Голова Рахункової палати провів низку зустрічей з керівництвом Вінницької, Львівської та Закарпатської областей, на яких обговорювали питання підвищення фінансової грамотності місцевих громад, ефективності планування та використання коштів та майна, підрахунку збитків, завданих війною. Також Валерій Пацкан взяв участь у спільній нараді з народними депутатами України, заступниками Міністра фінансів, Міністра інфраструктури, Міністра освіти і науки, Міністра молоді та спорту, представниками Сумської обласної військової адміністрації та територіальних громад Сіверщини.

Протягом року активно висвітлювалась **міжнародна діяльність Рахункової палати**. Передусім йшлося про ініціативи Рахункової палати щодо проведення аудиту оцінювання збитків та втрат, завданих Україні внаслідок військової агресії російської федерації, розробки методології для проведення такого аудиту, механізмів ефективного контролю за використанням коштів, спрямованих на подолання наслідків війни.

Не залишилися без інформаційного супроводу й **ініціативи Рахункової палати щодо припинення співпраці Міжнародної та Європейської організацій вищих органів аудиту з Рахунковою палатою російської федерації та Комітетом державного контролю Республіки Білорусь, іншими державними установами цих країн**, а саме:

- звернення до членів INTOSAI, в якому Рахункова палата закликала виключити Рахункову палату російської федерації з цієї міжнародної організації;
- екстренне засідання Керівної ради EUROSAI, на якому вирішили призупинити будь-яку співпрацю з BOA Росії та Білорусі й іншими державними установами цих країн;
- заява Генерального Секретаря INTOSAI, Президента Рахункової палати Австрії про те, що Рахункова палата російської федерації не головуватиме в Міжнародній організації вищих органів аудиту INTOSAI;
- заява самостійного юридичного органу INTOSAI – Ініціатива розвитку INTOSAI (IDI) про призупинення двосторонньої співпраці з BOA рф.

Протягом року висвітлювалися й інші міжнародні заходи за участі представників інституції. Серед основних тем – **діяльність робочої групи EUROSAI з аудиту коштів, виділених на попередження та ліквідацію наслідків катастроф**, отримання Рахунковою палатою **статусу спостерігача у Контактному комітеті вищих органів аудиту Європейського Союзу**, який є ефективним інструментом координації діяльності вищих органів аудиту країн-членів ЄС, а також **у Мережі вищих органів аудиту країн-кандидатів та потенційних кандидатів у члени ЄС**, яка створена для сприяння адаптації законодавства цих країн до європейського законодавства та практики.

У 2022 році Рахункова палата опрацювала та надіслала відповіді на **29 запитів** на публічну інформацію. 19 надійшло від громадян, інші – від громадських організацій (7) і засобів масової комунікації (3).

Найчастіше запитувачів цікавили результати проведених контрольних заходів (містили прохання надати копії звітів, актів, листів від об'єктів контролю з інформацією про врахування у роботі зауважень

Рахункової палати). Також запити і звернення стосувались інформації про використання бюджетних коштів Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, Міністерством оборони України, Державним агентством автомобільних доріг України, Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, Державною службою геології та надр України тощо.

10. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Міжнародне співробітництво у 2022 році здійснювалось відповідно до Стратегії розвитку Рахункової палати на 2019–2024 роки, Пріоритетів міжнародного співробітництва Рахункової палати на 2022 рік та Регламенту Рахункової палати за такими напрямками:

- участь у діяльності Міжнародної та Європейської організацій вищих органів аудиту INTOSAI та EUROSAI;
- забезпечення діяльності робочої групи EUROSAI з аудиту коштів, виділених на попередження та ліквідацію наслідків катастроф;
- розвиток двостороннього та багатостороннього співробітництва з вищими органами аудиту іноземних держав;
- співпраця з міжнародними організаціями та участь у проєктах і програмах міжнародної технічної допомоги.

У зв'язку з російською військовою агресією проти України, а також продовженням обмежень, зумовлених всесвітньою пандемією COVID-19, Рахункова палата була змушена внести відповідні корективи у формат своєї міжнародної діяльності. Більшість заходів, які організувала або в яких брала участь Рахункова палата, відбулись онлайн, що дало

змогу забезпечити міжнародну співпрацю на належному рівні.

10.1. СПІВПРАЦЯ З МІЖНАРОДНОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ ВИЩИХ ОРГАНІВ АУДИТУ (INTOSAI)

Представники Рахункової палати долучилися до обговорення питань адаптації до зміни клімату, презентували досвід Рахункової палати щодо стійкості та адаптації до зміни клімату, фінансування питань, пов'язаних зі зміною клімату, сталого транспорту, пластикових відходів під час **XXI засідання робочої групи INTOSAI з аудиту навколишнього середовища (INTOSAI WGEA)** (4–6 липня 2022 року) на тему «Підвищення стійкості».

WGFACTML

Обговоренню ролі та досвіду ВОА в запобіганні й протидії корупції, а також існуючих викликів присвячено **XV засідання робочої групи INTOSAI з питань боротьби з корупцією та легалізацією доходів, одержаних незаконним шляхом (WGFACTML)** (11 травня 2022 року) на тему «Роль та досвід вищих органів аудиту в запобіганні та протидії

корупції – виклики та досягнення». Крім того, розглянуто досягнення у цій сфері з моменту останньої зустрічі в листопаді 2020 року, а також інші питання та презентації, представлені Секретаріатом робочої групи за результатами підготовленого проміжного звіту.

Під час **VI засідання робочої групи INTOSAI з питань обробки**

великих даних (WGBD), що відбулося 25 липня 2022 року, представник Рахункової палати виступив з доповіддю на тему «Застосування великих даних для аналізу виконання державного бюджету з метою удосконалення прийняття рішень в режимі реального часу: приклад України» та повідомив про напрацювання інституції з розробки платформи великих даних для здійснення такого аналізу.

На цьому ж засіданні представлено звіт про діяльність робочої групи за рік, презентовано основні розробки, досягнення із застосування великих даних на практиці, затверджено Робочий план WGBD на 2023–2025 роки. Серед досліджень, які планується провести

в цьому періоді, є дослідницький проєкт на тему «Застосування великих даних у аудиті виконання бюджету», керівником якого визначено Рахункову палату.

Представники Рахункової палати взяли участь в онлайн-засіданні **робочої групи INTOSAI з аудиту державного боргу (INTOSAI WGPB)** та

семінарі на тему «Розуміння постпандемічного середовища державного боргу» (12 травня 2022 року), організованому ВОА Республіки Філіппіни. Окрім ВОА-членів, у засіданні також взяли участь представники Міжнародного валютного фонду (IMF), Конференції ООН з торгівлі та розвитку (UNCTAD), Світового банку і Секретаріату Комітету INTOSAI з обміну досвідом (Knowledge Sharing Committee). Під час вебінару робочої групи на тему «Спеціальна сесія для аудиторів» розглянуто оновлену методологію оцінки ефективності управління боргом.

10.2. Співпраця з Європейською організацією вищих органів аудиту (EUROSAI)

З метою обміну найкращими практиками, новими ідеями та рішеннями у сфері публічного аудиту делегація Рахункової палати взяла участь у **спільній зустрічі керівників BOA EUROSAI в межах технічної частини XI Конгресу EUROSAI**, організованій Президентом EUROSAI – BOA Чеської Республіки 23–24 травня 2022 року в м. Прага. У заході взяли участь понад 200 делегатів BOA із 37 європейських країн.

Голова Рахункової палати Валерій Пацкан подякував Президентові EUROSAI Мілославу Калі та членам Керівної ради EUROSAI (BOA: Великої Британії, Іспанії, Латвії, Литви, Польщі, Чехії), які засудили російську військову агресію проти України та закликали Генерального секретаря INTOSAI Маргіт Кракер припинити будь-які відносини із BOA країни-агресора. Завдяки спільній позиції BOA рф позбавлена права очолювати таку впливову та поважну інституцію як INTOSAI.

Також Валерій Пацкан закликав усіх керівників європейських BOA визначити пріоритетом діяльності EUROSAI об'єднання зусиль для належної оцінки глобального впливу військового нападу на Україну, оцінки збитків, спричинених війною, та вироблення для урядів наших держав рекомендацій щодо оптимальних шляхів подолання цієї кризи, а також наголосив на важливості виконання зобов'язань для

досягнення 16-ї Цілі сталого розвитку, що закликає до миру та справедливості.

Делегація Рахункової палати взяла участь у **57-му засіданні Керівної ради EUROSAI** (21–22 вересня 2022 року, м. Лісабон, Португальська Республіка), на якому Голова Рахункової палати Валерій Пацкан представив звіт про діяльність робочої групи EUROSAI з аудиту коштів, виділених на попередження та ліквідацію наслідків катастроф, яку очолює Рахункова палата.

Голова Рахункової палати Валерій Пацкан під час виступу на спільній зустрічі керівників вищих органів аудиту EUROSAI, м. Прага, 24.05.2022

Крім того, у промові Голова Рахункової палати зазначив, що війна, яка триває в Україні, вже спричинила низку проблем для довкілля в Європі і в перспективі загрожує ще більшими масштабами впливу. Зокрема, весь світ сьогодні має протистояти ядерному шантажу з російської сторони, адже можлива катастрофа на Запорізькій АЕС матиме значно більші наслідки, ніж аварія на Чорнобильській АЕС, а в умовах російської окупації ліквідувати її не буде можливості.

Тематика аудитів під час COVID-19, аудити майбутнього, враховуючи швидкий технологічний прогрес і зміни в усіх сферах, персональний розвиток аудиторів; боротьба зі стресом, використання візуалізації в аудитах – ці питання обговорювалися під час **V Молодіжного конгресу EUROSAI (YES 2022)** на тему «Експериментальна культура», що відбувся 12–15 вересня 2022 року в м. Стокгольмі, Королівство Швеція, та у якому взяли участь 74 представники вищих органів аудиту з 36 країн, серед яких була і делегація Рахункової палати.

Рахункова палата у 2022 році брала активну участь у діяльності робочої групи EUROSAI з аудиту навколишнього середовища (EUROSAI WGEA):

- семінарі EUROSAI WGEA на тему «Зміна клімату та водні питання: водопостачання/посуха, загроза повені» (10–11 травня 2022 року, онлайн), під час якого був представлений досвід Рахункової палати у проведенні міжнародного координованого аудиту попередження та ліквідації наслідків паводків;
- засідання Наглядового комітету EUROSAI WGEA, на яких представники Рахункової палати вносили пропозиції щодо організації заходів EUROSAI WGEA, актуальних тематик та поточної діяльності групи;
- XX щорічному засіданні EUROSAI WGEA (29–30 листопада 2022 року, онлайн), під час якого представлено досвід Рахункової палати щодо здійснення екологічних аудитів та проведено презентацію на тему «Ефективність виконання заходів із зменшення обсягів викидів парникових газів в Україні, вплив військових дій».

Фахівці Рахункової палати долучилися до проведення міжнародного координованого аудиту Цілі 6 сталого розвитку «Забезпечення наявності та раціонального використання водних ресурсів і санітарії для всіх» разом із ВОА Польщі, Сербії, Угорщини (координатор) та Хорватії. Працівники Рахункової палати долучилися до зустрічі учасників міжнародного координованого аудиту Цілі 6 (13 вересня 2022 року, онлайн), під час якої обговорили питання підготовки проєкту Угоди про співробітництво при проведенні міжнародного

координованого аудиту та надали свої коментарі та пропозиції до документа.

EUROSAI
Task Force
Municipality Audit

Обговорення стану та результатів поточної діяльності спеціальної групи EUROSAI з аудиту муніципалітетів (EUROSAI TFMA) у 2022 році, планування завдань на 2023 рік та вирішення інших важливих питань, пов'язаних з аудитом муніципалітетів, відбулося під час **VI засідання EUROSAI TFMA**, в рамках якого проведений семінар на тему «Цифровізація надання державних послуг та процесів управління державними послугами в муніципалітетах» (19–20 жовтня 2022 року, м. Вільнюс, Литва).

Крім того, представлено III видання Збірника з аудиту на тему «Соціальна підтримка вразливих груп населення у муніципалітетах для їх захисту від бідності та соціальної ізоляції», підготовленого BOA Естонії та Литви, що включає результати звітів з відповідної тематики, опублікованих за період 2019–2022 років.

EUROSAI
IT Working Group

Питанням інтеграції елементів IT-аудиту до всіх областей аудиту; розробки внутрішньої бази з IT-аудиту, а також низці інших питань присвячено **XV засідання робочої групи EUROSAI з інформаційних технологій**

(EUROSAI ITWG) та семінар «IT-стандарти та рекомендації – яке майбутнє IT-аудиту» (6–7 вересня 2022 року, м. Бухарест, Румунія).

З метою обміну досвідом протягом 2022 року працівники Рахункової палати взяли участь у трьох вебінарах в рамках **проектної групи «Мандрівний клуб експертів»** (Стратегічна ціль 1 EUROSAI), в яких учасники у неформальній атмосфері обговорювали методи забезпечення якості в аудиті; методологію оцінок, що здійснюються BOA, а також інновації в методах аудиту.

10.3. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ РОБОЧОЇ ГРУПИ EUROSAI З АУДИТУ КОШТІВ, ВИДІЛЕНИХ НА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ЛІКВІДАЦІЮ НАСЛІДКІВ КАТАСТРОФ

Рахункова палата очолює **робочу групу EUROSAI з аудиту коштів, виділених на попередження та ліквідацію наслідків катастроф**, з часу її створення у 2014 році на IX Конгресі EUROSAI. Координацію діяльності робочої групи здійснює член Рахункової палати Віктор Богун.

До складу робочої групи входять 18 вищих органів аудиту.

Протягом 2022 року робочою групою реалізовувались заходи з виконання Стратегічного плану діяльності групи на 2021–2024 роки, а саме її трьох стратегічних цілей, спрямованих на:

- Професійний розвиток аудиторів (Крок 1 «НАЗУСТРІЧ»);
- Попередження виникнення катастроф і мінімізацію відповідних загроз (Крок 2 «ВПЕРЕД»);
- Ефективну зовнішню комунікацію (Крок 3 «У СВІТ»).

22 листопада 2022 року Рахункова палата провела VIII щорічне засідання робочої групи EUROSAI з аудиту коштів, виділених на попередження та ліквідацію наслідків катастроф, у форматі відеоконференції.

У заході взяли участь 32 учасники з 14 БОА, а саме: Албанії, Болгарії, Естонії, Європейського суду аудиторів, Грузії, Угорщини, Італії, Латвії, Литви, Молдови, Польщі, Румунії, Туреччини та України. Головуючим та модератором заходу був член Рахункової палати Віктор Богун. Також до участі запрошено Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України Руслана Стрільця.

Учасники пленарної сесії на тему «Катастрофи, викликані форс-мажорними обставинами – оцінка ймовірних втрат та мінімізація негативних наслідків: виклики для БОА» обмінялися досвідом та кращою практикою з питань проведення аудитів у цій сфері, зокрема, представлені аудиторські приклади в сфері надзвичайних ситуацій, спричинених лісовими пожежами, пандемії COVID-19, а також землетрусів.

Під час засідання відбувся семінар на тему «Методологічні підходи до здійснення оцінки втрат від збройних конфліктів», де представники БОА – членів

робочої групи мали змогу ознайомитися з методологіями визначення збитків, спричинених військовими діями, а також цифровою системою інфраструктури для управління, моніторингу та аудиту реконструкції, відновлення України.

Після обміну думками на семінарі та проведення Рахунковою палатою відповідного опитування, низка БОА підтримала пропозицію Рахункової палати та висловила зацікавленість взяти участь в розробці керівництва з аудиту оцінювання збитків, завданих внаслідок збройних конфліктів міжнародного характеру/збройних агресій.

Крім того, у 2022 році у межах реалізації Стратегічних цілей робочої групи Рахункова палата:

- провела опитування серед її членів про можливість долучення БОА до розробки практичних рекомендацій, спрямованих на оцінку ймовірних втрат та мінімізацію негативних наслідків катастроф, за результатами якого зацікавленість в участі у розробці практичних рекомендацій висловила низка БОА – членів робочої групи;
- підготувала проект Спільного положення про співробітництво при проведенні міжнародного координованого аудиту збереження лісів від пожеж, який надіслано членам робочої групи для розгляду та пропозицій;

- розпочала розробку Спільного положення про співпрацю при проведенні координованого аудиту: «Готовність урядів до запобігання катастроф та ліквідації їх наслідків»;
- підготувала розгорнуту інформацію про діяльність робочої групи для опублікування у 26 виданні журналу EUROSАI;
- підготувала відеозапис про роботу та досягнення групи, що сприяє покращенню інформування членів спільноти EUROSАI про результати діяльності робочої групи та привертає увагу до проблем з питань запобігання катастрофам;
- залучила міжнародних експертів до виконання заходів робочої групи.

Звіт про діяльність робочої групи EUROSАI з аудиту коштів, виділених на попередження та ліквідацію наслідків катастроф, за 2022 рік затверджено рішенням Рахункової палати від 24.01.2023 № 1-2.

10.4. Розвиток двостороннього співробітництва з вищими органами аудиту іноземних держав

Під час візиту 24 травня 2022 року до м. Прага Чеської Республіки для участі у **спільній зустрічі керівників BOA EUROSАI в межах технічної частини XI Конгресу EUROSАI**, Голова Рахункової палати провів низку двосторонніх зустрічей з колегами – керівниками BOA країн-членів EUROSАI.

Зокрема, відбулась зустріч з Державним контролером та Омбудсменом Ізраїлю Матаньяху Енглманом, де обговорили питання захисту прав українських біженців та економічного забезпечення їх перебування на території інших країн, що має стати одним із напрямів контролю вищих органів аудиту – членів EUROSАI.

Про багатосторонній підхід в оцінці впливу війни на сталий розвиток України та світу говорив Валерій Пацкан з офіційним представником Генерального Секретаря INTOSАI Рональдом Редлем.

Голова Рахункової палати також зустрівся з Президентом Європейської палати аудиторів Клаусом-Хайнером Лене та подякував йому за заклик припинити будь-які відносини та контакти з BOA держави-агресора та відповідне звернення від імені Контактного комітету Європейського Союзу до Генерального секретаря INTOSАI. Валерій Пацкан відзначив важливість участі працівників Рахункової палати у програмі стажування для аудиторів BOA країн-членів ЄС в контексті розпочатих євроінтеграційних процесів. Питання реалізації ініціативи Рахункової палати щодо обміну та напрацювання кращої практики аудиту оцінювання збитків і втрат, завданих внаслідок воєнних конфліктів, та створення відповідної цільової групи EUROSАI обговорено і під час двосторонньої зустрічі з Генеральним секретарем EUROSАI, Президентом

Аудиторського суду Королівства Іспанія Енрікетю Чікано Хавега.

Голова Рахункової палати провів також двосторонні зустрічі і з Генеральним аудитором Литовської Республіки Міндаугасом Маціяускасом, Президентом Вищої палати контролю Республіки Польща Маріаном Банасем, Генеральним аудитором Державного контролю Латвійської Республіки Роландсом Ірклісом, Генеральним аудитором та контролером Національного аудиторського офісу Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії Гаретом Дейвісом та Президентом Рахункової палати Королівства Нідерланди Арно Віссером.

Під час візиту відбулась двостороння зустріч делегації Рахункової палати з Президентом EUROSAI, Президентом ВОА Мілославом Калою в навчальному центрі Вищого аудиторського офісу Чеської Республіки у Пршеставках. Українська делегація відвідала працівників Рахункової палати та їхні родини, які через російську військову агресію змушені були покинути Україну та тимчасово перебратися до Чехії і, знайшовши прихисток в навчальному центрі, могли продовжувати роботу дистанційно.

З метою визначення кроків, спрямованих на підтримку методології проведення аудиту оцінювання завданих збитків і втрат внаслідок воєнних конфліктів, 23 червня 2022 року члени Рахункової палати спільно з апаратом провели онлайн-зустріч із Національним аудиторським офісом Великої Британії.

Голова Рахункової палати Валерій Пацкан та Президент EUROSAI, Президент ВОА Чеської Республіки Мілослав Кала, працівники інституцій, Навчальний центр у Пршеставках, 24.05.2022

Під час 57-го засідання Керівної ради EUROSAI, яке відбулося 21–22 вересня 2022 року у м. Лісабон, Португальська Республіка, Голова Рахункової палати провів низку двосторонніх зустрічей з керівниками ВОА.

З Головою Національного аудиторського офісу Великої Британії Гаретом Дейвісом обговорили питання активізації співпраці з розробки методології проведення аудиту оцінювання завданих збитків і втрат внаслідок воєнних конфліктів, а також домовились про проведення у майбутньому координованого аудиту коштів, які виділила Велика Британія на відбудову України.

За результатами зустрічі з членом Рахункового суду Турецької Республіки – генеральним директором Ісмаїлом Чаї Голова Рахункової палати запросив Рахунковий суд Турецької Республіки долучитись до ВОА інших країн у напрацюванні аудиторських підходів до оцінювання збитків, завданих війною в Україні.

Валерій Пацкан під час зустрічі з Головою Контактного комітету керівників вищих органів аудиту ЄС, Президентом Аудиторського суду Португальської Республіки Жозе Таваресом наголосив на важливості включення Рахункової палати до мережі ВОА країн-кандидатів та потенційних кандидатів у члени ЄС.

З міністром Рахункового суду Бразилії Антоніо Анастасієм Голова Рахункової палати обговорив питання двосторонньої співпраці.

*Голова Рахункової палати Валерій Пацкан
з керівниками ВОА
під час 57-го засідання Керівної ради EUROSAI,
м. Лісабон, 21–22.09.2022*

Під час візиту з 1 по 15 серпня делегації Рахункової палати на чолі з членом Рахункової палати Іриною Івановою до **Державного контролю Латвійської Республіки** (м. Рига) сторони обмінялися досвідом щодо практик та підходів ВОА України та Латвії, зокрема, обговорили питання інституційного розвитку та управління вищих органів аудиту, стратегічного планування, практичних аспектів

фінансового аудиту, системи забезпечення та контролю якості, ефективного управління людськими ресурсами, співпраці із зовнішніми сертифікованими (присяжними) аудиторами та правоохоронними органами тощо.

У межах візиту також відбулася зустріч делегації Рахункової палати з Державним контролером Латвійської Республіки Роландсом Ірклісом, на якій порушувались питання активізації двостороннього співробітництва між ВОА України і Латвії та в рамках програм Східного партнерства. Крім того, сторони обговорили набуття Рахунковою палатою статусу спостерігача у Контактному комітеті ВОА країн Європейського Союзу та подальшу співпрацю в цій організації. Державний контролер Роландс Іркліс висловив солідарність з українським народом та впевненість у перемозі нашої країни.

Під час візиту делегації Рахункової палати **до Європейської палати аудиторів** (ЄПА) (м. Люксембург, Велике Герцогство Люксембург, 28 вересня 2022 року) відбулась зустріч з Адміністративним комітетом ЄПА. Учасники зустрічі обговорили питання контролю за ефективним використанням коштів Європейського Союзу та інструментів їх реалізації.

У результаті досягнутих домовленостей між Рахунковою палатою та Європейською палатою аудиторів з 1 липня 2022 року **розпочалося стажування в ЄПА п'яти працівників Рахункової**

палати в межах багаторічної програми стажування для аудиторів ВОА країн-членів Європейського Союзу. Започаткований формат співпраці є надзвичайно важливим з огляду на євроінтеграційні перспективи України та набуття Україною статусу кандидата на членство в ЄС, а також подальшу повноцінну інтеграцію у ЄС.

Візит Голови Рахункової палати Валерія Пацкана до Європейської палати аудиторів, м. Люксембург, 28.09.2022

28 листопада 2022 року відбулось **онлайн-навчання з представлення напрацьованих напрямів аудиту ефективності**, презентоване керівником з професійного навчання та колишнім аудитором ЄПА Андреем Мінарівичем. Захід організований у межах

досягнутих домовленостей Голови Рахункової палати під час візиту до ЄПА. Участь в заході дала змогу нашим аудиторам ознайомитися з кращою практикою аудитів ЄПА, що сприятиме покращенню якості аудиторської роботи фахівців Рахункової палати, проведенню аудитів використання Україною міжнародної допомоги в умовах триваючої російської агресії.

У результаті досягнутих домовленостей між Рахунковою палатою та **Аудиторською палатою Королівства Нідерландів** 1 грудня 2022 року розпочато піврічне стажування співробітника управління міжнародного співробітництва у складі міжнародної команди Аудиторської палати Королівства Нідерландів, що сприятиме обміну досвідом та зміцненню інституційної співпраці ВОА України та Королівства Нідерландів в межах співробітництва з INTOSAI.

10.5. Поглиблення співпраці з міжнародними організаціями, участь у проєктах і програмах міжнародної технічної допомоги

Протягом 2022 року продовжувалась **співпраця з інститутами та проєктами міжнародної технічної допомоги**.

З урахуванням положень відповідних угод між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку (МБРР) протягом 2022 року, спільного

Меморандуму про взаєморозуміння між Рахунковою палатою та Світовим банком від 18 грудня 2008 року та актуалізованих домовленостей 2021 року продовжувалась **співпраця з Світовим банком** у межах програм та проєктів, що фінансуються за підтримки цього Банку.

Представники Рахункової палати брали участь у зустрічах з експертами інших міжнародних проєктів та консультаційних місій. Зокрема, з **українським офісом Агентства США з міжнародного розвитку (USAID Ukraine)**, зважаючи на важливу роль у нагляді за процесами відновлення та реконструкції України, було окреслено можливі потреби ВОА України.

Питання співпраці **Рахункової палати, Офісу урядової підзвітності (GAO) США та USAID** протягом наступних трьох років були темою зустрічі з керівництвом Центру підвищення кваліфікації для аудиторів на базі GAO.

На запрошення Голови **Контактного комітету вищих органів аудиту Європейського Союзу**, президента Європейської палати аудиторів Клауса-Хайнера Лене Голова Рахункової палати Валерій Пацкан взяв участь в онлайн-засіданні Контактного комітету (3–4 травня 2022 року). Основна сесія була зосереджена на стратегічних завданнях і викликах для ВОА ЄС щодо оцінки (корисності) Фонду відновлення та стійкості (RRF) на національному рівні та рівні ЄС. Закрита сесія була присвячена обміну інформацією щодо подальшої

співпраці на рівні керівників ВOA та на інституційному рівні.

Контактний комітет є автономною, незалежною та неполітичною асамблеєю керівників ВOA ЄС та Європейської палати аудиторів, який збирається щороку.

Починаючи з 2013 року, Рахункова палата прагнула доєднатися до цього поважного об'єднання ВOA країн-членів ЄС і у 2022 році отримала статус спостерігача, тож тепер має право брати участь у роботі Контактного комітету.

Водночас Рахункова палата розпочала переговори щодо вступу до Мережі вищих органів аудиту країн-кандидатів та потенційних кандидатів у члени ЄС, що включає ВOA Албанії, Чорногорії, Північної Македонії, Сербії, Туреччини (країни-кандидати, які беруть участь у засіданнях Контактного комітету як спостерігачі), Боснії та Герцеговини (потенційна країна-кандидат), Косово (спостерігач).

До роботи мережі активно залучені Європейська палата аудиторів у тісному партнерстві з Програмою підтримки вдосконалення врядування та менеджменту (SIGMA), ВOA Швеції та Румунії (Спільна робоча група з питань аудиту Контактного Комітету (JWGAA)).

З метою сприяння реалізації Стратегії розвитку Рахункової палати на 2019–2024 роки та зобов'язань, взятих відповідно до Угоди про асоціацію між

Україною та ЄС, тривала **співпраця з двома компонентами проєкту міжнародної технічної допомоги «Програма підтримки управління державними фінансами України» (EU4PFM)**, що фінансується в межах Спільної програми підтримки Європейського Союзу та Європейського інструменту сусідства для підтримки ефективного реформування системи управління державними фінансами в Україні.

На початку 2022 року в межах реалізації компонента 4 «Горизонтальне функціонування та управління» Програми EU4PFM в Рахунковій палаті здійснювались узгоджені заходи Робочого плану щодо визначених пріоритетів: розробка та впровадження сучасних практик управління людськими ресурсами; зміцнення потенціалу в сфері аналізу, адаптації та автоматизації бізнес-процесів.

Представники Рахункової палати брали участь у VIII та IX засіданнях Керівного комітету Програми EU4PFM (18 лютого 2022 року; 12 липня 2022 року).

Проєкт «Зміцнення потенціалу зовнішнього аудиту відповідно до міжнародних стандартів» (EU4ACU), головним бенефіціаром якого є Рахункова палата, запрацював на повну потужність у 2021 році та мав закінчитися у вересні 2022 року, але, враховуючи прохання української сторони, Представництво ЄС в Україні ухвалило рішення про продовження його фінансування до кінця вересня 2023 року. Проєкт EU4ACU офіційно перереєстровано Секретаріатом

Кабінету Міністрів України 13 вересня 2022 року (реєстраційна картка № 4653-01).

Вагомим результатом для Рахункової палати стала спільна розробка в рамках Проєкту EU4ACU методичних документів з фінансового аудиту, аудиту відповідності, аудиту ефективності тощо. Також за участі фахівців Рахункової палати та міжнародних експертів розроблено низку проєктів документів, які стосуються організації роботи Рахункової палати. Рішенням Рахункової палати від 22.12.2022 № 27-4 затверджено Методичний посібник з питань фінансового аудиту та Порядок здійснення Рахунковою палатою фінансового аудиту.

Протягом 2022 року продовжувалась співпраця з **Німецьким товариством міжнародного співробітництва GIZ**, що реалізує підтримку від імені Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку (BMZ) Німеччини з метою сприяння інституційному розвитку Рахункової палати.

У 2022 році GIZ офіційно передало розроблений у співпраці зі спеціалістами Рахункової палати «Класифікатор бюджетних правопорушень», який сприятиме уніфікації бюджетних правопорушень для усіх учасників бюджетного процесу. З метою оперативності та зручності його використання GIZ профінансувало розроблення технічного завдання для автоматизації Класифікатора та відібрало компанію, що реалізуватиме його.

Протягом 2022 року представники Рахункової палати взяли участь у **Програмі Міністерства фінансів Королівства Нідерланди**, спрямованій на підтримку групи зацікавлених країн з питань стратегічного планування аудитів, обміну досвідом у цій сфері між різними ВОА, дослідження застосованості цього досвіду в умовах кожного ВОА, обговорення і визначення кращої практики з цього питання. Програма була реалізована шляхом проведення чотирьох сесій в онлайн-форматі:

- «Стратегічне планування» (21.04.2022): розроблення багаторічного стратегічного плану, аналіз економічних і політичних трендів і сценаріїв та його застосування для формулювання і впровадження багаторічного стратегічного планування, що фокусується на впливі;
- «Аналіз ризиків» (10.06.2022): види ризиків, джерела інформації, аналіз даних, встановлення й застосування стратегічних пріоритетів, максимізація впливу аудитів на життя громадян;
- «Зовнішня орієнтація» (16.09.2022): залучення стейкхолдерів, громадян і громадського суспільства до вибору тематики аудитів;
- «Вплив» (04.11.2022): що потрібно робити, щоб забезпечити та посилити вплив аудитів під час здійснення аудитів та моніторингу реагування.

II. ДІЯЛЬНІСТЬ АПАРАТУ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ

Для забезпечення виконання покладених на Рахункову палату повноважень діє апарат Рахункової палати, керівником якого є **Секретар Рахункової палати – керівник апарату Вадим ХОДАКОВСЬКИЙ**.

II.1. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Робота Рахункової палати в умовах воєнного стану, починаючи з 24 лютого 2022 року, організована з урахуванням особливого правового режиму, зокрема норм законів України «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану», «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення правового регулювання дистанційної, надомної роботи та роботи із застосуванням гнучкого режиму робочого часу».

Питання дистанційної роботи працівників апарату Рахункової палати врегульовано наказом Секретаря Рахункової палати – керівника апарату від 25.02.2022 № 20 «Про організацію роботи апарату Рахункової палати в умовах воєнного стану» та дорученням Секретаря Рахункової палати – керівника апарату від 15.03.2022 № 5/08-2 щодо визначення завдань на

період дистанційної роботи працівників та подання звітів про виконання цих завдань.

З перших днів дії військового стану забезпечено комунікацію керівництва апарату Рахункової палати із працівниками усіма засобами телекомунікаційного зв'язку, надання консультативних послуг працівникам апарату Рахункової палати з питань регулювання трудових відносин, державної служби, військового обліку тощо.

Чисельність фактично працюючих у Рахунковій палаті та її апараті на 31 грудня 2022 року становила 478 осіб.

Постановою Верховної Ради України від 13 грудня 2022 року № 2841-ІХ Геннадія Пліса призначено на посаду члена Рахункової палати, який відповідно до наказу Голови Рахункової палати від 14.12.2022 № 285-к 15 грудня 2022 року приступив до виконання повноважень члена Рахункової палати.

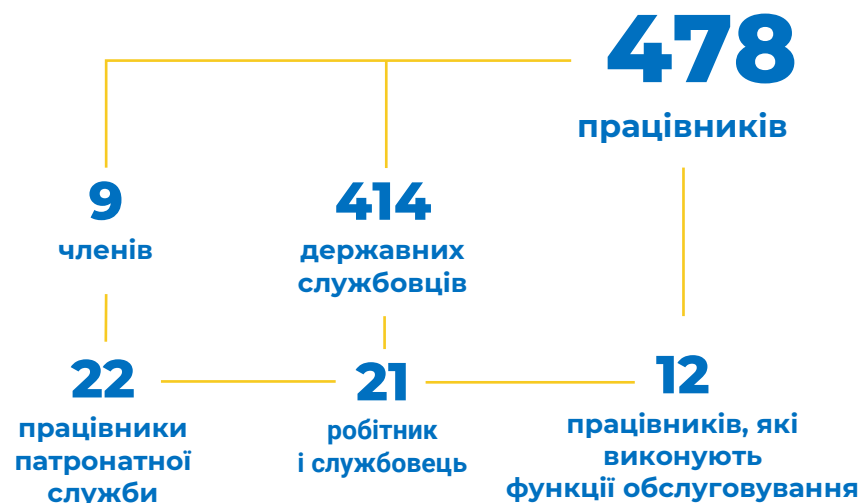
Державних службовців, які в звітному періоді здійснювали контрольні функції, налічувалось 308 осіб, у тому числі в центральних структурних підрозділах апарату – 202 та територіальних управліннях – 106, державних службовців апарату з управлінськими функціями – 111 осіб.

У Рахунковій палаті середній вік працюючих становив 48,5 років, з них серед чоловіків – 48,3, жінок – 48,7.

Відсоток молоді віком до 35 років – 10 % (47 осіб) від загальної кількості працюючих.

Фактична чисельність станом на 31 грудня 2022 року

Щодо гендерного розподілу: в Рахунковій палаті працює 281 жінка і 197 чоловіків (59 % та 41 % відповідно).

Переважає більшість працівників, а саме 460 осіб, мають ступінь вищої освіти «спеціаліст» або «магістр», з них 254 – одну повну освіту, 173 особи – по дві вищі освіти, 32 – по три вищі освіти та один працівник – 4 вищі освіти; 2 працівники мають рівень бакалавра,

ще 10 – з професійно-технічною освітою і 6 – із загальною середньою освітою. На кінець звітнього року 2 особи продовжують здобувати другу або третю вищу освіту.

У Рахунковій палаті працюють 8 докторів наук, 31 кандидат наук та 4 аспіранти, які здобувають науковий ступінь доктора філософії.

Одинадцять посадових осіб мають почесні звання: 8 осіб – «Заслужений економіст України»; 3 – «Заслужений юрист України».

У 2022 році до Рахункової палати призначені 29 осіб, із них 1 – на посаду члена Рахункової палати, 20 – на посади державної служби апарату (7 – категорія «Б», 13 – категорія «В»), 6 – на посади патронатної служби, 2 – на посади робітників.

Укомплектування вакантних посад державної служби в апараті Рахункової палати відбувалось в умовах введеного з 24 лютого 2022 року воєнного стану відповідно до Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні».

Керуючись нормами Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану», призначення осіб на вакантні посади державної служби у разі необхідності здійснювалось без конкурсного відбору на період до призначення на цю посаду переможця конкурсу або

до спливу дванадцятимісячного строку після припинення чи скасування воєнного стану.

За сумлінну працю на займаних посадах понад три роки та з урахуванням результатів оцінювання службової діяльності працівників у 2022 році, присвоєно чергові ранги 44 державним службовцям, в тому числі 4 державним службовцям за результатами випробування.

Упродовж року звільнилося 38 працівників з різних причин, з них 28 державних службовців, в т. ч. 17 – державних службовців, які здійснювали контрольні функції. Укомплектованість апарату Рахункової палати на кінець року становила 67 %.

У 2022 році особливої актуальності набула **робота з військового обліку та бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та у воєнний час** відповідно до вимог законів України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», «Про військовий обов'язок та військову службу». Враховуючи зміни, що вносились Урядом до законодавчої бази з цих питань, в апараті Рахункової палати забезпечено оперативність та системність у виконанні цих завдань.

Загалом на військовому обліку в Рахунковій палаті перебуває 105 військовозобов'язаних працівників (чоловіків – 102, жінок – 3), з них: придатні до військової служби – 81, обмежено придатні або непридатні до військової служби – 24.

Протягом 2022 року на військовий облік взято 12 осіб, які призначені до Рахункової палати, знято з обліку з різних підстав – 8 осіб; своєчасно поінформовано територіальні центри комплектування та соціальної підтримки про зарахування військовозобов'язаних працівників (63 осіб) на спеціальний військовий облік.

Станом на 31.12.2022 **14 працівників Рахункової палати були мобілізовані та перебували у лавах ЗСУ.**

Незважаючи на воєнний стан в Україні, важливим аспектом роботи з персоналом у Рахунковій палаті є **підвищення кваліфікації працівників.**

У 2022 році започатковано новий вид підвищення кваліфікації – міжнародне стажування – з 1 липня 2022 року за домовленістю між Рахунковою палатою та Європейською палатою аудиторів розпочалося стажування в ЄПА п'яти працівників Рахункової палати в межах багаторічної програми стажування для аудиторів ВОА країн-членів Європейського Союзу. Ще один працівник Рахункової палати відряджений на стажування до Аудиторського суду Королівства Нідерландів.

Щодо підвищення кваліфікації в Рахунковій палаті варто відмітити своєчасність зміни пріоритету у цьому напрямі спеціальних професійних (сертифікатних) програм на спеціальні короткострокові зумовила досягнення результатів, що перевищили очікування. Кількісні планові показники з підвищення кваліфікації досягнуті на рівні 125 %, при цьому максимально

задоволені індивідуальні та професійні потреби працівників.

Тематика спеціальних короткострокових програм, включених до Плану підвищення кваліфікації працівників на 2022 рік, вибудовувалася на основі ключових завдань, визначених Стратегією розвитку Рахункової палати на 2019–2024 роки. Майже всі розроблені програми базувалися на міжнародних стандартах INTOSAI та включали кращі європейські практики проведення аудиту.

Завдяки отриманню знань в онлайн-режимі працівники більш раціонально використовували час (без відриву від роботи, під час відпусток та періодів непрацездатності, роботи віддалено), що майже вдвічі збільшило кількісні показники рівня професійного навчання.

У 2022 році приділялась увага вивченню англійської мови – 14 працівників закінчили вивчення, а 17 працівників розпочали вивчення, що триватиме до грудня 2023 року.

2022 рік характеризувався підвищеним попитом на міжнародні навчальні заходи, що здійснювались за рахунок проєктів міжнародної технічної допомоги. У таких заходах взяли участь 214 працівників Рахункової палати.

У зв'язку з дією правового режиму воєнного стану в Україні і гострою потребою у набутті практичних знань і навичок, проведено навчальний тренінг з

домедичної підготовки та цивільного захисту, в якому взяло участь 199 працівників Рахункової палати.

Протягом 2022 року підвищили кваліфікацію з отриманням сертифікатів **396 осіб**, які отримали **1362 сертифікати** (у 2021 році – 417 осіб, які отримали 1840 сертифікатів).

Згідно з вимогами законодавства наприкінці 2022 року в Рахунковій палаті проведено **щорічне оцінювання**, за результатами якого 282 державні службовці (74% загальної кількості оцінених) отримали оцінку «відмінна» (з них 106 керівників, 176 спеціалістів), 100 (26%) – оцінку «позитивна» (з них 17 керівників і 83 спеціалісти. В установленому законодавством порядку процедура оцінювання 4 державних службовців припинена.

11.2. ФІНАНСОВЕ І МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Відповідно до паспорта бюджетної програми за КПКВК 6511010 «Керівництво та управління у сфері контролю за виконанням державного бюджету» Законом України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» **видатки Рахункової палати за загальним фондом державного бюджету передбачені у сумі 526 млн 811 тис. грн, за спеціальним фондом – 9,3 тис. гривень.**

Фінансування видатків Рахункової палати у 2022 році спрямовано на досягнення запланованих стратегічних цілей та пріоритетів Рахункової палати,

визначених Стратегією розвитку Рахункової палати на 2019–2024 роки, що знайшли своє відображення в результативних показниках бюджетної програми Рахункової палати, визначених у паспорті бюджетної програми на 2022 рік, затвердженому наказом Секретаря Рахункової палати – керівника апарату від 01.02.2022 № 10.

Паспорт бюджетної програми на 2022 рік затверджений вчасно, у визначені законодавством терміни. Зміни до паспорта бюджетної програми на 2022 рік за КПКВК 6511010 не вносились, враховуючи дію постанови Кабінету Міністрів України від 13.03.2022 № 267 «Деякі питання затвердження фінансових документів та казначейського обслуговування в умовах воєнного стану».

Напрямами використання бюджетних коштів у 2022 році відповідно до паспорта бюджетної програми визначені такі:

- здійснення заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) – 382 млн 474,2 тис. грн;
- зміцнення інфраструктури та розміщення територіальної мережі Рахункової палати – 111 млн 686,2 тис. грн;
- забезпечення належного рівня захисту інформації з обмеженим доступом – 1 млн 936 тис. грн;
- розбудова та розвиток інформаційно-телекомунікаційної системи Рахункової палати (заходи з інформатизації) – 21 млн 359,5 тис. грн;

- професійний розвиток персоналу Рахункової палати – 788,4 тис. грн;
- забезпечення оприлюднення в електронних та друкованих засобах масової інформації та на офіційному вебсайті інформації про діяльність Рахункової палати, взаємодія з заінтересованими сторонами – 293,7 тис. грн;
- забезпечення співробітництва з вищими органами аудиту інших держав та міжнародними організаціями, в т.ч. проведення спільних та паралельних аудитів – 8 млн 282,3 тис. гривень.

Незважаючи на виклики, що постали перед українським суспільством в 2022 році, мету, визначену у паспорті бюджетної програми на 2022 рік, в основному досягнуто.

Водночас на виконання завдань за напрямами використання бюджетних коштів та результативних показників суттєво вплинули скорочення видатків за загальним фондом на **116 млн 788,3 тис. грн**, або на 22,2 %, у зв'язку із запровадженням воєнного стану в Україні, істотні затримки з відкриттям асигнувань Державною казначейською службою України та дія Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 № 590, яким встановлено перелік першочергових платежів, що здійснюються за дорученнями клієнтів з урахуванням

ресурсної забезпеченості єдиного казначейського рахунка.

Зокрема, на кінець року **за напрямом використання бюджетних коштів «Здійснення заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту)» утворився залишок у сумі 1,5 тис. грн** за КЕКВ 2111 «Заробітна плата» після завершення у звітному році розрахунків по заробітній платі з працівниками Рахункової палати та **5,9 млн грн залишок** за КЕКВ 2250 «Видатки на відрядження» через заборону відряджень в межах України працівників апарату Рахункової палати до закінчення дії воєнного стану в Україні (рішення Рахункової палати від 24.02.2022 № 4-1 «Про особливі умови роботи Рахункової палати в умовах воєнного стану в Україні»). **2 млн 971,4 тис. грн – економія** за КЕКВ 2120 «Нарахування на оплату праці», що утворилась у зв'язку з законодавчим обмеженням максимальної величини заробітної плати, на яку нараховується єдиний соціальний внесок, та враховуючи наявність в штаті інвалідів.

За напрямом використання бюджетних коштів «Зміцнення інфраструктури та розширення територіальної мережі Рахункової палати» скорочені видатки на суму 67 млн 115,5 тис. грн, у тому числі на реставрацію пам'яток культури, історії та архітектури, капітальний ремонт інших об'єктів, придбання обладнання і предметів довгострокового користування тощо. Закупівлі предметів, матеріалів, обладнання та інвентаря у звітному році через дію

воєнного стану на території України не проводились, як наслідок, **зекономлено 5 млн 763,1 тис. гривень**. Також у зв'язку з дією правового режиму воєнного стану на території України, значними затримками з відкриттям асигнувань та відповідно до Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану утворився **залишок** невикористаних призначень, в тому числі і за укладеними договорами у сумі **14 млн 886,8 тис. гривень**. **11 млн 674,4 тис. грн – економія коштів**, передбачених на оплату послуг з комплексного обслуговування; **1,3 млн грн – економія** після проведених процедур закупівель та у зв'язку з відмовою від непершочергових витрат; **1,9 млн грн – послуги, що не були визначені критично необхідними до кінця року**; **майже 2,6 млн грн – економія на оплату** тепlopостачання, водопостачання і водовідведення, електроенергії, природного газу, інших енергоносіїв та інших комунальних послуг. Водночас **здійснені видатки у сумі 24,8 тис. грн** за рахунок залишку коштів на реєстраційному рахунку Рахункової палати по спеціальному фонду державного бюджету на оплату оренди приміщення для розміщення територіального управління Рахункової палати по Дніпропетровській області (у м. Дніпро), оплату за договором страхування орендованого майна, безспірне списання коштів згідно з наказом Господарського суду міста Києва.

За напрямом «Забезпечення належного рівня захисту інформації з обмеженим доступом» на 500 тис. грн скорочені видатки на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 10.03.2022 № 245 та утворилась **економія майже 1,4 млн грн** через нездійснення заходів зі створення та атестації комплексів технічного захисту інформації з обмеженим доступом, що циркулює на об'єктах інформаційної діяльності.

За напрямом «Розбудова та розвиток інформаційно-телекомунікаційної системи Рахункової палати» скорочені видатки на понад 5 млн грн та утворилась економія у сумі понад 14 млн грн у зв'язку з непроведенням закупівель комп'ютерного обладнання, інвентаря, ліцензій, програмного забезпечення тощо для нових теруправлінь Рахункової палати.

За напрямом «Професійний розвиток персоналу Рахункової палати» проведено видатки на суму 170,8 тис. грн із 788,4 тис. гривень. В той же час, враховуючи несплату Державною казначейською службою України зареєстрованих зобов'язань за надання освітніх послуг з професійної підготовки спеціалістів за укладеними договорами у зв'язку з відсутністю достатньої ресурсної забезпеченості єдиного казначейського рахунка, станом на 01.01.2023 **утворилась кредиторська заборгованість у сумі 185,2 тис. грн**, погашення якої буде здійснюватися в 2023 році.

За напрямом «Забезпечення оприлюднення у електронних та друкованих засобах масової інформації та на офіційному вебсайті інформації про діяльність Рахункової палати, взаємодія із заінтересованими сторонами» зекономлено 276,4 тис. грн із передбачених 293,7 тис. грн у зв'язку з тим, що закупівля послуг з друку Звіту Рахункової палати за 2021 рік та передплата періодичних видань не проводилась, враховуючи відсутність нагальної потреби в умовах дії воєнного стану та зважаючи на дію постанови Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 № 590.

За напрямом «Забезпечення співробітництва з вищими органами фінансового контролю інших держав, міжнародними організаціями, в т.ч. проведення спільних та паралельних аудитів» зекономлено понад 7,7 млн грн із передбачених понад 8,3 млн грн у зв'язку зі скасуванням VI Міжнародній спільної конференції EUROSAL-ARABOSAL та оплати послуг (крім комунальних), відмовою від участі у деяких міжнародних заходах за кордоном або ж участю дистанційно через введення в Україні воєнного стану, а також зміною формату проведення певних запланованих міжнародних заходів дистанційно (онлайн) через продовження дії в Україні та за кордоном карантинних заходів.

Загальна сума касових видатків за КПКВ 6511010 «Керівництво та управління у сфері контролю за виконанням державного бюджету» **становила 360 млн 341 тис. гривень.**

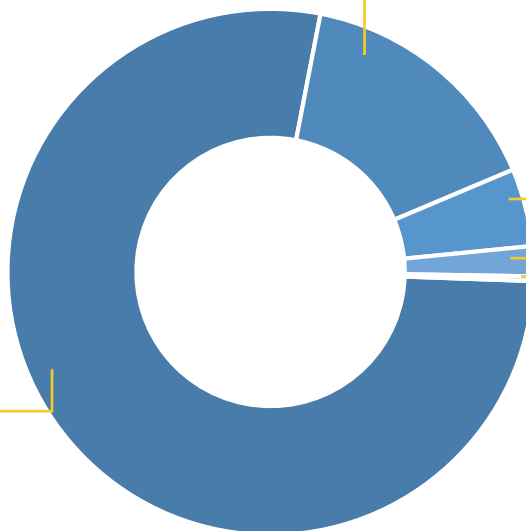
Структура касових видатків Рахункової палати за КПКВ 6511010 «Керівництво та управління у сфері контролю за виконанням державного бюджету» у 2022 році

Нарахування на оплату праці

56 223,5 тис. грн

Заробітна плата

279 219,6 тис. грн

Придбання матеріальних цінностей, оплата послуг та інші поточні видатки

17 228,6 тис. грн

Розрахунки за енергоносії та комунальні послуги

6 641,3 тис. грн

Видатки на відрядження

1 028 тис. грн

Основну питому вагу касових видатків становила заробітна плата з нарахуваннями (93,1 % загальної суми видатків).

Видатки на відрядження в межах України та за кордон, що здійснювались в рамках міжнародної діяльності, становили 0,3 % загальної суми видатків.

Видатки на придбання медикаментів та перев'язувальних матеріалів, оплату послуг та інші поточні видатки становили 4,8 % загальної суми та були спрямовані на утримання в мінімальних обсягах в належному стані адмінбудівель, на оплату телекомунікаційних послуг, оренду, охорону приміщень, технічне обслуговування систем пожежогасіння, вентиляції, сигналізації, телекомунікацій та захисту інформації.

Видатки на здійснення розрахунків за енергоносії та комунальні послуги становили 1,8 % загальної суми, за їх рахунок забезпечувалась оплата за укладеними договорами про надання послуг з теплопостачання, водопостачання та водовідведення, за електроенергію та природний газ, використаний для опалення приміщень.

Закупівлі для потреб Рахункової палати здійснювались відповідно до Річного плану закупівель на 2022 рік з дотриманням вимог Закону України «Про публічні закупівлі», постанов Кабінету Міністрів України від 11.10.2016 № 710 «Про ефективне

використання державних коштів», від 04.12.2019 № 1070 «Деякі питання здійснення розпорядниками (одержувачами) бюджетних коштів попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти», від 09.06.2021 № 590 «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану» та інших нормативно-правових актів.

Результативні показники бюджетної програми, пов'язані з виконанням основних завдань та функцій Рахункової палати, виконані неповністю у зв'язку з коригуванням Плану роботи Рахункової палати на 2022 рік.

Так, Планом роботи Рахункової палати на 2022 рік, затвердженим рішенням Рахункової палати від 23.11.2021 № 30-4, **передбачено розгляд 71 контрольного заходу,** серед яких 51 аудит ефективності, 10 аналізів, 5 фінансових аудитів, по одній експертизі та перевірці, 3 звіти про роботу аудиторських груп, та **Звіту Рахункової палати за 2021 рік.**

У зв'язку з військовою агресією російської федерації та введенням воєнного стану, **План роботи Рахункової палати на 2022 рік** переглянуто відповідно до пропозицій членів Рахункової палати та затверджено у новій редакції рішенням Рахункової палати від 18.04.2022 № 9-1.

У 2022 році Рахункова палата розглянула **42** із запланованих **45 питань** та **1 позапланове** і прийняла рішення про:

- **затвердження 39 звітів/висновків** за результатами здійснення заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), а саме: 4 висновків щодо виконання Державного бюджету України та 1 експертизи проекту закону про державний бюджет, 16 аудитів ефективності, 4 фінансових аудитів, 14 аналізів;
- **схвалення 3 звітів:**
  - про роботу в 2021 році Групи аудиторів за програмами прикордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства та партнерства (ППС ЄІС), зокрема: «Басейн Чорного моря 2014–2020 роки», «Україна-Румунія 2014–2020 роки», «Україна-Угорщина-Словаччина-Румунія 2014–2020 роки», «Україна-Польща-Білорусь 2014–2020 роки» (відповідальний – член Рахункової палати Василь Невідомий);
  - про діяльність робочої групи EUROSAI з аудиту коштів, виділених на попередження та ліквідацію наслідків катастроф, за 2021 рік (відповідальний – член Рахункової палати Віктор Богун);
  - про роботу в 2021 році групи аудиторів за Дунайською транснаціональною програмою (відповідальний – член Рахункової палати Віктор Богун);

- **затвердження Звіту** Рахункової палати за 2021 рік.

Відповідно до рішення Рахункової палати від 16.08.2022 № 16-3 щодо проведення позапланового заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) здійснено фінансовий аудит проекту «Додаткова позика для Другої позики на політику розвитку у сфері економічного відновлення», що підтримується позикою Міжнародного банку реконструкції та розвитку (відповідальний – Голова Рахункової палати Валерій Пацкан), звіт про результати якого затверджено рішенням Рахункової палати від 20.12.2022 № 26-2.

З огляду на зазначене результативний показник «Кількість проведених заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту)» виконано не в повному обсязі – із запланованих 71 заходу фактично виконано 39, відхилення становить 32, показник «з них аудитів ефективності» – із 51 запланованого заходу виконано 16, відхилення – 35.

Запланований в обсязі 497 одиниць показник «Кількість документів (актів, довідок, звітів, висновків тощо), складених за результатами заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), в тому числі документів, які включають гендерні аспекти» виконано у розмірі 343 одиниць (відхилення – 154).

Із запланованих за показником «Кількість об'єктів контролю, охоплених заходами державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту)»

426 об'єктів перевірено 355 (відхилення – 71) (показник, наведений у Звіті про виконання паспорта бюджетної програми на 2022 рік, уточнено, враховуючи терміни подання інформації для його складання).

Із запланованих 242 питань за показником «Кількість розглянутих питань на комітетах ВРУ, що стосуються діяльності Рахункової палати» Верховна Рада України розглянула 85 (відхилення – 157).

Практично досягнуто показник ефективності «Середня кількість об'єктів контролю на 1 аудитора»: заплановано 1, фактичне виконання 0.9, відхилення 0.1.

Стабільно виконується показник якості «Рівень виконання об'єктами контролю рекомендацій Рахункової палати, наданих за результатами проведених контрольних заходів»: показник заплановано на рівні 70% та виконано на цьому ж рівні.

Подальшому підвищенню рівня обізнаності суспільства про роль і функції Рахункової палати, створенню її позитивного іміджу, зміцненню довіри до результатів роботи сприяло збільшення таких показників:

- «Кількість розміщених на офіційному вебсайті Рахункової палати документів за результатами розгляду на засіданнях Рахункової палати»: заплановано 300, фактичне виконання 682, відхилення +382;

- «Кількість повідомлень про діяльність Рахункової палати, розміщених на її офіційному сайті»: заплановано 550, фактичне виконання 908, відхилення +358.

Застосування дистанційного підходу до роботи розширило можливості для підвищення кваліфікації працівників із використанням навчальних онлайнплатформ. Як наслідок, зросли показники, що характеризують професійний розвиток персоналу Рахункової палати:

- показники продукту «Кількість працівників, що підвищили кваліфікацію» заплановано у кількості 250 осіб, підвищили кваліфікацію 325 (відхилення +75);
- показники якості «Частка працівників, які підвищили кваліфікацію у загальній чисельності працівників, що потребують підвищення кваліфікації» заплановано на рівні 100 %, фактичне виконання становить 130 % (відхилення +30 %).

Дистанційний формат роботи при проведенні заходів міжнародного співробітництва та розширення співробітництва з проєктами міжнародної технічної допомоги позитивно вплинули на виконання результативних показників, пов'язаних з міжнародною діяльністю.

Заплановано 29 міжнародних заходів, в яких взято участь (конгреси, конференції, робочі та спеціальні групи INTOSAI та EUROSAI) за кордоном, фактичне виконання становить 31 захід. Офіційних заходів

(прийомів), робочих зустрічей в Україні проведено на 3 більше ніж заплановано (заплановано 30, фактичне виконання 33).

Показники якості «Рівень виконання запланованих заходів з міжнародного співробітництва із запланованих 100 % зросли до 108 %.

У зв'язку із війною та відповідним скороченням видатків, Рахунковою палатою не здійснювалися закупівлі матеріальних цінностей та робіт капітального характеру, не витрачалися кошти на проведення VI Міжнародної спільної конференції EUROSAI-ARABOSAI і, як наслідок відповідні показники не виконані.

Інформацію про результативні показники бюджетної програми (затверджені та фактичні показники, аналіз їх виконання) відображено у [Звіті про виконання паспорта бюджетної програми на 2022 рік КПКПВ 6511010 «Керівництво та управління у сфері контролю за виконанням державного бюджету»](#), який як і паспорт бюджетної програми оприлюднено на офіційному сайті Рахункової палати.

11.3. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА СИСТЕМА ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ

У 2022 році основні зусилля спрямовувались на виконання заходів з підтримки роботи ІТ-інфраструктури Рахункової палати, забезпечення сталої роботи інформаційно-телекомунікаційної

системи Рахункової палати (ІТС РП), сайта Рахункової палати та інших критичних складових систем.

У зв'язку із введенням правового режиму воєнного стану на території України, управлінням ІТ-забезпечення було налагоджено організаційно-технічну підтримку дистанційної роботи в Рахунковій палати. Зокрема, працівникам надано необхідну кількість ноутбуків, виконано заходи з побудови захищених каналів зв'язку на основі програмного забезпечення CiscoAnyConnect. Власна корпоративна система відеоконференцзв'язку (<https://phn.rp.gov.ua/>) забезпечила захищеним відеозв'язком центральний апарат та територіальні управління, а також використовувалася для онлайн-заходів, зокрема і міжнародних. Крім того, забезпечено захищені онлайн-комунікації на інших платформах (наприклад: Zoom, Teams та інші). Також надано безпечний доступ до корпоративної електронної пошти і системи електронного документообігу Megapolis.DocNet в дистанційному режимі. Система Megapolis.DocNet інтегрована з системою електронної взаємодії (СЕВ) органів виконавчої влади (версія 2), що дає можливість отримувати безпосередньо від органів державної влади всю необхідну інформацію. До кінця року засобами СЕВ отримано і зареєстровано у СЕД Megapolis.DocNet понад 4900 повідомлень.

З метою автентифікації фахівців Рахункової палати у корпоративній мережі встановлено захищені носії інформації та картрідери. Ці носії слугують одночасно як носієм персонального електронного цифрового підпису (ЕЦП), так і електронною перепусткою до Рахункової палати після заміни системи контролю доступу до приміщень.

Упродовж року підтримувалося функціонування сегментів мережі ІТС РП у центральному апараті Рахункової палати та її територіальних управліннях. Для користувачів ІТС РП забезпечено доступ до спільного мережевого ресурсу, що дає змогу отримувати та надійно зберігати необхідну інформацію відповідно до повноважень і розподілу обов'язків згідно з штатним розписом. Налагоджена робота внутрішньої корпоративної пошти (@rp.gov.ua), більшість функціонуючих інформаційних систем перенесена до нової інфраструктури ІТС РП. Слід зазначити, що частина наявних інформаційних систем спроєктована під застарілі платформи програмно-апаратного забезпечення. Ця ситуація потребує повної або значної їх перебудови під сучасні програмно-апаратні платформи, що введені в дію у новій інфраструктурі. Наприклад, інформаційна система «Колегія», «Моніторинг рішень колегії». Також необхідно інтегрувати всі ключові інформаційні системи в одне ціле.

З метою забезпечення сталої роботи ІТС РП придбано продовження на 1 рік ліцензій на антивірусне програмне забезпечення. Здійснювались заходи з підтримки функціонування діючого комп'ютерного та периферійного обладнання.

Завдяки функціонуючим у Рахунковій палаті інформаційним технологіям, більшість документів перебувають в електронному вигляді. Це дає змогу підвищити оперативність надходження інформації та її використання, покращити ефективність автоматизації процесів аналізу і моніторингу показників фінансової, бюджетної, податкової та статистичної звітності.

Можливості інформаційно-аналітичної системи Рахункової палати і інформаційні ресурси, які накопичені в її базах, дозволяють підтримувати заходи державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) на всіх етапах їх проведення, в тому числі шляхом формування окремих баз даних.

Разом з тим нова методологія здійснення фінансового аудиту, аудиту відповідності та ефективності, яка відповідає міжнародним стандартам вищих органів аудиту INTOSAI та поступово впроваджується в Рахунковій палаті, потребуватиме подальшого розвитку власної інформаційно-аналітичної системи для підтримки проведення аудитів та інших контрольних заходів.

Рахункова палата спільно з експертами проєкту Європейського Союзу «Програма підтримки управління державними фінансами України» (EU4PFM) у 2021 році розробила Концепцію впровадження інформаційно-аналітичної системи «Рахункова палата (RP Аудит)», в межах якої з метою підвищення інтересу, визнання й довіри з боку держави і громадянського суспільства до діяльності Рахункової палати передбачено розроблення та впровадження модуля публічного відображення даних як частини ІАС «Рахункова палата».

Цей модуль має бути доступним для будь-якого неавторизованого користувача мережі Інтернет. Його основними завданнями є забезпечення можливості гнучкого (перехресного) пошуку, перегляду та вивантаження інформації про результати діяльності Рахункової палати, у тому числі звіти за результатами заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), рішення Рахункової палати, реагування на рішення Рахункової палати.

На 2022 рік Рахункова палата у співпраці з експертами EU4PFM запланувала розроблення відповідного технічного завдання. Водночас у березні 2022 року Представництво Європейського Союзу в Україні повідомило про припинення фінансування та перепрофілювання поточної допомоги на надзвичайні потреби, пов'язані з відсіччю військової

агресії російської федерації проти України. У зв'язку із зазначеним роботі з розроблення технічного завдання і, відповідно, модуля публічного відображення даних припинена до відновлення фінансування.

Протягом 2022 року на вебсайті Рахункової палати розміщено 908 повідомлень, з них відповідно до Закону України «Про Рахункову палату» (статей 30 і 36), 682 повідомлення за результатами розгляду питань на засіданнях Рахункової палати.

П.4. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЗДІЙСНЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ТА ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В РАХУНКОВІЙ ПАЛАТІ

Внутрішнім контролем Рахункової палати є впроваджені Головою Рахункової палати політика, правила і заходи, які забезпечують функціонування, взаємозв'язок та підтримку всіх елементів внутрішнього контролю і спрямовані на досягнення визначених мети (місії), стратегічних та інших цілей, завдань, планів і вимог щодо діяльності Рахункової палати.

Порядком організації та здійснення внутрішнього контролю в Рахунковій палаті, затвердженим наказом Голови Рахункової палати від 15.08.2019 № 51 зі змінами (далі – Порядок внутрішнього контролю), визначено механізм організації і функціонування

внутрішнього контролю та управління ризиками в Рахунковій палаті.

Керівництво Рахункової палати від початку військової агресії російської федерації проти України ухвалило низку розпорядчих та організаційних документів, спрямованих серед іншого на вжиття заходів з організації та здійснення внутрішнього контролю в Рахунковій палаті в умовах воєнного стану, зокрема:

- рішенням Рахункової палати від 24.02.2022 № 4-1 запроваджено на період дії воєнного стану особливі умови роботи Рахункової палати з виконання визначених Конституцією України та Законом України «Про Рахункову палату» завдань і повноважень, а саме дистанційне проведення засідань Рахункової палати та робочих нарад, створено Оперативний штаб Рахункової палати та забезпечено здійснення ним загального керівництва діяльності установи та її апарату в умовах воєнного стану;
- наказом Секретаря Рахункової палати – керівника апарату від 25.02.2022 № 20 «Про організацію роботи апарату Рахункової палати в умовах воєнного стану» встановлено умови роботи працівників Рахункової палати за межами адміністративної будівлі, здійснення постійного моніторингу і контролю керівниками самостійних структурних підрозділів і безпосередніми керівниками за виконанням підпорядкованими працівниками визначених завдань;

- дорученням Секретаря Рахункової палати – керівника апарату від 15.03.2022 № 5/08-2 щодо виконання цього наказу встановлено вимоги до надання інформації про визначені для підпорядкованих працівників завдання (з урахуванням фактичної можливості працівників їхнього виконання) та звіти про виконання визначених завдань.

Протягом 2022 року постійно здійснювалась ідентифікація та оцінка ризиків діяльності Рахункової палати, вживались заходи реагування на них.

З метою мінімізації ризиків невиконання (несвоєчасного виконання) Плану роботи Рахункової палати на 2022 рік, керівництво інституції особливу увагу приділяло моніторингу стану виконання цього Плану. За результатами моніторингу та з причин виявлення таких ризиків, на засідання Рахункової палати виносились та обговорювались відповідні пропозиції щодо внесення змін до Плану роботи Рахункової палати.

Відповідно до Порядку внутрішнього контролю підготовлено та керівництвом Рахункової палати погоджено Звіт про стан організації та здійснення внутрішнього контролю у розрізі елементів внутрішнього контролю в Рахунковій палаті за 2022 рік, який надіслано Міністерству фінансів України.

У 2022 році діяльність сектору внутрішнього аудиту здійснювалась у відповідності з вимогами **Порядку здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту**, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1001 (із змінами), і **Стандартів внутрішнього аудиту**, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 14.08.2019 № 344, та базувалась на засадах організаційної і функціональної незалежності.

Сектор внутрішнього аудиту, згідно із вимогами вказаних нормативних актів, розробив План діяльності з внутрішнього аудиту Рахункової палати на 2023–2025 роки, який затверджений Головою Рахункової палати.

Упродовж 2022 року діяльність сектору внутрішнього аудиту здійснювалась згідно з Операційним планом діяльності з внутрішнього аудиту на 2022 рік (зі змінами), відповідно до якого проведено два внутрішні аудити за визначеними пріоритетами:

- планування операційної діяльності самостійних структурних підрозділів апарату Рахункової палати;
- ефективність планування і виконання бюджетної програми Рахункової палати у 2020–2022 роках.

За матеріалами аудиту з питань планування операційної діяльності самостійних структурних підрозділів апарату Рахункової палати надані аудиторські рекомендації, на підставі яких видано чотири розпорядчі документи, якими передбачені

заходи, спрямовані на усунення виявлених недоліків, підвищення ефективності функціонування системи внутрішнього контролю, оптимізацію процесів управління діяльністю установи, удосконалення методології планування річної/операційної діяльності самостійних структурних підрозділів.

Наказом Секретаря Рахункової палати – керівника апарату від 25.11.2022 № 59 зобов'язано всіх керівників самостійних структурних підрозділів та посадових осіб, визначених структурою апарату Рахункової палати, готувати щорічні плани діяльності та затверджено Алгоритм здійснення планування діяльності самостійних структурних підрозділів апарату Рахункової палати та посадових осіб, визначених структурою апарату Рахункової палати, звітування про виконання своїх планів, моніторингу і контролю за виконанням планів діяльності (далі – Алгоритм). Алгоритмом передбачено обов'язковість для усіх самостійних структурних підрозділів апарату Рахункової палати та посадових осіб, визначених структурою апарату Рахункової палати, включення до своїх планів діяльності розділу «Виконання завдань та заходів, визначених Стратегією розвитку Рахункової палати». Крім того, Алгоритмом запроваджено дієвий механізм моніторингу та контролю за станом виконання річних/операційного планів.

Відповідно до Алгоритму більшість самостійних структурних підрозділів до 15.12.2022 розробили плани діяльності на наступний рік, у яких передбачено

завдання (пріоритетів, стратегічних цілей) Стратегії розвитку Рахункової палати на 2019–2024 роки, до виконання яких ці підрозділи повинні долучитися.

За матеріалами аудиту ефективності планування і виконання бюджетної програми Рахункової палати у 2020–2022 роках самостійним структурним підрозділам Рахункової палати, відповідальним за формування та виконання бюджетної програми, рекомендовано посилити контроль за плануванням видатків, складанням бюджетних запитів і виконанням бюджетної програми, а також вжити заходів для підвищення ефективності системи внутрішнього контролю, в тому числі управління ризиками.

11.5. Діяльність Рахункової палати у сфері запобігання та протидії корупції

Рахункова палата відповідно до пріоритету 5 Стратегічної цілі II Стратегії розвитку Рахункової палати на 2019–2024 роки забезпечує нульову толерантність до будь-яких проявів корупції.

З метою забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та протидії корупції у Рахунковій палаті діє Антикорупційна програма Рахункової палати на 2022–2024 роки, затверджена рішенням Рахункової палати від 21.12.2021 № 34-8. Для досягнення поставленої мети Антикорупційною програмою Рахункової палати ідентифіковано

24 корупційні ризики, здійснено їхню оцінку, встановлено причини, що їх породжують, розроблено та впроваджено заходи, спрямовані на усунення цих ризиків, та превентивні заходи.

У межах підготовки антикорупційної програми Рахункової палати на 2023–2025 роки у 2022 році з метою встановлення ймовірності вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень працівниками Рахункової палати, додаткових причин, умов та наслідків можливого вчинення таких правопорушень, а також здійснення аналізу ефективності наявних заходів контролю, спрямованих на запобігання виникненню корупційних ризиків, розпочато проведення додаткового оцінювання корупційних ризиків у діяльності Рахункової палати у форматі самооцінювання.

У 2022 році керівництво Рахункової палати встановило додатковий контроль за дотриманням принципу незалежності Рахункової палати та її членів при здійсненні заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту). Як наслідок, у 2022 році не виявлено випадків політичного замовлення і тиску на діяльність Рахункової палати через її фахівців при формуванні плану роботи, виборі об'єктів контролю, строків проведення контрольних заходів.

Для забезпечення вчасного запобігання та ефективного врегулювання конфлікту інтересів

організовано тестування щодо наявності/відсутності конфлікту інтересів у спільній роботі близьких осіб та наявності корпоративних прав серед працівників та членів Рахункової палати. За результатами тестування опрацьовано понад 400 тестів та вжито належних заходів щодо врегулювання потенційного конфлікту інтересів. Крім того, на постійній основі надаються консультації працівникам Рахункової палати щодо подальших дій у зв'язку з виникненням конфлікту інтересів.

Протягом 2022 року Головою та членами Рахункової палати регулярно здійснювалися роз'яснювальна робота та систематичний контроль за неухильним дотриманням під час проведення заходів державного

зовнішнього фінансового контролю (аудиту) особами, які входять до складу контрольної групи, обов'язків, встановлених частиною другою статті 32 Закону України «Про Рахункову палату», щодо заяви про самовідвід за наявності обставин, що вказують на потенційний конфлікт інтересів.

Упродовж 2022 року працівникам Рахункової палати надано 46 розгорнутих консультацій в електронному вигляді та понад 200 усних консультацій про застосування норм і вимог антикорупційного законодавства, у тому числі щодо заповнення електронних декларацій в умовах воєнного стану.

Разом до ПЕРЕМОГИ !